

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

4 FONT (érték: többlet adóval) TEL-AVIV, 1977 JUNIUS 17., PÉNTEK 8799. szám

VASÁRNAPRA VÁRJÁK A KOALICIÓS EGYEZMÉNYT

A Vallásos Nemzeti Pártnak három minisztere lesz — A Chérut-mozgalom Begint, Weizmant, Árik Sáront és Dávid Lewyt jelöli a kormányba — Begin: „Mose Dáján nemzeti hős” — Kuk rabbi ellenzi Hammer kinevezését közoktatásügyi miniszterre

Menáchem Begin dezinált miniszterelnök tegnap a Chérut központ ülésén bejelentette, hogy dr. Smuel Katzof állandó jelleggel külföldi tájékoztatói tanácsadónak nevezi ki. Nézete szerint ez nem áll ellentétben a külügyminisztérium tevékenységével. Közölte azt is, hogy amennyiben kiderül, hogy a Chérutnak még egy miniszteri tárca jár, úgy erre Mose Árens professzort fogja javasolni.

A Chérut központja tegnap este óriási szótöbbséggel jóváhagyta a mozgalom négy, Begin által előterjesztett miniszterjelöltjét. Ennek megfelelően, Menáchem Begin lesz a miniszterelnök. Ezer Weizman tart. tábornok a hadügyminiszter. Áriel (Árik) Saron a földművelésügyi miniszter és Dávid Léwy a kltügyi miniszter.

Begin felszólalása után Cvi Zilken ásdódi polgármester kért szót, hogy közölje, helytelerit Dávid Lewy miniszteri kinevezését, mert Lewy a Likud jelöltje a Hiszdrut főtisztviselőségére és a kormányba való bevonása csökkent a párt esélyeit a hiszdruti választásokon.

Egy más felszólaló, Mose Nachson Mose Dáján jelölését

STONE: „SZEMTŐL-SZEMBE!”

Richard Stone amerikai szenátor azt javasolta, hogy a Carter-kormányzat kezdeményezzen közvetlen „szemtől-szembe” tárgyalásokat a közelkeleten. (STA)

MUNKABESZÜNTÉSSSEL FENYEGETNEK AZ EL-ÁT KARBANTARTÁSI ALKALMAZOTTAI

Ma reggelig követelnek választ — Négy napos munkahetet akarnak

Az El-Át karbantartási alkalmazottai azzal fenyegetnek, hogy ma, péntek déltől vasárnap reggelig nem folytatják munkájukat, ha a Termelői Szervezet Intézet ma reggelig nem nyújt be megfelelő munkaadó-tervet számukra. A technikusok olyan munkabeosztást követelnek, hogy ne kelljen többször egymásután éjszakai műszakban dolgozniuk. Erre a célra négy napos munkahetet javasolnak, a vállalat igazgatósága azonban arra az álláspontra helyezkedik, hogy a problémát öt-négy napos munkahet keretében is megoldható.

Suarez pártja győzött Spanyolországban

Madrid (UPI, Reuter, IFP). — Spanyolországban 41 év után első alkalommal, szerdán szabad választásokat tartottak, amelyek eddig ismeretessé vált eredményei szerint az Adolfo Suarez miniszterelnök vezetése alatt álló Demokratikus Központ Egységpártja többséghez jutott, jóllehet

MEGÉRKEZETT a nyitott FAPAPUCSOK választéka Svédországból.

NÁÁLÉJ BIALIK

Tel-Aviv, King George 1.

Az Uj Kelet szerkesztősége keres ALKALMI KORREKTORT (férfit vagy nőt) A NYÁRI HÓNAPOKRA.

Érdeklődni a szerkesztőségben.

megbeszélést tartott. Megállapodás jött létre arról, hogy közös bizottságot létesítenek, amely kidolgozza a választási rendszer megváltoztatásával kapcsolatos törvényjavaslatot.

Cvi Bernstein, a VNP főtábornok tegnap úgy nyilatkozott, hogy Menáchem Begin dezinált miniszterelnök eleget tett a párt kérésének és ennek értelmében a VNP-nek három minisztere lesz az új kormányban.

Valószínű, hogy vasárnap reggel sor kerül a koalíciós megállapodás végleges aláírására.

Tegnap egyébként problémák merültek fel a VNP-ben Zvulun Hammer jelölése körül. Cvi Jehuda Kuk rabbi, a Gus Emunim szellemi vezetője ugyanis „boszszantó és neveléses szemtelenségnek” minősítette, hogy Hammer ragaszkodik a közoktatásügyi tárcahoz. Chajim Druckmann rabbival szemben, akit Kuk rabbi ajánlott erre a pozícióra.

Jicchák Rábin: „HADSEREGUNK FELKÉSZULTEN VÁRJA A JÖVŐT”

A miniszterelnök látogatást tett a Golánon

Jicchák Rábin miniszterelnök tegnap, Mordechaj Gur vezérkari főnök és magasrangú tisztek kíséretében látogatást tett az izraeli-szíriai demarkációs vonal mentén a Golán-fennsíkban és ennek során felszólt, hogy a jelenlegi kormány távozásának pillanatában az izraeli hadsereg teljesen felkészülten várja a jövőbeni fejleményeket.

Rábin miniszterelnök, aki részben szárazföldön, részben pedig levegőben járta végig az izraeli-szíriai vonal minden szakaszát, elszélezte a tiszteket és a katonákat, majd megszemlélte a határon túli területeket. Látogatásának befejezésekor a vezérkari főnök beszédében elbúcsúzott a miniszterelnöktől, akit dicsőítő jelzőkkel illetett.

Rábin miniszterelnök a múlt héten hasonló búcsúlátogatást tett a Sínajban, az egyiptomi-izraeli demarkációs vonal mentén.

A 70 éves pártvezér Podgornij helyét foglalta el

Moszkva (UPI, Reuter). — Leonid Brezsnyev tegnap óta nemcsak a szovjet kommunista párt főtábornoka, de egyben a Szovjetunió elnöke is.

A 70 éves pártvezért a Legfeljebb Szovjet két házában 1517 delegátusa egyhangúlag választotta meg elnökévé, ami a gyakorlatban az államelnöki feladatot is magában foglalja.

BREZSNYEV Elnök és főtábornok

tal azonos. Brezsnyev a 74 éves Nikolaj Podgornij helyét foglalta el, aki nem vett részt az ülésen, hanem levelet küldött és abban „előrehaladott korára való tekintettel” kérte felmentését tisztségéből.

Brezsnyev, aki most — Sztálin korszakától eltérően — több címmel és tisztséggel van felruházva, mint valaha bármilyen szovjet vezető, beszédében hálafejezően a „nagy bizalmat”, amellyel kitüntették.

Előjött, Podgornijt, mint ismerősnek.

Natanja és vidéke FIGYELMÉBE! „PAUL” televízió javító- és biztosító műhelye

ATKÖLTÖZT Natanja, Sd. Weizmann 4. sz. a. (a Hágua melletti új átjáróházba).

GROSZ PALI

Ánuár Szádát:

A Likud győzelmé nem befolyásolja béketerveimet

Ugyanakkor figyelmeztet, hogy hadserege „készen áll” — Ászád szíriai elnök: „A hadiállapot felszámolására törekszünk”

Kairó. (Reuter). — Ánuár Szádát elnök tegnap este kijelentette, hogy a Likud győzelmé az izraeli választásokon nem rendítette meg békestratégiáját és ez a fordulat nem befolyásolja terveit. „Talán sokak számára ez meglepetést, sokkot okozott, de valójában számunkra nem volt meglepetés” — tette hozzá.

Szádát hangsúlyozta, hogy nem megy a genfi konferenciára azért, hogy az 1967-es háborúban elfoglalt területekről való izraeli visszavonulásról tárgyaljon.

„Nem lesz vége a hadjáratnak Izráellel, amíg akár csak egyetlen izraeli katona is megszállt arab területen tartózkodik” — figyelmeztetett az egyiptomi elnök.

Előző nap egyébként Szádát

sajátfogadást tartott Izmailiában, ahol azt hangoztatta, hogy hadserege készen áll teljes erővel reagálni, ha háborúra kerül sor.

Az elmúlt évben

Egyiptom 54 milliárd dollárt, Izrael 36 milliárdot költött katonai célokra

Stockholm (IFP). — Az elmúlt polgári esztendőben Egyiptom 54 milliárd dollárt, Izrael pedig 36 milliárdot fordított katonai célokra. Ezt közli a béke kérdéseivel foglalkozó stockholmi nemzetközi kutatóintézet, amely polgári esztendőben Egyiptom 54 milliárd dollárt és Izrael 36 milliárd dollárt és Szaúd-Arábia 44 milliárdot adott ki katonai kiadások fedezésére.

Szenzációs leleplezés

A PFSZ MILLIÁRDJAI ÁRAFÁT BANKSZÁMLÁJÁN FEKSZENEK

A beirutai Al-Achbár jelentése szerint, a Palesztinai Felszabadító Szervezetnek évente körülbelül egymilliárd dollár bevétele van. Ez az összeg, mint a PFSZ minden más pénze, Jászser Árafát nevében van elhelyezve a világ különböző bankjaiban.

A lap titkos információkra hivatkozva megjegyzi: hogy a 19 hónapos libanoni polgárháború alatt a terroristák keretszervezetét képviselő PFSZ összesen 18 milliárd dollárhoz jutott, amit szintén Árafát nevében lévő bankszámlákon helyeztek el.

Az a legfeljebb a tudósítás azon része, amely rámutat arra, hogy „Abu Ammár” (Árafát fedőneve) ismételt figyelemzete a palesztinai vezetőket azokra a következményekre, amelyek ellen irányuló merénylet nyomán állhatnak elől.

Árafát azzal az indoklással próbálta ismételt meggyőzni a palesztinai vezetőket az élete elleni merénylet oktalanságáról, hogy figyelmeztette őket: „Ha velem valami történik és megölnék, fivérem, az orvos öröklí a bankszámlámon elfekvő milliárdokat...”

EZERÉVES BÖRTÖNBÜNTETÉS

Chicagoiban tegnap a bíróság a maga nemében egyedülálló ítéletet hozott, amikor 500-tól 1000 évig terjedő fegyházbüntetésre ítélte Willy Louis vádlottat, akit egy rendőrtiszt meggyilkolása miatt marasztaltak el. Indoklásában a bíróság sajnálatos állapotot állapított meg, hogy a törvényes szabályozások miatt nem áll módjában halálbüntetést kiszabni a vádlottra és ezért mért rá ilyen szokatlan időtartamú börtönbüntetést, melynek egyetlen célja „megvédeni a társadalmat egy javithatatlan bűnözővel szemben.”

Louis azt mondta az ítélet kihirdetése előtt, hogy megbánta tettét, mert nem tudta, hogy áldozata rendőrtiszt. (UPI).

Moszkva kiengedi Robert Tóthot

Moszkva (Reuter, UPI). — A szovjet hatóságok tegnap közölték Robert Toth amerikai újságíróval, a Los Angeles Times tudósítójával, hogy befejeződött a kihallgatása és elhagyhatja a Szovjetunió területét.

Időjárás

A holnapra várható hőmérsékletek: Jeruzsálem 17–30, Tel Aviv 20–28, Haifa 21–28, Beér Sáva 17–32 és Éjlát 24–39 fok.

A MIFÁL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

A tegnap megtartott 24/77 számú sorsolásán a 656281 számú sorsjegyre a 750 ezer fontos főnyereményt.

100.000 fontot nyert a 787743 számú sorsjegy.

50.000 fontot nyert a 756973 számú sorsjegy.

10.000 fontot nyert az 519748 számú sorsjegy.

5.000 fontot nyertek: 306558 256214 187321 176562 148521 120524 097226 048631 009417 008220 665229 649290 600186 537503 519828 513084 466275 457093 442586 330686 784584 783978 768442 752979 746165 743543 743385 733244 704295 688334.

Az alábbi végződései sorsjegyek az alábbi nyereményeket kapják:

1000 font: 89108 88376 85518 83253 73311 60389 52536 47788 47585 36628

500 font: 92993 90370 88131 84066 82006 79918 63468 54291 38171 28881 04870.

200 font: 9687 7553 7531 4714 3955 1070

100 font: 2981 2674 2449 1841 1385 1293 0762 0619 0495 0168 5492 5305 4613 4434 4279 3805 3736 3551 3141 2997 8050 7755 7422 7366 6826 6733 6646 6559 6177 6060 9997 9712 9531 9212 9191 8977 8871 8859 8660 8315.

A 8-cal végződő sorsjegyek visszanyerték a 10 fontot.

קרו החכוניות

UJ, NAGY ROVAT A „LUACH 8 — LUACH MAARIV”-BAN

Az „autópiacon” szerepelnek a legújabb autó-eladási és vásárlási ajánlatok, amelyek az ország legnagyobb számú olvasóközönségéhez jutnak el. Mindenki, aki hirdetést ad le az „autópiacon”, ingyen, sorsolás nélkül kapja meg az „Atlasz” izraeli utitérképet, (amelynek értéke 35 font) és résztvesz a nagy sorsoláson, amelyen kisorsolják az Autobianchi-kocsit.

הפרס הגדול אוטוביאנקי

קרוח 8 קרוח מעריב

הלח הנפוח ביותר במדינה - כל חודשה מחברתת ב 8 השתונים

שולם 147

שינוי בעמדת קארטר?

נשיא ארה"ב, ג'ימי קארטר, הפתיע — אם להשתמש בלשון המעטה — את ישראל ויהדות ארצו אחרי כניסתו לבית הלבן. מאז היבחר מנחה הנשיא על המיסד היהודי האמריקני ועל ראשי ישראל, מהלומות מילוליות מוחצות זו אחרי זו. מאז סוף חודש ינואר, עדים אנו לשרשרת של הצהרות מפי הנשיא קארטר, שלא זו בלבד שאינן עולות בקנה אחד עם הבטחותיו והכרזותיו בסוגיית המזרח התיכון שהושמעו לפני הבחירות לנשיאות, אלא יש בהן משום תפנית חדה ביותר לכיוון העמדה הערבית הבלתי פשרנית.

עתה שוב נשמעות נגינות חדשות בבית הלבן. הנשיא קארטר הבטיח שלושם בפגישתו עם הרב הראשי שלמה גורן, כי בהצהרותיו לא התכוון להקמת מדינה פלשתינית עצמאית ואין הוא דורש נסיגה מוחלטת לגבולות 1967. זאת ועוד. הוא איך אמר לרב גורן, כי לא ינסה לכפות פתרון על ישראל וכיבד את כל התחייבויותיה של ארה"ב לישראל.

זהו סיגנון חדש. זהו נוסח דיבור שונה מזה שהנשיא קארטר נהג להתבטא בו בעניני ישראל. זהו קול מעודד ומעורר תקווה.

השאלה היא רק, אם דברי הנשיא ג'ימי קארטר לרב הראשי אינם מבטאים שינוי אמיתי ומהותי בתפיסתו, מדוע אין הנשיא משמיע את "האני נאמין" החדש שלו גם בפומבי, כדי להעניק להשקפתו משנה תוקף ומימד נוסף של אמיתות?

VALTOZÁS

CARTER MAGATARTÁSÁBAN?

Jimmy Carter amerikai elnök alaposan meglepte — hogy egészen enyhé kifejezést használjunk — Izraélt és az amerikai zsidóságot hivatalba lépése után. Amióta megválasztották, az elnök szinte szünet nélkül bombázza az amerikai zsidóságot és Izraél vezetőit, közvéleményét sorozatos és megdöbbentő nyilatkozataival. Így állt elő a helyzet, hogy január vége óta az Egyesült Államok elnöke a Közelkeletre vonatkozó olyan nyilatkozatok sorozatával jelentkezett a nyilvánosság előtt, amelyek nemcsak ellenében állanak a választási hadjárat során tett ünnepélyes ígéreteivel és megnyilatkozásaival, de egyben éles fordulatot is képeznek az arab álláspont felé és annak javára.

Most új hangokat hallani a Fehér Házból. Slomo Goren országos főrabbi tegnapelőtt lefolyt találkozásán Carter elnök a többi között azt mondta, hogy korábbi nyilatkozataival nem szándékozott önálló palesztinai állam létesítésének a gondolatát támogatni és nem követeli azt sem, hogy Izraél vonuljon vissza maradéktalanul az 1967 június 4-i határhoz. Az elnök hozzátette, hogy nem szándékozik kényszerrel szorítani Izraélt és az amerikai kormányzat tiszteletben tartja az amerikai hatóságok történelmi ígéreteit és elkötelezettségeit Izraéllal szemben.

Ez merőben új hang, új stílus Carter részéről. Az elnök mostani kijelentései biztatók Izraél szempontjából.

A kérdés csak az: ha valóban az elnök állásfoglalásában beállott változást fejezi ki, miért nem keres — és talál — módot arra az Egyesült Államok elnöke, hogy új közkeletűi krédójának nyilvánosan is hangot adjon?

URI MALMILIAN — 1.3 MILLIÓ DOLLAR

A Bayern München meg akarja vásárolni a fiatal izraeli labdarugót

A jelek szerint Uri Malmilian, Malmiliannak. A tudósító szerint a német csapat igazgatójára mély benyomást tett Malmilian játéka, amikor januárban a Bayern München Izraélben mérgőzött és Bayern München csapat vezetője Malmilian két gólt rugott. Az amerikai labdarugó liga elnöke tegnap közölte, hogy a Betár Jeruzsálem június 19—26 között Amerikában lesz, ahol külföldi válogatott csapatok ellen játszik.

HIRES ROMÁN MŰVÉSZEK IZRAÉLI VENDEGJÁTÉKA

Julius 8-án Izraélbe érkezik a három legnevesebb bukaresti színház művészeiből összeállított társulat, amely Al. Kiritescu román szerző „Szarkafészek” című vígjátékát adja elő. A hivatalos turné olyan neves művészek vesznek részt, mint Valy Voiculescu-Pepino és Tamara Bucinemanu, a „Macskajáték” bukaresti előadásának főszereplői, Marin Moraru, St. Mihalescu-Braila, Coca Andronescu, Raluca Zamfirescu, Ileana Stana Ionescu, Silvia Popovici és Florin Piersic. Az előadás rendezője Horea Popescu, a bukaresti Nemzeti Színház művészeti igazgatója. A „Szarkafészek” Romániában több ezer előadást ért meg. Képünkön: Silvia Popovici, a bukaresti Nemzeti Színház kiváló művésznője.

BÁT-JAM — RIBÁK MUZEUM

5. SZÁMU KONCERT

1977 június 25-én, szombat este 8.30 órákor

PNINA SALZMAN — zongora

JAIR KLESS — hegedű

Schumann, Beethoven, Cézár Franck művek. Egyes jegyek kaphatók és megrendelhetők a múzeumban, Hádádi utca 6, telefon: 86 86 45. Hűtött terem! Részletek a plakátokon és Spielmannál, telefon: 86 98 97 (este).

Az amerikai judaizmus nagy erőpróbája

A szabadság és a jólét veszélyezteti az Újvilág hagyományhű zsidóságának jövőjét

Miközben az Egyesült Államok zsidósága beolvad az amerikai társadalom főáramlatába, vezetőit fokozódó mértékben nyugtalanítja a kérdés: vajon a hagyományos zsidó életforma, az ősi hit öröksége fennmaradhat-e a nagy jólétben és szabadságban, amely osztályrészüil jutott?

Ugy látszik, a szabadság, amelynek az amerikai zsidóság jólétét és befolyását köszönheti, nem ideális talaj a hagyományok ápolására. A vallás, amely az európai gettóban évszázadokon át lelkierőt adott az üldözöttek elviselésére, kimegy a divatból és a hatmillió főnyi amerikai zsidóság lassan etnikai fogalomvá válik az Egyesült Államokban; többségük elhagyta a nagyvárosi zsidónegyedeket, ahol szüleik és nagyszüleik küszködtek, kiköltözött a mind távolabbi kertvárosokba; menekültek sokan asszimilálódtak és levedlették vallási személyazonosságukat.

„Legnagyobb problémánk, hogy a szabadság hazájában élünk,” mondja Rabbi Alexander M. Schindler, az amerikai zsidóság prominens vezetőjének. „A szabadságot senki sem akarja visszacsereálni a gettóval. De a szabadság társadalmi érintkezést jelent. És igen sokak számára végleges elszakadást.”

A U.S. News and World Report, amely nemrégiben beható tanulmányt szentelt a problémának, a vegyesházasságok elszaporodásával és a hitközösségek taglétszámának sorvadásával érzékelteti a válságot, amellyel az amerikai judaizmus szembenéz.

Kimutatása szerint, a zsidó vegyesházasságok arányszáma gyorsan ível felfelé: 1960 és 1972 között 5,9 százalékról 31,7 százalékra, egyes vezetők szerint közel 40 százalékra szökött fel. Kétszámereztlenül nyugtalanító számok, de egyes zsidó statisztikusok megtalálták a módját, hogy rózsaszínű szemüveggel tanulmányozzák őket.

A GYERMEKEK TÖBBSEGE ZSIDÓ MARAD

A vegyesházasságok elszaporodása ellenére ugyanis az ezekből a házasságokból származó gyermekek többsége a zsidó vallásban nevelkedik fel. A vegyesházasságokról szóló beható tanulmány, amelyet a Zsidó Föderáció és Jóléti Alapok Tanácsa folytatott le, kimutatja, hogy azokban a házasságokban, amelyekben az anya zsidó, a gyermekek 98,4 százalékát zsidónak nevelik. Ahol a férj zsidó, az arányszám esik, de viszonylag magas — 63,3 százalék — marad.

Továbbá — legalábbis a tanulmány szerint: a zsidó hitvértársaknak csaknem a fele az idők folyamán zsidónak tekintni magát, jóllehet többségük szabályszerűen nem tart át. Az optimista statisztikusok nem tartják mérvadónak azokat az adatokat sem, amelyek a zsinagógák látogatottságáról számolnak be. A tanulmány hangsúlyozza, hogy az amerikai zsidók, a nagyünnepek kivételével, sohasem voltak szorgalmas templomjárók és — ugymond — „a kereszténységtől eltérően, a judaizmus nem csupán vallás, de egyben kultúra is és ez teheti lehetővé a zsidók számára, hogy megtartsák örökségüket anélkül, hogy tevékeny részt vennének a zsinagóga életében.”

IZRAÉL: AZ EGYESÍTŐ ERŐ

Legutóbbi amerikai látogatásom során — New Yorkban, New Jerseyben, Floridában — módomban állt kapcsolatba jutni a veterán amerikai zsidóság legváltozatosabb rétegeivel — beleértve természetesen a Magyar Zsidók Világszövetsége vezérkarát — és bár számos

amerikai zsidó nem tekinti hazájának Izraélt, elvitathatatlan, hogy Izraél államában, nemzetében zsidó örökségük kiteljesedését látják. Az Izraél létét fenyegető veszély, illetve Izraél életbenmaradásának biztosítása, az amerikai zsidó élet legfőbb egyesítő ereje.

„Pszichológiailag, az amerikai zsidók Izraélből merítik zsidó létük tartalmának javarészt,” mondja Leonard J. Fein, a korunkbeli zsidó tanulmányok professzora a Brandeis egyetemen. Fein, aki derülítő az amerikai judaizmus jövőjét illetően, azt mondja, hogy az 1967-es hatnapos háború egyik mellékhatása Amerikában a vallás iránti érdeklődés megujulása volt.

A U.S. News and World Report ezzel kapcsolatban rámutat a tényre, hogy az elmúlt husz év során közel száz amerikai főiskola főtanfolyamra lépett át a héber nyelvet és irodalmat és más zsidó tárgyú tanulmányokat. És 1967 óta a vallásos oktatás iránti érdeklődés jelentős mértékben fokozódott a középiskolákban.

Ez a vallásos felbuzdulás Izraél térdhódítása az amerikai zsidóság lelki világában egybeesik az új irányzattal, az u.n. „etnikai pluralizmussal”, amely az elmúlt évtized folyamán jött divatba az Egyesült Államokban. Amerika ma már nem „olvasztó kemence”, legalábbis ma már nem ez az ideál, hanem „gulyásleves”, sokféle izletes beleváló gazdag keveréke. Ennélfogva nem szégyen többé feketének, zsidónak, olasznak, srb. lenni, sőt mindenki büszke lehet etnikai származására. „Black is beautiful!” — a „fekete gyönyörű!” — harsogják „dávka” a nézerek: az asszimiláció és a „Gleichschaltung” nincs többé napirenden. Ennek az új koncepciónak köszönhető kétszámereztlenül az (angolnyelvi) amerikai zsidó irodalom népszerűsége. És sokszázezer amerikai zsidó fiatal, mintegy tiltakozásként az asszimiláció ellen, amely szüleik ideálja volt, most komoly érdeklődést tanúsít az ősi örökség iránt.

NEGATÍV TÉNYESZŐK

Ha a helyzet ilyen jó, akkor miért olyan rossz? Akkor miért aggódnak az amerikai zsidó vezetők többsége a jövő miatt?

Azért, mert soktízezer más zsidó fiatal viszont végképp szakított vallásával és csatlakozott különböző mozgalmakhoz, sokan közülük a Zsidók Jézusáért mozgalomhoz. Az American Jewish Committee becslése szerint, a zsidó ifjúság 10—15 százaléka tartozik ma ehhez az „ellenkultúrhoz”.

Egy másik negatív tényező, amely a mi szempontunkból még fájalmasabb, az Izraélből családostan visszatérő amerikai olék, és méginkább az egész Fuzka-Amerikát előzőn-tő jerida-hullám, amely pusztak jelenlétével a legmeggyőzőbb Izraél-ellenes propaganda.

Egyes amerikai zsidó vezetők attól félnek, hogy a pozitív irányzatok nem elég erősek az asszimiláció és a vegyesházasságok ellensúlyozására. Jogosan agasztja őket az egyre bonyolultabb zsidó születési arányszám is, amely, ha csak valami drasztikus változás nem áll be, az amerikai zsidóság létszámának stagnálásához, sőt fokozatos visszaeséséhez vezethet.

De Bernard Reisman, az Amerikai Zsidó Tanulmányok professzora a Brandeis egyetemen, nem ért egyet a borúlátókkal. „A zsidó élet egyik legjellemzőbb tendenciája a válságok elviselése,” mondja. Reisman rendületlenül bizik az elpusztíthatatlan zsidó vitáltságban.

SZÉKELY ISTVAN

TÖRVÉNYJAVASLAT A KÖTELEZŐ DÖNTŐBÍROSÁG BEVEZETÉSÉRE

A javaslat csak a létfontosságú közszolgáltatásokban dolgozóakra vonatkozik

Eliezer Antábi (Vallásos Nemzeti Párt) volt az első képviselő, aki magán törvényjavaslatot nyújtott be szerdán a Kneszetben. Antábi javasolja a kötelező döntőbíroság bevezetését a létfontosságú közszolgáltatásoknál. Javaslatá szerint törvényerővel tiltanak a sztrájkot a víz- és villanyszolgáltatásoknál, a közlekedésnél, a közoktatásban, a közegészségügyi szolgáltatásoknál és hasonló létfontosságú helyeken.

Mint emlékeztet, a 8. Kneszetben a Likud támogatta az ugyancsak a VNP által benyújtott azonos javaslatot, amely Álmog és Baram munkügyi miniszterek heves ellenvetése nyomán lekerült a napirendről. A két munkügyi miniszter érvelése során a hasonló ausztráliai és újzeilandi törvényeket idézte, és kifejtette, hogy ebben a két országban a meglévő törvényen ki-

vül is általában rendkívül kevés a munkaviszályok száma. Az ausztráliai és újzeilandi törvény tiltja a sztrájkot az olyan közszolgáltatásokban, mint a villany-, víz- és egészségügyi ellátás, de csak olyan időszakban, amikor a dolgozók és munkaadók által aláírt munkaszerződés

Dr. Burg ellenzi az igazságügyi és rendőrségi minisztériumok egyesítését

Dr. József Burg, deznált belügy- és rendőrniszter a belügyi és hadügyi tárcák egyesítése mellett van és ellenzi a rendőrség beolvasztását az igazságügyi minisztérium keretébe. A Máárv munkatársának adott nyilatkozataiban dr. Burg kifejtette, hogy miniszteri kinevezése esetén igyekszik majd a lehető legkényebben ellátni a rendőrségi miniszter tisztségét.

Dr. Burg kifejtette, hogy né-

vényben van. A miniszterek kifejtették, hogy nézetük szerint a kötelező döntőbíroság bevezetése elvileg megfosztja a dolgozókat minden munkás lelemibb jogától, a sztrájktól.

Sosáná Árbeli (Máárách) a háziasszonyok öregségi l.ztosításával kapcsolatos javaslatot terjesztett a Ház elé, dr. Ben-Meir (VNP) viszont a különleges, de rendkívül súlyos betegségekkel kapcsolatos kötelező orvosi segítség bevezetését ajánlotta.

zete szerint szigorúan külön kell választani az igazságügyi, bírósági szolgáltatást annak végrehajtó szervétől, a rendőrségtől. Ezért nem látja helyét az igazságügyi- és rendőrségi minisztériumok egyesítésének, „viszont természetesen tartom, ha a rendőrség beolvad a belügyminisztériumba, mert még ma is vannak olyan kérdések, amelyekkel ez a két fontos állami szerv közösen foglalkozik”.

Kiállítás a haifai egyetemen

Szentföldi látóvalók a múlt században

Külföldi utazók, kirándulók és turisták, köztük írók és művészek nagy számban keresték fel a 19. században Erec Jiszráélt. Az itt szerzett benyomásait ceruza- és tusvázlatokban, karcolatokban, festményekben és könyvekben örökítették meg. Ezeknek a munkáknak gyűjteményes kiállítását láthatjuk a napokban a haifai egyetemen.

A gyűjtemény, amely feloleli néhány jól ismert, vagy kevésbé ismert zarándok munkáját, a kanadában élő Nátán Ámic-Lév nevű zsidó tulajdona és a maga nemében a legnagyobb magánkézben lévő ilyen gyűjtemény. A gyűjtemény elejét tett barátja, dr. Nátán Zách költő, a haifai egyetem előadója kérésének és a ma már műkincesnek számító munkákat Haifára küldte kiállítás céljából.

A kiállított rajzok, vázlatok, karcolatok és festmények témája a korabeli Erec Jiszráél „látványosságai”: csatajelenetek, szenthelyek, jellegzetes tájak és életképek a lakosságáról. Amikor Napóleon 1799-ben behatolt Erec Jiszráélbe, hogy az országot meghódítsa, nyomom követék a kiváncsi utazók és zarándokok, akik minden figyelemreméltó eseményt és látványt megörökítettek, de főleg Akkót.

William H. Bartlett angol festő, akinek képeit a haifai kiállításon láthatjuk, sokat tett azért, hogy a Szentföld akkori látóvalóját festékekkel és ecsettel megörökítse. Először 1842-ben járt Erec Jiszráélben és szelében-hosszában bejárta az országot. 1853-ban még egyszer visszatért. Az első szentföldi útja nyomán „Látogatás Jeruzsálemben és környékén” gazdagon illusztrált könyvet írt, amely 1844-ben jelent meg nyomtatásban és több kiadást ért meg. A Szináj-félsziget végtelen sivatagában és pusztaságaiban tett utjáról „Negyven nap a sivatagban Izraél fia nyomában” című könyvében emlékezett meg. Második látogatása után írta meg „Viszontlátogatás -Jeruzsálemben” című munkáját, amelynek fényképezett, új kiadása a közelmúltban jelent meg Izraélben az „Ariél” kiadó gondozásában.

Sokkal ismertebb kutató-utazó Sir Charles William Wilson magasarangu angol katonatiszt, aki az élvonalbeli Erec Jiszráél-kutatók közé tartozott. Tudományos munkáját az angol hadügyminisztérium megbízásából kezdte: 1864—65-ben feltérképezte Jeruzsálemet. 1880-ban kezdte meg angolnyelvű „Erec Jiszráél rajzban” című könyvének nyomását. Wilson ásatásokat végzett Jeruzsálemben, többek között a Nyugati Fal tövében, és megtalálta a róla elnevezett ívet, amely a felső városi királyi palotát a Templom Hegyével összekötő hid volt. Guthe és Ebert német kutatók 1883-ban német nyelven kinyomtatatták Wilson könyvét, beleértve rajzait és vázlatait. Ezek a vázlatok nem csak Jeruzsálemet, hanem a Szentföld, Szináj, sőt Sziria egyes tájait is ábrázolják.

Felejtetherlen rokonunk, barátunk
WURZBAUM JÁKOB י"י
ר' יעקב בן עקיבא מנחם ז"ל
Bisztrica — Jeruzsálem
slosimján
ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST
tartunk 1977 június 21-én — kedden d. u. 4 órákor, a givat-sauli temetőben. Külön autóbussz indul délután 3.30-kor, a Binjánéj Háumá térségéről, a Tácháná Merkázittal szemben.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD ÉS A BARÁTOK

MAKÓ ÉS VIDÉKE
MÁRTIRJAINAK ÁZKARAJÁT
Támuz hó 7-ikének előestéjén, június 22-én, szerdán délután 6.30 órai kezdettel tartjuk, a Makóról elszármazottak Bét Hámidrásá temetőben, — Bné-Brák, Ádmor Migur u. 12 (Zichron Meír), háráv Mose Nátán Lemberger שליט"א részvételével.

DEBRECEN ÉS KÖRNYÉKE
MÁRTIRJAINAK ÁZKARAJÁT
június 26-án — תמוז — vasárnap délután 5.30-kor tartjuk Tel Avivban, a Bét Chálucotban, King George 37.
Találkozás 4.30-tól.
Részvetőknek: háráv dr. Berg József, hácházán Spitzer Zeév, dr. Kaddar (Fazekas) Árje, Kandel Jozsef.
Minderki ott legyen.

BET HÁMIDRÁS קהל חרדי
Békéscsaba és környéke zsidósága mártirjainak szent emlékére
BÉKÉSCSABA ÉS KÖRNYÉKE
MÁRTIRJAINAK ÁZKARAJÁT
június 23-án — Támuz 7-ikén — csütörtök délután 6 órákor tartjuk Bné-Brákban (Rámát Áháron), a Rosenheim utca 20 sz. alatt újonnan létesített mártírtemplomunkban.
Közlekedés Tel Aviból: 59, 54, 61, 45-ös autóbusszokkal.
Emlékmécses gyújtás csütörtök este.

SUBOTICA ÉS KÖRNYÉKE
MÁRTIRJAINAK ÁZKARAJÁT
június 23-án, csütörtök délután 4.30 órákor tartjuk a Cion-hegyen lévő emléktáblánál.

GONDOLATOK VÁLASZTÁS UTÁN (2)

A KÜLÖNÖS HALLGATÁS

Irta: SÁBTAJ HIMMELFARB

Múlt heti cikkünkben megpróbáltuk kideríteni, mi a magyarázata annak, hogy hazánk polgárai a már ismert módon szavaztak a legutóbbi Kneszet-választásokon. Mint már mondtuk, a szavazás egyfajta tiltakozás volt. Ugy tűnik, hogy az utóbbi évek gazdasági eseményei indítottak számos polgárt arra, hogy megelégedjék a különböző kormányok által ezekben az években elért jó eredményekről. Külpolitikai és biztonsági ügyek ugyanis nemigen állottak ebben az időben a közérdeklődés homlokterében, a gazdasági és pénzügyi események viszont szüntelenül foglalkoztatták az embereket; ez lett ugyanis az olvasók mindennapi kenyeré.

Nyilvánvaló tehát, hogy amikor megindult a Kneszet-választási hadjárat, az izraeli kormányzat felelőseinek általános összefoglalást kellett volna nyújtaniuk mindarról, amit, jót, vagy rosszat, működése alatt az előző kormány megvalósított, s e tényeket az izraeli nagyközönség tudomására kellett volna hozniuk.

Ha azonban végignézzük, mit magyaráztak meg, mit hoztak nyilvánosságra a Kneszet-választások előtt, azt látjuk, hogy igen fontos vivmányok és eredmények sülyedtek feladásra, s ha valamit megemlítették is, nem emelték ki fontosságát és jelentőségét. Vonatkozik ez azokra az áttekintésekre, amelyeket a lelépő kormány a legutolsó két hét minisztertanácsi ülésén nyújtott be tevékenység-összegezéséről. Nem tudhatunk minden részletkérdésről, amelyet e sok gyűlésen terjesztett elő, a külügyi-, pénzügyi- és hadügyi-miniszter, továbbá a miniszterelnök általános összefoglalás címén, mert hiszen az ott elhangzott részletek javarésze külpolitikai és biztonsági okokból titkos, nyilvánosságra nem kerül.

Azon a minisztertanácson azonban, amely a biztonsági ügyeket tárgyalta, résztvevő a vezérkari főnök is, s e gyűlés végeztével nyilvánosságra hozták hadügyi-miniszterünk, Simon Peresz összefoglalóját, melyben a Cáhál akkora megerősödéséről számolt be, amelynek mérvére és módjára még soha a múltban nem volt példa.

Peresz szerint a Cáhál ma a világ egyik legerősebb hadserege, eltekintve persze a két nagyhatalom katonai erejétől.

Nem titok, hogy a Cáhálnak ma a legkiválóbb fegyverzet és repülőpark áll rendelkezésére, nem véletlen tehát, hogy az arab államok nemigen sietnek az Izraellel való újabb katonai összecsapásra vonatkozó fenyegetéseket megvalósítani.

Ma már az sem titok, hogy Izrael maga állít elő hadseregünk számára tökéletes, ultramodern fegyvereket és hadianyagot, általában minden alapvető hadfelszerelést, amire csak fejlett, korszerű hadseregnek szüksége van, többek között repülőgépeket is, amelyek épp nemrégiben bizonyították be kiválóságukat a párizsi légiszalonban. Izrael ma saját tankot is előállít, amelyekről kevéssel ezelőtt olvashattunk is: a közleményekből kiderül, hogy e tank csúcsteljesítményt jelent e fegyvernem

terén. De gyárt Izrael hadihajókat is a Cáhál hajóhada számára.

Vajon sok olyan állam van a nagyvilágban, amely annyi és oly különféle fegyvert képes előállítani, mint Izrael? A válasz világos és egyértelmű: nincs.

Számos olyan államot ismerünk, amelyek politikai súly és gazdasági teljesítőképesség tekintetében össze sem hasonlíthatók a kicsi és szegény Izraellel, ám mindezek ellenére sem közelítették meg Izraelt a technológia terén, s egyikük sem volt képes oly hatalmas, tudásra és ismeretekre alapított ipart teremteni, mint amilyent Izrael teremtett.

Lehetséges, hogy a kormányzatért felelőseket biztonsági helyzetünk ösztönözte arra, hogy fokozzák a hadfelszerelési termelést, mert hiszen tudták, hogy ostromlott, ellenségek által körülvett ország lévén, a lehető legteljesebb önállóságra kell törekednünk a hadfelszerelés terén, de ez a tény sem csökkenti a lelépő kormány feltétlenül elismerendő sikerét jelentőségét. A Cáhált oly tökéletesen ellátták importált és hazai gyártmányú fegyverekkel, hogy a hadügyi-miniszter jogos büszkeséggel mutathatott rá mai biztonsági helyzetünkre, s alighanem joggal szögezhette le azt is, hogy hadseregünk ma a világ egyik legerősebb hadereje.

De kértem Önt, hadügyi-miniszter ur: mindazt, amit Ön a lelépő kormány tevékenységéről szóló összefoglalójában e honvédelmi tárgyakban elmondott, minderről nem tudott Ön már hónapokkal ezelőtt is? Amit Ön az említett gyűlésen közölt, az nem lehetett titok azelőtt sem, mert hiszen mindjárt leadták közlésre: miért nem hallhatta meg az izraeli polgár már a választások előtt is, hogy már akkor örömdelhetett volna a kormány tagjaival egyetemben, azoknak a messzemenő vívmányoknak és sikereknek, amelyeknek Ön oly világos és erőteljes kifejezést adott? A Máarách bemutatja ugyan kormányzata eredményeit, de nem minden tényt fog fel a közönség kellőképpen, ha nem érzékeltetik számára oly kézzelfogható tényekkel, mint ahogyan Ön tette ezt akkor a minisztertanácson.

Nem kétséges, hogy Izrael polgárainak tiltakozó voksait — mint már említettük — azok a gazdasági események irányították, amelyek a legutóbbi év során szüntelenül rázkódtatták az izraeli nemzetgazdaságot.

Nem kétséges, hogy e gazdasági események közül sokat másként kellett volna kezelni, mint ahogy a lelépő kormány tette azt, de tény az is, hogy mindaz, amit az izraeli polgár az utolsó évben a választások előestéjén látott, az csak a gazdasági kormányzás folyamata volt, ezzel szemben, nem tudott számos olyan pozitív tényről, ami szintén elválaszthatatlan a gazdasági ténykedéstől, s ami egyáltalán nem jutott kifejezésre oly érzékletes módon, mint ahogyan ezt pénzügyi-miniszterünk a legutolsó minisztertanácson tette, összefoglalván a lelépő kormány gazdasági tevékenységét.

Elég, ha csak azt tekintjük át, amit ebből a minisztertanácsi ülés végeztével nyilvánosságra hoztak, hogy meggyőződünk afelől, miszerint eltekintve a bérpolitikától, amiben a kormányzat hibázott, a gazdasági élet számtalan más szektorában igenis, számos jó eredményt ért el, csupa olyan területen, amelyek erőteljesen befolyásolják az ország gazdasági teljesítőképességét.

Jelentette például, hogy precedens nélkül álló mértékben emelkedett Izrael kivitele, miközben behozatalunk állandó csökkenést mutat. Mindezek eredményeképpen az 1976-os pénzügyi évben a fizetési mérleg deficitje 700 millió dollárral csökkent, mikoris az utolsó három év kivitele növekedésének a mérvé 60 százalékkal emelkedett, 1977-ben pedig 5,5 milliárd dollárra fog rugni, az 1973 évi 2,9 milliárd dollár szemben. Nem kell képzett nemzetgazdászknak lennünk ahhoz, hogy megértsük, mily fontos ez a dollárbevétel, amelyre az országnak nyersanyag-behozatal és jelentős mértékben hadfelszerelési import céljaira van szüksége.

Az államok gazdasági életének egészséges voltát általában deviza-tartalékaikkal mérik, márpedig e tartalékok csak akkor növekedhetnek, ha az ország egyre növekvő mértékben képes termelni, s lám, Izrael kormányának sikerült a legutóbbi években igen jelentős növekedést elérnie e tartalékok tekintetében.

Kormányzatunk másik pozitív eredménye a foglalkoztatás biztosítottága minden munkakereső számára, még akkor is, ha ez inflációra vezet. Nem titok, hogy számos gazdag ipari állam szenved manapság a munkanélküliségtől, Izrael államában viszont nemesek,

hogy nincs munkanélküli; de nemzetgazdasága valósággal szomjazik további munkaerőre. Elegendő ehhez átlapozni hétről-hétre az izraeli újságokat, látni bennük a tömördek munkaaajánlatot, hogy tisztába jöjjünk ennek az eredménynek a jelentőségével.

Mindez nem azt jelenti, hogy az eredmények mellett nem jelentkeztek kudarcok is, amelyek javarészt meg lehetett volna gátolni, de vajon e hibák árnyékba boríthatják a számos pozitív eredményt? Valóban közöltek egy és más gazdasági sikerekről a választási hadjárat előtt is, de sem e közlések módja, sem részletessége, nem érzékeltette kellőképpen Izrael polgáiraival, hogy olyan államban élnek, ahol mindent megvásárolhatnak, amit csak szemük-szájuk kíván, hogy általában magas színvonalon élnek, hogy módjukban áll külföldre utazni. Sok külföldön nyaraló, szórakozó izraeli polgár tehát összehasonlításokat és jelentheti ki fennhangon, hogy gazdasági helyzetük az utóbbi évek során nem romlott, sőt javult, s hogy valóban semmi okuk a siránkozásra.

Mindez nem fantázia szüleménye, nem is propaganda, mert hiszen azután mondatik, miután már a kockát elvetették, de azért mégis csak elmondandó, fennhangon ismétlendő, hogy azok, akik most a kormányzatot kiadják a kezükből, tudhassák: működésük során igen sokat tettek, de őszinte sajnálatunkra elmulasztották eredményeiket érzékletes módon tudomására hozni Izrael polgáiraival, akik bizony csak hűböl és vérből valók, felejtik, vagy magától értetődőnek tartják az eredményeket, de szavazatukkal a kudarcokért fizetnek.

E héten nyílt meg ünnepélyes keretben között a 9.Kneszet, és üdvözlő beszédében dr. Wahrhaftig, a képviselők doyenje, dicsérlettel, magasztalóan szólt arról, amit a kormányzat a választásokat megelőző időszakban tett, elért, alkotott.

Dr. Wahrhaftig ma nem tartozik az ellenzékhez, hanem az új, kormányon lévő koalícióhoz, beszédében beszédesen viszonyult egy percig sem negatívum a múlt eredményeihez, mert hiszen sem ő, sem mások nem tagadhadják azt, amit a lelépő kormány elért.

Ami történt, azt most már nem lehet visszafordítani, de igenis le lehet vonni belőle a tanulságot, hogy a tettek nagyon fontosak ugyan, de azoknak, akik jóérett-szörzést felelősek, kötelességük gondoskodni arról is, hogy cselekedetük és eredményeik meggyőző módon kifejezésre jussanak, s ne csak negatívumok maradjanak meg az emlékezetében a lelépő kormányról.

Nagy kár, hogy számos eredményének nyilvánossága helyett csak a hallgatás jutott a lelépő kormányra osztralyrésztül. Amikor most retrospektív módon tekintjük át a helyzetet, szinte érthetetlen számunkra, hol maradtak annak idején a közlések mindarról, ami ma oly világosan tárul a nagyközönség elé, hol maradtak a tettek és a sikerek. Mert a választásokat csak ez a különös hallgatás előzte meg.

STEREO FÜLHALLGATÓK INGYEN!
 UJ OLENAK, AKI MAGÁVAL HOZZA EZT A HIRDETÉST,
 AMIKOR STEREO FELSZERELÉST RENDEL HAIFAI SZAKÜZLETBEN
 ÁRUSÍTÁS IZRAELI FONTBAN!
"STEREO SEL SZIMCHA"
 HAIFA • ÁCHAD HÁAM 12 • TEL. 04-642516

המערך
 מכללת העבודה הישראלית
 מכללת הפועלים המאוחדת
 ובתי מכללותיים

KI A FELELŐTLEN?

„Felelőtlenek vagytok és megtagadjátok a kötelességeketek”; „Nem szabadna belépnetek ide”; „Ha a közlekedésügyi miniszter lennék, sokkal megfelelőbb helyre, a börtönbe küldenélek mindannyiatokat”.

(„Jödöt Achronot” — 1977. 6. 10.)

A fenti kijelentéseket Sussmann és Máni felsőbírák tették, a légiforgalmi ellenőrök beadványára, akik tiltakoztak az ellen, hogy a kormány katonaságot vetett be a repülőtereken.

A légiforgalmi ellenőrök, akik legelemibb polgári jogukkal fordultak a Felsőbíróshoz, súlyos kritikában részesültek a bírák részéről, csak azért mert nagy felelősség hárul rájuk és tízezrek életét és biztonságát őrzik.

A Likud kötelező döntőbírást javasol. Mit jelent ez? Azt, hogy ez állandó intézmény lesz, bírósági hatáskörrel felruházva és a „semleges” bírók határoznak majd, hogy a munkásoknak szabad-e, vagy tilos követelni életmódjuk feljavítását.

Bizonyára felfigyeltél arra, hogy az összes korlátozások csak a munkásokra vonatkoznak. A munkaadókra, a kapitalistákra, nincsenek korlátozások.

Tény: az árak és a nyereségek állandóan emelkednek, csak a fizetésből élő munkás képtelen utolérni a drágulásokat.

Harcolni fogunk a Hisztadrutban a kötelező döntőbírást és a megegyezési döntőbírást ellen.

A SZABAD SZTRÁJKJOG LETÖRÉSE ELLEN,
 A MILLIOMOSOK LIKUDJA ELLEN!

Tel-iv, P. O. B. 4885

חזית דמוקרטית לשלום ולשוויון
 המחלקה הקומוניסטית הישראלית (רק"ח)
 בנתרים שחורים וחוגי ציבור יהודים וערבים

220 IL. félpénzülő júliusban é. t. a. nélkül

ENGEDJE MEG, HOGY ELKÉNYEZTESSÜK

A »RÁKEFET« SZÁLLÓBAN

Vakáció a „Rákefet” szállóban, olyan, mint a jó habos sütemény: először élvezik a látványt — utána megnyalják az ujjukat...
 Nálunk, a „Rákefet” szállóban csodás a környék, amely jóllakítja a szemet, nemzetközi „chef”-ünk olyan inycenfatokat készít, amelyek csak luxusétermekben találhatók, kitudó személyzetünk szívvel-lélekkel szolgálja ki — mert mi szeretjük kényeztetni az embereket.

Most valóban jó oka van arra, hogy eljőjön Cfátra — tehát miért várna?
 Jöjjön most és élvezze a speciális júniusi árakat.
 Rendeljen helyet augusztusra és az ünnepekre.

HOTEL RAKEFET
 a Gálil legszebb szállodája
 Cfát, tel. 067-30264/5, POB. 113

TEL-AVIV — Gordon 28, tel. 222042 (a nap 24 órájában) Ibn Gvirol 140, tel. 450359
 A tel-avivi fiókok reggel 9-tól este 7-ig tartanak nyitva egy-folytában
 RAMAT-GAN — Bialik 56, tel. 731773
 JERUZSALEM — King George 23, tel. 02-228258
 RISON-LECION — „Gál-Gefen”, Rothschild 37, tel. 941526
 ASDOD — Rogozin 9, tel. 23805

HAIFA — Rechov Herzl 22, tel. 645404/3 Szd. Hánászai 126, tel. 82277
 TEL-AVIV — Rechov Allenby 113, tel. 612567 Kikár Dizenhoff (Reiness 4), tel. 245306
 Kikár Atárim, tel. 288665
 JERUZSALEM — Rechov Sámáj 8, tel. 224624
 NATANJA — Rechov Herzl 4, tel. 22947
 BEER SEVA — Rechov Herzl 31, tel. 73308

אורניטור

Nofés Vtájárut B. M., Ramat-Aviv, Brodetsky 43, tel. 428215/6

AZ IGAZSÁG EMLÉKE

EGY NYUGTALANÍTÓ KÉRDÉSEKET FELVETŐ DOKUMENTUMFILM

Írta: FARKAS IMRE

Marcel Ophuls új filmje: „Az igazság emléke“ (The Memory Of Justice) az 1946 évi nürnbergi háborús bűnöök perét eleveníti fel. Egyben rávilágít a franciák algériai és az amerikaiak vietnámi háborújainak embertelenségére is. A film címet Plató 2300 év előtti mondása inspirálta. Eszerint, egy kegyetlen és erkölctelen világban az emberek megőrzik egy halvány, atavisztikus emléket eszményi életükről. Ezt Plató „az igazság emlékének“ nevezi. Ezt az utópikus örökséget kell a bírónak és vádlóknak figyelembe venni, mikor Hiroshima, Coventry, Rotterdam vagy Drezda terror-bombázásával kapcsolatban a bűn kritériumát mérlegelik. Vitatható, hogy párhuzamot lehet-e vonni a náci haláltáborok és a My Lai-i emberirtás között? A mozaiszerűen felvillanó képeket, gyerekek, öregek ártatlan halálát, a lemezelenített emberi brutalitást a film kezdetén csak azok értik meg, akik maguk is átéltek a vérszomjazás embertelenségét. Csak később, a párbeszédek és interjúk során ért meg a laikus szemlélő a különböző földrészekén véghezvitt emberirtás összefüggéseit.

A nézők többnyire fiatalok. A filmszínház párhuzamos termében vetítik Woody Allen „Annie Hall“ című bűbájos filmjét, mely sajátos (zsidó) humorával lenyűgözi a nézőket. Bár Allen darabját egy másik moziban is juttassák, a pénzár előtt hosszú sor kígyózik. „Az igazság emléke“ nem vonz nagy tömeget, mert komor mondanivalójára egy másfajta közönség kíváncsi. A fiatalok reakciója negatív — mondotta Ophuls torontói látogatása során. Egyszerűen nincs türelmük végignézni a hosszú filmet. A negyven évesek, vagy idősebbek a történetre nem akarnak emlékezni, a hatvanas évek nemzedéke türelmes ugyan, különösen az öregedő radikálisok, de nem rendelkeznek azzal a szelektív emlékezettel, amely az idősök sajátja. A kiváló producer szerint, a háborús korszak résztvevői szeretnék kitörölni emlékezetükből a történeteket. A tudatlattal elfojtás ékes bizonyítékát szolgáltatja egy Wolfgang Ratje nevű, volt SS-tiszt, aki tagadta, hogy hamvasztókemencék léteztek volna Dachauban és az ausztriai gázkamrák és krematóriumok építésével az amerikaiakat valódtá. Pszichiaterek szerint, a németek a cáfolhatatlan bizonyítékok ellenére, életük egyes szakaszait tudatosan elfojtják. Egyszerűen képtelenek a tényekkel szembenézni. A „feledékenység“ nem csak a németekre jellemző.

A film tulságosan hosszú. Ophuls mintegy 90 órai anyagból vágtat össze és több mint négy és fél órát tart. Sűrítése, tömörítése az igazi vágó erőpróbája, sikerének titka. A filmdokumentum, mely az egyén és a nemzet felelősségét veti fel, végig lekötö a nézőt. Erőszakos társadalmunk bűneit elfojtás nélkül vizsgálja. Az egyének cselekedetei alapján népekről és országokról formálhatunk véleményt. Vajon a Drezdát bombázó angoloknak nincs-e helyük a háborús bűnösök között? Az oroszokat, akik a keleti fronton lábbal tiporják a genfi egyezményt és a katyni erdőben lemészárolták a lengyel katonaszökevényeket ki vonta felelősségre? Ki kérte számon a paranoiás Sztálin bűneit? Vagy azoknak az amerikaiaknak az embertelen eljárását, akik a japán háborús foglyokat azért ölték meg, mert őrzésükkel nem akartak bajlódni.

A film arra készíti, hogy szembenézzünk emberi gyengeségünkkel. Mert hogyan itélkezünk mások felett, ha önma-

gunkat képtelenek vagyunk bírálni. A film egymás mellé helyezi, mintegy szimultánban mutatja elembertelenedett világot. Kitérően felhasználja a régi filmhirdetőket a nürnbergi perrel, felvételeket a vietnámi háborúról, stb. A végső konklúzió: a per eszméi és erkölcsi lényege, tartalma, három évtized alatt elcsikkadt. Ophuls ezt nem mondja ki nyíltan, de a néző erre a következtetésre jut. 1946-ban a győzők magas mércét alkalmaztak legyőzött ellenfeleikkel szemben. Azóta nagyot fordult a világ. Saját fogyatékosságai és bűneik iránt enyhén szólva, túlzottan elnézőek. A My Lai-i tömeggyilkosságot Calley hadnagyot felelősségre vonták ugyan, de feleletlenül, Westmorland tábornokot és Johnson elnököt ki vonta felelősségre?

Ophuls a 70-es években rendezte a „Bánat és könyörület“ (Sorrow And The Pity) című filmjét a franciák hazafiainak, kollaboráns magatartásáról a német megszállás idején. Ezt követte „A veszteség érzete“ (A Sense Of Loss) című filmje, az irországi polgárháború tragédiájáról. Ezen a kapcsolaton halad mostani dokumentumfilmje is. Most is leleplez. Helyesen, interjú alanyai kitérő, habozó válaszokkal önmagukat leplezik le, mint azok a németek, akiknél Dr. Hertha Oberhauser náci orvosnál hollette felül érdeklődött és akik kitérő, félrevezető válaszokat adtak. Ezek a németek tudtak arról, hogy az orvosok kísérletei során áldozataikat fenol-injekcióval öltek meg. Tudták azt is, hová költözött. De nem voltak hajlandók címet megadni. Doentiz tengernagy, akit Hitler utódjaként nevezett ki, egy szenilis öregur benyomását kelti. Verkliszieren ismétli, hogy nem volt antiszemita és a haláltáborokról nem tudomása. Különösen az az állítás adott derűre okot, hogy a tábor foglyait örömmel végezték hajóin a javításokat. A filmnek kevés derűs mozzanata van. Mert mit szólnunk annak a nácinak a válaszára, aki teleszájál vágta a riportert szemébe, hogy Hitler alatt nem volt bűnözés Németországban. Mikor emlékeztetik a KZ-beli tömeggyilkosságra, válasza a következő: Ja, az más dolog!

Feljelölhetetlen Vaillant Couturier vallomása a per során. Beszéde után, mikor lép az emelvényről és helyére indul, egy pillanatra megáll a vádlottak padsora előtt és tekintetét mérezen rájuk szegezi. 31 évvel később elmondja a riportereknek, hogy abban a pillanatban megdöbbent, mert Göring, Hess, Keitel és a többiek, egyszerű embereknek néztek ki, akárcsak otthoni szomszédai. Ezt a tényt egykedvűen tudomásul vette, mert Auschwitzban találkozott egy SS-őrrel, aki kukorral kínálta azt a gyereket, akinek anyját és nővérét néhány órával korábban a gázba küldte. Egy másik jelenet a Hitler utáni nemzedék porrére vetőkötött fiataljait ábrázolja a saunában. A zsidókról csvegnek, akik ha köztük lennének, aligha lehetne őket felismerni. Arról beszélnek, hogy a weimari időszakban az üzletek 90 százaléka a zsidók kezében volt. Az egyetem ifjúság állásfoglalása szintén ambivalens.

A film kísérő-zeneje lenyűgöző. A berlini Filharmonikusok zenekarát Jehudi Menuhin vezényli, aki ugyancsak nyilatkozik a német nép bűnbekerítéséről. Másik kiemelkedő zenei eseménye a filmnek Joan Baez 1973-as párizsi fellépése. „Sagt mir wo die Graebe sind“ című dallama még mindig a fülembe cseng.

A film legrokonoszevőbb egyénisége Telford Taylor volt tábornok, a per fővádlója. Jelenleg a USA-ban egyetem tanár. A humanista szenvedélyével valódi 31 évvel ezelőtti náci tömeggyilkosokat. Ez az emberség csendül ki ma is szavaiból, mikor Daniel Ellsberg, a Pentagon okmányok szerzője, vádjaira válaszol. Az elszigetelt vietnámi atrocitásokat egy világ választja el a náci emberirtástól. Hitler a zsidóság fajjal megsemmisítését átlamvallással tette. A volt főügyész a számalom hangján szól az amerikai nép tragédiájáról. A filmnek 45 „szereplője“ van. Többek között Lord Shawcross, Robert Jackson, Dr. Albert Spies, a treblinkai bűnper ügyésze és Göring, a vádlottak padján látható az egész náci hierarchia, a Mauthausen, egészen az akasztófát elérülő iparbárókig, akik ma magas nyugdíjat élveznek és kényelmes otthonaikban élnek. Interjú készült a Magyarországon garázdálkodó Becherrel, Eichmann beosztottjával. Valamennyi náci közt a legintelligensebb Albert Speer. Napjaink politikusi, pszichaterelő, tudósai közül nyilatkozik Edgar Faure, Beate Karsfeld, Dr. Eugen Kogon, Bernard Ferenc, valamint Falk és Galbraith professzor. Ophulsnak talán ez volt az utolsó dokumentumfilmje, mert anyagilag nem kifizető és lelkiileg leverő éveket át a zsidókkal, nációkkal és a haláltáborokkal foglalkozni. Szívéhez közelbe áll a „Bánat és könyörület“ című alkotása, mely a vadnyugati filmek zsánerében készült. Ezekben a jó és a rossz, a fehér és a fekete könnyen megkülönböztethető. Mostani filmjével kapcsolatban két és fél-éves felfedezés történt az angol és német producerekkel, hogy egy megcsontított változat bemutatását megakadályozza. A perbeszéd egészségileg és anyagilag kimerítette. Ha pénzt tud szerezni, új dokumentumfilmet készít a haditudósítók torzításairól a spanyol polgárháborútól napjainkig. De ki hajlandó egy többórás filmet finanszírozni?

Marcel Ophuls a mozi világában nőtt fel. 49 éves. Német születésű, naturalizált francia. Jelenleg Princetonban él feleségével és három lányával. Apja, Max Ophuls, (született Oppenheimer) német születésű és rendező volt. A harmincas években Hitler elől Párizsba menekült. Franciaország eleste után a család Hollywoodba költözött. Marcel Ophuls itt végezte középiskolai tanulmányait. Tökéletesen beszél angolul, franciául és németül. Nyelvtudása megkönnyíti interjúit a különböző nemzetek fiaival. Dokumentumfilmjeit személyes esszé-nek nevezi. Vallomások ezek az emberiségről és a producer-ről. Könyörtelenül feltárja generációjának lélek bomlasztó bűneit. Ophuls anyja és felesége keresztény.

Mostani filmjében a felesége is szerepel. A Hitlerjugendben betöltött szerepéről vall. Mert napjaink historiájához ez is hozzátartozik. És Ophuls a történelmi objektív kronikása. Csak a köztudott kritikusan találhat hibát abban, ha íntim családi életét is beleviszi a filmbe, hogy így érzékeltesse a történelmi fagyos klímáját. Művészi nagysága abban áll, hogy tud a kitűnő montázs-szerkesztésen, kérdéssel feltevése anynyira célbataláló, hogy nem lehet mellébeszélni. Az interjúk alkalmával alanyait beszélgeti. Az ellentétes válaszokból áll össze a filmretek.

„Az igazság emléke“ hosszú ideig emlékeztetünkben marad. Ez a legtöbb, ami egy jó filmről elmondható.

LONDONI JEGYZETEK

Az angol munkáskormány alkonya?

Írta: ERDŐHAZI HUGÓ

Yes, Sir, mondotta az Atlee kormány spórolást és lemondást követelő pénzügyminisztere, Stafford Cripps báró: ha a konzervatívok kormányra rosszul működik, ennek ellenére a hűvek fegyverzetten járulnak a szavazó urnák elé és voksukat leadják kormányuk újrválasztására. Ha a munkáspárti kormányban csalódtak a szimpatizálók, tömegével hagyják el a nemzeti gyűlési képviselőjüket, helyi szervezeteiket. A munkás, a kisember, a bérből, fizetésből élő alkalmazott nem olyan öntudatos, mint a vállalkozó, a nagykereskedő, a bankos, a gyáros, a középosztályi többsége. Yes, Sir, a kétkézi munkás kiábrándulván a pártból, melyet szavazatával segített uralomra, inkább a Themze-parti csapadékban, inkább a welszi bányavárosok kocsmáiban tölti idejét, sőt: uram bocsáss, politikai, társadalmi „öntudat“ híján, még csunyán bosszút is áll pártján és a konzervatív jelöltnek adományozza voksát.

Paul Johnson, a nagynevű Izrael-barát szerkesztő szerint, pontosan ez történik nemcsak a konzervatívok, hanem a munkáspárti szekerének rudjára a senki földjére vezet és lehet, évekig vándorolnak majd a „vadon“ ismeretlen tájain. A kisember, a munkás, a kisiparos, a kis tisztviselő, mélysegen kiábrándult. Számra szegeten, egyre fogyó hitel, kiszáradt meggyőződéssel olvasta az újságokban, hogy a volt munkáspárti miniszterelnök, Harold Wilson egyik legutolsó tevékenységként, báróságot, lordsgát adományozott olyan közéleti króznokoknak, akiknek semmi közük a munkások mozgalmához... Harold Wilson elfelejtette, hogy az egyszerű emberek millióinak szavazó céduláival lehetett nevének beírni az angol politikai irodalom könyvének lapjaira? Miért nem Liverpool, York, Sheffield gyárainak, külvárosainak polgáraiból választott ki lordsgára, báróságára érdemeseket? Yorkshire szövömmunkásai ezt nem hajlandó megbocsátani...

Stepney külvárosának nyugdíjasai nem tud megélni abból, amit havonta a postahivatal kasszájából kap. A manchesteri és nottinghami háziasszonyok felvonulásokon tiltakoznak az infláció örlött forgatagában és a spekuláció sunyi álarcában vágatott áremelkedések ellen. — tegyen valamit a kormány, zabolázza meg az áremelkedések merényleteit. Wilson és Callaghan kormánya tehetetlenül, minden átfogó terv nélkül csak ígéretet mákonyával, — Yes Sir, — impotensnek bizonyult az élet-kérdés megoldásában... Már harmadik éve, hogy a szakszervezetek tulnyomó többségükben, egy régi, századeleji lojalitás romantikus illúziójával támogatják azt a pénzügyi politikát, mely az infláció és az áremelkedések ellenére, korlátozza — az önkéntes lemondás apothezisével — a fizetés-növeléseket. Holnap, egy év múlva, az infláció hamarosan csökkensenével, az északtengeri skót olaj gazdagságával, majd csak valahogy elérkezünk az ígért földjére. És ilvenkor gazdag termőföldre talál a cinikus, kiábrándult emberi magatartás: könnyű a földbirtokkal rendelkező miniszterelnöknek, a földbirtokkal rendelkező Healy pénzügyminiszternek, könnyű a földbirtokkal, vidéki udvarházal rendelkező Harold Wilsonnak vizet prédikálni és bort inni... könnyű nekik életrehozni az összeállítani, százezreket keresni rajta, rádió, televízió jövedelmeket gyűjteni... Így beszél ma Angliában az utat vesztett kisember. Akik most a konzervatív pártot követik, pillanatok alatt elfelejtették Mr. Tiny Rowland, a Lhonor mammutvállalat gazdasági botránját. Churchill vezénél, Lord Duncan Sundersnak „vétkét“, aki 120 ezer fon-

meglepetés Margaret Thatcher nagy győzelme Londonban, Cardiffban és Edinburgban.

tot „utalt át“ az adómentességet biztosító Cayman szigetek egyikére. Reggie Maudling volt pénzügyminiszter, kényes üzleti tranzakcióit... A munkás, a kisember kormányától több idejű morált követel, mint a konzervatívok vezetőitől. Ezért azt hiszem, igaz van Paul Johnsonnak, a nemskóra soron következő parlamenti választásokon a Munkáspárt hívei sulyosan megbüntetik a Labour vezetőit, mozgalmát. A csapzékokban maradván, külön a welszi, skót bányászlatok elé, a sheffieldi acélöntődéket nem hagyják el ebédidőben, a tiltakozás érthető emberi magatartásával, vagy ha a munka után, este Brixton melosa elhagyja otthonát. Callaghan ezt nem köszöni meg: a konzervatív jelöltre adja le voksát.

Egy szó mint száz, az angol munkás, a kisember, a demokrácia játszmában ugyanazzal az aduval játszik, mint az izraeli. Ha izraeli olvasóim figyelmesen olvasták el az elmúlt évben az angol közéleti szülő beszámolóimat, ha megértették óvatos eszmélkedéseimet az izraeli helyzetéről, legutóbb a Galileába küldött levelem árulkodó és fájdalmas szentimentjéből, számomra nem volt meglepetés a zsidó állam életében bekövetkezett, béke-földcsuszamlás és nem lesz konzervatívokra szavazni.

Senkinek, zsidónak, nem-zsidónak nincsen joga beleszólni Izrael belpolitikai és külpolitikai ügyeibe. Nem a diaszpóra zsidósága döntheti el, hogyan javítsák meg az orientális zsidóság szociális, kulturális helyzetét. Hoevan vágiák le a korrupció hétéfűt sárkányának izzasztó koponyáit. Hoovan tanítsák meg a munkások, kisemberek kényvelőit; a pionír-szellem egyszerűségét, idealizmusát számukra tekintiben jobban kötelező, mint a kisemberre. Ki merne efaíta dolgozról prédikálni London és Párizs és Washington biztonságos és kényelmes távlatából. Az igazság az, hogy minden diaszpórában élő zsidónak, világi és vallási különbség ide, vagy oda: szent kötelessége támogatni Izrael új kormányát, ut rendszert. Ebben mi nem követjük sem elméletileg, sem gyakorlatilag Sir Stafford Cripps tapasztalatait. Ez vonatkozik e sorok írójára is. Miután ezt ilven világosan leszögeztem, az izraeli olvasó meg fogja bocsátani nekem, ha tiszta vizet öntök a pohárba. Méltatlan, egész életem szomorú cfofolata lenne, ha meg nem vallanám: nekem nagyon fáj az izraeli munkáskoalíció zűrös, idealizmust vesztett világa az utolsó években. Méhis, méhis... nem fogok az elkövetkező választásokon a konzervatívokra szavazni.

A reklám, hogy főként segítik elő, egész műve, den olyan tömegeket, szükségük. Van ebből de legalább lámszakma, ján keresztből a szűm reskedelmi nyeket érte nagyvilágba megakadály kiakulat, o zett előléte. Ezt igyeke lámszakma ten Jeruzsálemnél. A mert a kóppaj az szerepet vis ha ők poli ban áll, ho ban — a ratikus orsz tek és elvi csatározások lyik pártna jobb töme szakértője.

Amerika lat bölcsője legsikereseb nyi porték zonyal a hogy az E ja“ a töme Igy mód si, a kong mesteri va Amerika helyzet, ho tassággal kap az ism ristálynok ga való ne rek vették személyiségt Ezért m tek teliszá gait figyele tartozik az bevett esz multatása ken. Mind hivatalra p ge, gyerme a mama, a sításával le keltesse, halandó, sóvárog. Az már ritkán szó sekhez és

PÁRIZSI LEVÉL KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS AZ ANTISZEMITIZMUSRÓL...

A „Matin de Paris“ francia napilap minapi száma érdekes közvéleménykutatási adatokat fejtetget. A téma: „Az antiszemitizmus és a franciák“. Április; 28 és május 2 között ezer embert „interjúoltak“ meg. A közvéleménykutatás eredménye azt bizonyítja, hogy az antiszemitizmus erősen csökkenő tendenciát mutat. A kérdezett személyek 5 százaléka erősen zsidóellenes. 1966-ban az arányszám sokkal erősebb volt. Azóta sok minden történt. A hatnapos háború, a jom-kipur-i háború, Entebbe — mind több barátot

szerzett a zsidóságnak. A megkérdezettek 29 százaléka ellenzi, hogy zsidó államelnöke legyen Franciaországnak; 17 százalék szerint, igen sok a zsidó Franciaországban. Arra a kérdésre, hogy kik a „legnépszerűbb zsidók“, a válasz a következő: 1. Golda Meir, 2. Mose Dayan, 3. Leon Blum. Végül a LICA számítási szerint 700.000 zsidó él Franciaországban, többé-kevésbé asszimilálódva, de azért a zsidó rituálistól nem teljesen elszigetelődve.

G. FORRAI ESZTER

Küldjön vámmentes **IKKA** ajándék-utalványt

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

A májusi (5. számú) listákra feladott megrendeléseket június 11-én, kiszórtották Magyarországon. A júniusi (6. számú) listát, július közepéig történő kiosztásra június 28-án zárjuk

MEGRENDÉLOHELYEK:

JERUZSÁLEM: JERUZSÁLEM KÖNYVTÁR, Javec-u. 2 (Üzleti órák 9-1 és 4-7 — Kedden délután zárva).
TEL AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. emelet, d. e. 9-12.30, délután 4-6.30 között. Telefon: 55052. — Pénteken zárva.

HAIFA: Ungár János, Micháéi utca 2 (Arlozorov sarok).
Gerbelich üzlethelyiség, vasárnapot csütörtökig 10-12-ig, tel. 667876, lakás tel. 525 661.

BEER-SEVA: Frankfurter István Háacmáut 49-51, telefon: 38701.

Levelezés kizárólag: G. KEMÉNY,
Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27, címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA.

FIGYELEM.
CSEHSZLOVÁKIÁBA VALÓ KÜLDÉSRE
TUZEK ajándék-bónok kaphatók
Budapesti sítók ápolására megrendeléseket felvesszünk.

— KÜLFÖLDRE UTAZÓKNAK —

SPECIALIS OSZTALYUNKON MINDENFÉLE BŐRÖND:

- ★ szkrény kofferek
- ★ összehajtható bőröndök
- ★ kerek bőröndök
- ★ presztizs bőröndök import (Samsonite Am. Tourist)
- ★ Utazótáskák
- ★ Útlevél tárcák
- ★ Övek pénzek
- ★ Kézitáskák bel- és külföldi gyártmányok legnagyobb választéka

Speciális ajánlat kerek felszerelés bőröndökre, helyben.

GHAJIM ZENTNER & CO.

Tel-Aviv, Pinsker utca 4 (I. em., Noga kávéház fölött)

«LEOPARD» BÖRKABATOK

Kézben és rendelésre — Kabátok meghosszabbítás — Exkluzív modellek — Gyári árak

Tel-AVIV • HANEGER 8 (Hátsó sarok, Háchoná Merkázi, a Chevrát Háchásmául szemben) Telefon: 26 36 71

★ Tapéták óriási választékban
★ Faltól-faltig szőnyegek
★ P.V.C. padlók — linóleum
★ Munkák kivitelezése

Import — angró — detail
Az exkluzív francia tapéták kizárólagos képviselője és terjesztője:

INALTERA

Szép otthon akar-sz? Vegyél tapétát apukámnál!

Strasser Tapetim

TEL-AVIV • SHENKIN UTCA 28
Telefon: 26 15 54, 28 23 39, 28 69 69
NYILVA ÉGYFOLYTÁBAN 8-11-IG

Fogpaszta és politika

Irta: DAN OFRY

A reklámszakértőkről általában azt hiszik, hogy főként rágógnak és új autók eladását segítik elő. Hogy tulajdonképpen abban áll egész egyszerűen a reklámszakértő feladata, az az, hogy az árúkat felvásárlására rábírná a tömegeket, amelyekre valójában nincs is szükségük...

Van ebben sok igazság. Ha nem is teljes, de legalább féligazság. A hirdetés- és reklámszakma nagygyűlése, akik az év 365 napján keresztül folytatják klienseik megbízásából a szűnni nem akaró nyílt és rejtett kereskedelmi agymosást, megdöbbentő eredményeket értek el. Nemcsak Izraelben. Szerzte a nagyvilágban. Egvet azonban nem tudták megakadályozni. Hogy ellensúlyozzák a róluk kialakult, okkal, vagy ok nélkül begyökerezett előítéleteket, a negatív véleményeket.

Ezt igyekeznek most ellensúlyozni a reklámszakma nemzetközi szöglerője, akik a héten Jeruzsálemben gyűltek össze öt kontinensről. Annál is inkább szükség van erre, mert a közvélemény kialakításának zsoldos papjai az utóbbi években egyre tevékenyebb szerepet visznek a politikában is. Nem mint-ha ők politizálnának. A probléma veleje abban áll, hogy a multalt ellentétben mostanában — a tényleg szabad és valóban demokratikus országokban — nem csak világszerte és elvi felfogások döntik el választási csatározások sorsát, hanem az is, hogy melyik pártnak, melyik jelöltnek van ügyesebb, jobb tömegpszichológiával operáló reklámszakértője.

Amerikában ringott az elmélet és gyakorlat bölcsője. Ott jöttek rá arra, hogy aki a legsikeresebb a szponzori kiadások tengeri portékáinak eladásában, az minden bizonnyal a legmegfelelőbb ember arra is, hogy az Egyesült Államok elnökét is „eladja” a tömegeknek...

Igy módosult gyökeresen az elnökválasztási, a kongresszusi, a kormányzói, a polgármesteri választási küzdelmek egész jellege Amerika 50 tagállamában. Így állt elő a helyzet, hogy azok, akik tudományos pontossággal kitervezett módszer alapján dolgoztak az ismeretlenség homályából kiemelt körítalányok, vagy izomkolosszusok filmszerűen való népszerűsítésén, ugyanezek az emberek vettek át a politika szorítójába lépő személyiségek „kezelését” is.

Ezért mosolyognak az Újvilágban a jelöltek teliszájál, mintha Stan és Pan mulatságait figyelnek gyermekded észjárással. Ezért tartozik az amerikai politikai „meggyőzés” bevett eszközei közé a jelölt circuszi felvonulása a tévében és a különféle gyűléseken. Mindez pedig úgy történik, hogy a közbívatatra pályázó derek ember szerető felesége, gyermekei, a beházasodott menyek, vejek, a mama, a papa, sőt még az anyós mozgósításával lép a nyilvánosság elé. Hogy értékelte, — ő is ugyanolyan egyszerű földi halandó, mint azok, akiknek a szavazatiért sávoarg.

Az már magától értetődik, hogy a jelöltek ritkán szólnak a nemzet előtt álló sorskérdésekhez és a tárgy helyett inkább mellébeszél-

nek. Ezt is tömör jelszavakban, néhány szóban. A lehetőség szerint azonban inkább egyetlen szóval és hatásos képpel, jelvényvel körítve.

Mindezt a reklámszakértők parancsa és engedélye, a fogpasztaárúsítás csinját-binját kis-ujjukba hordó „nehézfű” szakmai forgatókönyve szerint. Ok azok, akik a divatot is irányítják. Nemcsak a tömegeket, de elnökök és miniszterek, szenátorok és seriffek öltözékét meghatározzák. Nekik tudható be, hogy egy valamirevaló népszerűsítési büdzsével rendelkező politikus nem merészel többé sima fehér inget felvenni, hanem kizárólag színes és lehetőleg csikos, pettyes kreációban próbálja sokatíró tekintetét hível-támogatói felé szegezni. Mert így fiatalosabb, energikusabb és inkább a korszellemmel haladó képben lopja be magát a választópolgár szívébe.

Azt mondják, hogy ez a gyermek mód-szer nem hatásos? Sulyosan tévednek. A politikuskok kiárusítása ma a reklámszakma legjobban jövedelmező mammut-üzletei közé sorolható. Egyorban szerepel a Ford, a Bell telefontársaság, a Coca-Cola és más vállalkozás megrendeléseivel. Akkor is, ha számszerűleg nem mindig éri el azok forgalmát és hirdetési csekkeit.

A kereskedelmi alapon működő politikai propaganda azonban a kor szerves tünete. Ugyanolyan ismerve mai nemzedékünknek, mint a műholgyók keringése, mint az autó és a repülőgép. A szabad világban végsőfokokra a reklámszakértők közötti szellemi csatározás dönti el, kik veszik kezükbe milliók és milliók sorsának gyeplőit.

Ez a veszély. Erről tárgyaltak a napokban a reklámszakma kiválóságai Izraelben. Mint ahogy a saját tulkapásait és a véleménynyilvánítás szabadsága elleni merénylet-kísérletek veszélyeit boncolgatják, azon az ugyancsak a napokban megrendezett izraeli konferencián, amelyre több mint 40 ország élvonalbeli szerkesztői, hírmagyarázói jöttek el.

Hogy mi a tanulság? Nehéz lenne összefoglalni. Talán az egyetlen szembetűnő konklúzió az lehetne, hogy amint a Rock and roll is áttörte a határokat és eluralkodott egy egész világon, ugyanúgy a reklám előnyei és veszélyei, a sajtószabadsággal való visszaélés, vagy annak korlátozása is egyetemes körülménnyé vált.

Izraelbe is elérkezett az új kor. Ne esünk azonban túlszokba. Annak ellenére, hogy szervesen illeszkedünk a huszadik század jelenébe és holnapjába, még távol állunk az amerikanizált fogpaszta-politika érvényesítésétől. Ennek csak előjeleivel találkozunk a legutóbbi választási hadjáraton, amelyekben még nem érvényesült döntő sulyal ez a módszer.

Csak tőlünk függ tehát, hogy a világjárvány ellenére ne váljunk a kereskedelmi szintre süllyesztett politikai agymosás Gólemjének rabjaivá.

HEKÖZNAPOK

Három szavazat is elég

Irta: BARZILAY ISTVAN

A demokráciában egy szavazat-többség is többség — ezt mondta egyszer Winston Churchill. Angliában valóban így is kormányoznak, a multban is nem egyszer megtörtént. Most például egyáltalában nincs többsége az angol kormányoknak s ha a néhány liberális képviselő nem támogatná, a munkás kormányoknak ki kellene írnia az új választásokat.

Bonban is alig-alig létezik a szociáldemokrácia és a liberális koalíció. A többségi párt van ellenzékben. Ilyen csodák nálunk is történtek már, alig három évvel ezelőtt. Jicchák Rábin 61 képviselő által támogatott kormányt mutatott be; a Vallásos Nemzeti Párt ki-maradt belőle a „ki a zsidó” probléma miatt. Amikor végül csatlakozott, távozott a koalícióból a Polgári Szabadság Pártja, Sulamit Alonival az élén. A Rábin kormány se dicsekedhetett tehát nagy többséggel, 67 képviselő állt mögött s mégis csak akkor bukott meg, amikor a miniszterelnök a koalíciós fegyelem megsértése miatt lemondatta a VNP minisztereit.

Lehet tehát kormányozni úgy is, ha a koalíció mögött csak 63 képviselő támogatja. S aligha tévedünk, ha azt állítjuk: ez az oka annak, hogy a DÁS ki-maradt a kormányból.

Menáchem Begin nem akart olyan partnert, akinek más a véleménye kardinális kérdéseken; Begin általában nem tűr beavatkozást; a DÁS-sal való tárgyalások idején a partnerek meglepetten látták, milyen fel-lebuzottanul uralkodik a Likudon, holott nem egy párt, hanem három alkotja ezt a parlamentit szövetséget. Míg Begin beteg volt s a tárgyalásokat Szmichá Ehrlich vezette, a hangulat optimista volt. Ehrlich, aki közvetlenül a választások után burkolt formában bús, de még a tévében is elismerte, hogy biztonsi, valamint határ-kérdésekben különbözik véleménye Beginétől. Jól tudjuk, hogy vannak a Likudban mások is, akik ebből a szempontból közelebb állnak a DÁS-hoz, mint a Chéruthoz, Begin anyapártjához. A megbeszéléseken azonban a liberálisok és a Lám párt tagjai hallgattak, amikor Begin megszabta a feltételeket.

Ez sem újdonság Izrael fiatal, de viharos politikai életében. David Ben-Gurion mellett sem lehetett sokat ellenkezni, sőt, Golda Meir sem tűrt más véleményeket. Pinchász Szápirról köz tudomású volt, hogy hajlandó lemondani a területekről — mégis pénzügyminisztere volt a „súlyom” Golda Meir kormányainak. Csak hogy egyet elfelejtettek a Likudban: más a parlamenti helyzet, mint a Márách kormányai idején. Még sosem történt meg, hogy két komoly koalíciós partnerre legyen szükség széles alapokon nyugvó kormány létesítésére. A kis Független Liberális Párt a Vallásos Nemzeti Párttal együtt elegendő volt ahhoz, hogy a kormányt ne kelljen minden alkalommal attól rettegnie, hogy leszavazzák a Kneszetben. A Likudnak Ariél Saron csatlakozása után is csak 45 képviselője van s ahhoz, hogy nyugodtan kormányozzon, ahhoz, hogy ne kelljen szavazás előtt a 63 képviselőt telefonon vagy más uton mozgatni, kövöldő-ről hazarendelni, vagy hordágyon hozni a szavazáshoz, bizony nagy szüksége lenne a DÁS 15 képviselőjére.

Ennek azonban nem akarta megfizetni az árát. Következésképpen a DÁS kiharadt a kormányból. S most, legalábbis a közeljövőben, rendkívül körülményes között kell ennek a kormányt Amerikával és az arabokkal tárgyalni, s olyan reformokat megvalósítani, amelyekhez valóban az egész nép és az egész Tiszta Ház támogatására volna szükség.

Mi vár ránk az új kormány alatt? Belső problémáink szempontjából úgy hisszük, nehezebb lesz megőrizni a koalíció egységét. Vegyük egy igen egyszerű példát. Tel-Avivban, ahol a városházán a Likud uralkodik, társadalmi szempontból jónak látták, hogy bizonyos körzetekben egyes szórakoztató helyeken péntek este előadásokat tartssanak. A vallástalan és az utcákon csatangoló ifjúság számára nyitva vannak az ifjúsági klubok, a mozok, szombaton délelőtt koncertet is lehet hallgatni a fiatalok terében. Persze, nem tudhatjuk, milyen mértékben csökkentette ez az intézkedés a bűnözés s a csatangolás arányait, de bizonyos, hogy a teljes szombati tilalom helyreállítása újra az utcára küldi azokat a fiatalokat, akik most a nyitva tartott szórakoztató helyeket látogatják. S érdekesnek tartjuk, hogy olyan fiatalokról van szó, akik nagygyűzték a Likudot támogató választási körzetekben

éneket. Alighanem a Likudra szavaztak. Vajon folytathatja Slo-mo Láhát polgármester a szombati munkaszünetet ezt a liberális értelmezés? Hiszen a valóságos partnerek azt követelik, hogy a szombati munkaszünet kérdésében korlátozzák a helyhatóságok hatáskörét.

Ez csak egy példa, nem is a legjelentékenyebb, bár nem szabad fontosságát lekicsinyelni. De ha a Likud a nehéz partnert, a DÁS helyett az Agudát Jiszráelt választotta, a világi lakosság újabb megszorításoknak lesz kitéve vallási téren. Ezért kell feltennünk a kérdést: hogyan tud nyugodtan kormányozni egy olyan kormány, amely nem akar visszaadni talpalatnyi területet sem az araboknak s ugyanakkor igényt tart Amerika támogatására, ha koalíciós partnerei bármikor megbuktathatják a „ki a zsidó”, vagy a szombati munkaszünet problémája miatt? Szmichá Ehrlich, a liberális

sok elnöke és hétfőtől a pénzügyminiszter, jogosan aggódik az ő pénzügyi politikáját sem lehet olyan kormányval sikerre vinni, amelynek léte a Tóra Nagyjainak Tanácsa döntésétől függ. Ezért viharzott kedden a Liberális Párt miniszter-jelölt ülése, ezért követelték Begin-től, tegyen meg mindent a DÁS-sal való tárgyalások felülvizsgálata és koalícióba való bevonása érdekében.

Ami a DÁS-t illeti, — vannak akik elítélik, s vezetőit, nem pedig Begin-t vádolják macskassággal. Nekiünk imponált a DÁS magatartása. Nem volt még olyan eset Izrael politikai történetében, hogy egy párt ilyen sikeresen startoljon és ilyen hűségesen rászakodjon a programjához, amellyel a választásokra indult. Menáchem Begin kormányának tekintélyét a DÁS nemcsak a szélesebb parlamenti többség megerősítése miatt növelte. A lakosság olyan embereket látta a kormányban, akikről elhiszi, hogy a nép érdekében küzdenek.

AZ ÚJ KORMÁNYRA VÁRVA

Irta: BARKAY ZEEV

Uj kormányunk még nincs, új Kneszetünk már van. Néhány órával a kilencedik Kneszet megnyitása után jelentette be a DÁS, hogy a jelen körülmények között nincs szándékában belépni a koalícióba.

Eseménydus nap volt tehát a hétfő. Az ünnepi megnyitó ülést Hézzal zajlott le, a honatyaiknak, ezalkalommal, ugrátszik nem akadt más elfoglaltságuk s a külső szemlélőknek is ritka élményben lehetett részükhöz: ime, így néz ki az izraeli parlament, amikor tele van.

Meggyévenként egyszer, legalább. A kormány helyén még a kabinet régi tagjai foglaltak helyet: de az új helyzet már érezte hatását, nemcsak a frakciók megváltozott ülésrendjével, hanem, többek közt, az új házelnök megválasztásával is: egykori Lechi-harcos került a parlament élére, abba a pozícióba, amely protokoll-szempontból az államelnök után következik...

Más vonatkozásban is jellemezte az új (várható) helyzetet a házelnök megválasztása: 61 szavazatot „épphogy” többséget kapott a Likud jelöltje, ami utal arra, milyen helyzetbe juthat az a kormány, amely mindössze 63 szavazatra alapozza uralmát. Igaz, ebben az esetben közrejártszott néhány objektív tényező is: maga a jelölt nem szavazott, Dáján is tartózkodott, Kalman Kahana (Polalei Agudát Jiszráel) pedig beteg volt. Hasonló szituációk azonban törvények megszavazásakor is előállhatnak. A házelnök megválasztását biztosító 61 szavazat, az adott esetben Flatto-Saron segítségével jött össze...

Flatto-Saronnal kapcsolatban, egyébként, parlamenti tudósítók megjegyzik, hogy amikor a hűségnyilatkozatot tette, Akiba Nof (DÁS) képviselő félhangosan közbeszólt: „szégyen!” továbbá, hogy Flatto-Saron nem énekelte a Hatikvát. Nyilván nem ismeri a héber szöveget — vagy talán egyszerűen nincs jó hangja s attól tart, hogy kissé hamisan csengene?

Mindenesetre: népünk új választottjai már munkára készek, a törvényhozó testület most az új kormány bemutatkozására vár...

Erre is sor kerül a jövő héten, ha minden jól — vagy talán, ha nem is olyan jól — megy...

A DÁS határozata után az objektív helyzet az, hogy — ha csak az utolsó pillanatban nem történik valami változás s mégis feljülnek a koalíciós tárgyalások — Izraelnek, első alkalommal fennállása óta, teljesen és egyértelműen jobboldali kormánya lesz, minden „enyhítő tényező” nélkül.

Izrael egyik sajátossága mostanában az volt, hogy nehezen meghatározható, afféle „félbaloldali” rezsim uralkodott benne, némi jobboldali beütéssel; az a bizonyos „fele kávé, fele tea”. Ilyen volt, többek között, gazdaságpolitikája is, amely nem egyszer azt az érzést keltette az emberben, hogy magában egyesíti a szocialista és a kapitalista rendszer összes rossz oldalait.

Próbáljuk tehát a jobbik oldaláról szemlélni az ügyet: ha DÁS-nélküli jobboldali-konzervatív kormány alakul, akkor talán alkalmunk lesz megismerni ennek a rendszernek előző oldalait is.

Ha pedig végül, valahogyan mégis csatlakozik a DÁS — akkor jobboldali kormányunk lesz, némi baloldali beütéssel, ami az 1973. kormányzat fordított előlélí verziója; meg lehet próbálni, hátha így jobb?

S közben a Likudnak még újabb gondjai akadnak: ha nem lép be a DÁS, neki kell még további két miniszteri tárcát betöltenie s nem-igen akad megfelelő jelölt. Külügyminisztert is importálni kellett; ez a lehetőség azonban, a jelek szerint, Dájánnal kiapadt...

Nem minden káröröm nélkül állapíthatja meg a volt uralkodópárt: — Ahá, látjátok? Egész idő alatt alternatívának nevezte magát — s ime, amikor eljött az ideje — képtelen kiállítani egy kormányt! S pont most, amikor gyakorlott, tapasztalt politikusokra van szükség!

A dolog igaz, csak éppen nem igazságos.

Igaz, hogy a volt uralkodó pártnak, sokkal több gyakorlott politikus áll rendelkezésére minden miniszteri tárcára. De hiszen éppen, mert az állam fennállása óta kizárólag ő tartott kézben minden kulcspozíciót, nyílt lehetőség emberei — és csakis ezek — számára, hogy tapasztalatokat szerezzenek, „kifussák” magukat, fejlessék képességeiket, felkészüljenek a legmagasabb, legfelelősségteljesebb pozíciókra. Az ellenzék tagjai elől mindez el volt zárva, vagy legalább is jelentős módon korlátozva. Ha tehát arra az álláspontra helyezkedünk, hogy csakis régi, tapasztalt, a nemzetközi politikai életben már nevet szerzett politikusok tölthetnek be miniszteri és hasonló pozíciókat, ez a mi körülményeink között azt jelenti, hogy eleve elvágjuk minden változás, újítás útját: csakis a régi rezsim embereiben szabad megbízni, mert hiszen nekik volt alkalmuk tapasztalatokat szerezni. Ezen az alapon az idők végtelenjéig nekik kell uralmon maradni, mert ebből a bűvkörből nem lehet kitörni.

Illetve, csak akkor lehet, ha vállalkozunk a kevesebb tapasztalattal rendelkező politikusok rizikóját. Egyszer el kell kezdeni...

Egyébként: legyen bármilyen is politikai felfogásunk — nehéz elképzelni —, hogy tehetséges emberek kizárólag egy bizonyos pártba tömörüljenek — sehol máshol elő ne forduljanak. Persze, fontos, hogy lehetőség kínálkozzék tehetségük fejlesztésére, ehhez alkalmat kell adni.

Nézzük meg, például, a demokrácia klasszikus hazáját, Angliát. Ott nem olyan nagy probléma, ebből a szempontból, az uralom-változás: ott mindenkor működik az „árnyékkormány”. Legyen az ellenzék konzervatív, vagy Labour — ha változásra kerül sor, minden tárcára megvan a megfelelő jelölt.

De miért? Mert ott a két nagy párt váltogatja egymást az uralmon. Mind a munkaspárt, mind pedig a konzervatívok politikusaikat módjuk van „kifutni” magukat; mindkét párt képes a maga tehetséges emberei közül kitermelni a megfelelő vezetőket. Ha győznek — ők vezetik az országot, ha ellenzékbe vonulnak, az „árnyékkormány”-ban készülnek újabb hatalomátvitelre.

Izrael népe még nem ocsudott fel teljesen abból a sokkból, amelyet a választásokkal önmagának okozott. A választópolgárok jelentős része nem egészen így képzelte el szavazása következményeit. Tiszában kell lennünk azonban azzal, hogy ami történt, a népkarant legdemokratikusabb megnyilvánulása volt: így tehát vállalni kell, minden velejárójával. Bebizonyosodott, hogy Izrael népének módja és ereje van parlamentáris úton, rezsimváltást elérni, és erre végső fokok, csak büszke lehet.

AZ ÁLLAM MINDEN POLGÁRÁNAK

FIGYELEM!

IDŐZITETT BOMBA

Az OFNÁT LA-BOURGET üzleteiben

AKI BLOBB JÖN, NYER!!

2 divatház, 4 emeleten tele csodás divatickekkel

T.A., ALLENBY 56 (ALLENBY MOZINÁL)

1977. 6. 18., szombat este 7-től

	Az előtt	Csak IL
SELYEMKOSZTUMOK , külföldi gyártmány	660	150
MAXIRUHÁK ismert cégtől	999	150
SZOKNYÁK ismert cégtől	460	80
ZSAKETEK ismert cégtől	480	80
100 FONTOS AKCIÓ		
RUHÁK , csodás cotton	480	100
OVERALLOK kitűnő gyáraktól	460	100
JEANSOK	260	100
OVERALLOK , bermuda, Kanton-jeans	460	100
OVERALLOK gyermekeknek 16 évig, hímzéssel	290	100
RUHÁK , külföldi trikó	360	100
80 FONTOS AKCIÓ		
NADRÁGOK , sorbin, unisex, cotton	220	80
SZOKNYÁK , cottonból	220	80
SZOKNYÁK , trinobeltől	265	80
SZOKNYÁK , jeansból	265	80
60 FONTOS AKCIÓ		
BLUZOK , hong-kongi gyártmány, ismert cég importja, amely nem akarja megnevezni magát — minden méret	240	60
TUNIKÁK , csodás jeans	225	60
ÉS MÉG SOKFELE CIKK 15-30 FONTOS ÁRON		

Az ígéret, vagy a gyűlölet földje?

Magyarországi vita egy Andrzej Wajda-film körül, amelyet Wladyslaw Reymont regényének motívumai alapján forgattak

Az ígéret földje a címe Andrzej Wajda neves lengyel filmrendező filmjének, amely Wladyslaw Reymont világhírű regénye alapján készült, s hónapok óta sikerrel pergetik Magyarországon.

A film Lodzban játszódik, s arról szól, hogyan alakult ki a textilipar ebben a városban. Három iparosból szörösszívű kapitalistává lett főszereplője közül az egyik zsidó. Wajda ellenszenves figurákként ábrázolja őket, de a legellenszenvesebbre a zsidó sikerült.

ANTISZEMITA HATÁS

A nézőközönség körében sikere volt a filmnek, a kritika is méltatta művészi értékeit, de egyes kritikások rámutattak arra is, hogy antiszemita effektusa van Wajda művének, s igazatlanság, hogy csak a zsidó kapitalistát mutatja be, mint a gyáralapítók rétegének egyik tevékeny tagját, de nem mutat rá arra a körülményre, hogy a lodzsi proletárok körében is ezerszámra vannak képviselve a zsidó textiliparok.

Zsadányi Oszkár, a budapesti „Uj Élet” című, kéthetenként megjelenő zsidó lap, hasábjain éles hangon tiltakozott a Wajda-film antiszemita vonatkozása ellen. Rámutatott: alig három évtizeddel a vézskorszak után nem lenne szabad ilyen átgondolatlan módon semmibe venni, hogy a zsidógyűlölet gyökereit még nem irtották ki; hogy az ilyen filmek alkalmasság e gyökerek megöntözésére.

De nemzsidó lapokban is szóvá tették egyes kritikások, hogy a Wajda-film zsidó vonatkozásai felett vitakozni lehet, illetve kell. Elsősorban Gyertyán Ervin kritikáját említiük, de Geszti Pál is ilyen értelemben a filmet fenntartással kommentálta.

A közelmúltban alkalmam volt feltenni személyesen is Geszti Pálnak a kérdést, hogy szívesen antiszemita terméknek minősíthető-e az „Ígéret földje”. Határozott nemmel felelt. Azt mondta, jól ismeri Wajdát. Nem antiszemita. Az „Ígéret földje” hatásában mégis antiszemita. Pontosabban — alkalmas arra, hogy a nézők egyes csoportjából antiszemita hatásokat váltson ki, mert egyoldalú az ábrázolástechnikája. A magyarországi néző valószínű, nem egyformán reagál a három kapitalista figura játékára. Közülük — valószínű, Wajda szándékától függetlenül — a zsidó alak a legellenszenvesebb. Erre a hatásra nincs szükség Magyarországon — vélekedett Geszti Pál.

DEBRECENI VISSZHANG

A vita hullámai tovább gyűrűznek. Néhány nappal ezelőtt egy debreceni olvasónk önkéntes tudósítónak csapott fel és eljuttatta hozzánk az egyetemista diákok lapja, az „Egyetemi Élet” legutóbbi számát, amelynek lapjain Ács Gábor — többet nem tudunk róla, alkalmasint zsidó egyetemi hallgató — négyhasábos cikket írt a filmről, „A gyűlölet földje” címmel.

Ács Gábor mindenekelőtt kegyeletes szavakkal emlékezik meg az egykori lodzsi zsidókról, akik 1940-ben, néhány héttel a náci-megszállás előtt, 230.000 lelket számláltak.

Idézünk a cikkből: „Ezek az emberek előirásos időben buzogni eljártak a templomba, imádkoztak Istenhez, hogy küldje el a Megváltót, aki megszünteti a szétszórátást, egybegyűjti a népek közé vetett zsidóságot, megszünteti a sok szenvedést, nyomorúságot, üldözést, mert ezt már a legedzettebb, több ezer éves szenvedéshez szokott „pólishi” zsidóság is alig bírja. Ezek az emberek nemcsak imádkozni tudtak, hanem követték valóság alapját, amely olyan egyszerű volt, amilyen szép: Ne tégy olyat másnak, amelyet nem kívánsz tőle magadnak. Szeresd ferebarátodat, mint önmagadat...”

A cikkirő a zsidó tőkés figuráját — Wajda egyik főhősét — az antiszemita gyűlölet termékének minősíti és tiltakozását fejezi ki, hogy a filmben csak ilyen zsidó ábrázolásra talált alkalmat a rendező. Ezután azt fejtegeti, hogy a mai magyar közönség, a film nézői, szinte semmit sem tudnak a zsidó nép hátezer éves kultúrájáról és a tájékozatlanság könnyen válhat a gyűlölet forrásává.

„Egy ilyen film, ahol a zsidók kicsaponganak, minden szörnységnak a forrásai — egyenlő a politikai zsidógyűlölettel.” — állapítja meg a cikkirő. Ezután az ókorban élt Tibériási Justusra utal — életregényét néhány éve írta meg érdekes könyvben Major Ottó, a jónévtű budapesti magyar-zsidó író —, aki feljegyezte, hogy nemcsak a zsidó parasztok, de a rabszolgák között sem volt analfabéta.

„Egy ilyen, több ezer éves, kultúrára beállított népet úgy bemutatni, mint a műveltség elrettentő példáját, ez nem tájékozatlanság — emeli ki a cikkirő —, hanem rosszindulat.”

Végkövetkeztetése, hogy egy ilyen film csak fokozza a nagy hagyományokkal rendelkező zsidógyűlöletet. Nagyon szomorú, hogy ekkora sikere van Magyarországon.

A cikk utolsó bekezdése sem érdektelen: „Jelenleg Lengyelországban 30 ezer zsidó él, akik úgy maradtak meg, hogy mint partizánok és a Vörös Hadsereg katonái tértek vissza otthonaikba. A II. világháború előtt 3 és fél millió zsidó élt Lengyelországban. Meggyilkolták őket, mert nem asszimilálódtak, mert minden körülmények között megőrizték zsidóságukat és emberségüket.”

A mai magyarországi kulturális helyzet érdekes jellemzője, hogy a Wajda-film bemutatását megelőzően nem gyulladt ki az illetékes fejekben a kis piros jelzőlámpa, amely bizonyos megfontolásokra készítette volna az illetékeseket, másrészt azonban vitakozni is lehet a film tézisei felett, egyzóval az egész film megkérdőjelezhető. Ács Gábor cikke még ennél is jóval több. Súlyos tett ez a cikk. Méltóságteljes, bátor állásfoglalás.

BENEDEK PÁL

KÖZÉLETI ESEMÉNYEK

Hegyesi Eliezer gyógyszerészt, a HOH tel-avivi szervezetének ügyv. elnökét, az idén negyedszer nevezték ki a tel-avivi városi bíróság tagjává.

Az egykori lévai gettó mártírjainak ázkáráján Pollák Dávid Tibor kántor imádkozott elő és a garamolygi zsidóság-ról Gálili-Gemélnér Ervin emlékezett meg.

A kfár-szabái HOH évadzáró kulturösszejevetelét dr. Berg József főrabbi-tanár tartott érdeklődéssel kísért előadást „Az erkölcs napjainkban” címmel. A zsufolóság megtelt terem közönsége kérdéseket tett fel az előadónak. A sikeres estet Kádár Olga vezette le.

Haifán, a HOH „Idősebbek Klubja” közönsége előtt Láng Gyula tanár adott elő nagy sikerrel Morris Rosenfeldről, az elfelejtett jiddis költőről. Előadását néhány magyarra fordított Rosenfeld-verssel illusztrálta.

Az Izraelben élő salgótarjániai idei ázkáráján ráv Herstik Mordecháj és Baumann Cvi beszéltek, a liturgiai feladatokat Herstik Mose és Rosenberg Sálom főkántorok látták el. A máramarosiak tel-avivi székházában megrendezett ázkárát Rosenberg Náftáli vezette le.

Az Ilán szervezet tel-avivi Áchiézer magyarajku csoportja, amelynek Katz Eszter a vezetője, Fruchter Ella önkéntes munkatárs lakásán rendezte évadzáró teadélutánját. Klein Bözi „Mindenkít érhet baleset” című irását olvasta fel. A „Pruták felvonulása” akció záróünnepélyén Ziva Láhát, a tel-avivi polgármester hitvese látta vendégül az önkéntes munkatársakat, amelyen az Áchiézer tagozat testületileg vett részt. A fogadáson Rappaport Lea, az Ilán tel-avivi elnöknője és Ziva Láhát üdvözölték a megjelenteket és szármaltak be a szervezet tevékenységéről.

EGYMAS KÖZÖTT

SZEMÉLYI HIREK

Barátok és ismerősök szeretettel gratuláltak Schnapp Avrahámnak és nejeének, Leának, fiuk, Dávid-Smuél házasságkötése alkalmából Heffner Szárával. Az esküvőt a bné-bráki Wágsál-teremben tartották és a vallási részben résztvettek a jeruzsálemi és bné-bráki jesivák rabbijai. A családi ünnepségre az országba érkeztek a menyasszony hozzátartozói Zürichből, valamint Ehrenfeld rabbi, Kirját Mattesdorf vezetője New Yorkból.

Sok gratulációt kapott a napokban a Budapestről elszármazott Krausz Jicchák és felesége Dvora, unokájuk, Avrahám Mose — Pnina és Menáchem Krausz fia — bár mivájá alkalmából. A családi ünnepséget a bné-bráki Kirját Herzogban tartották.

A család, barátok és jóismerősök jókívánásokkal halmozták el a mult héten, Tel-Avivban, a pozsonyi származásu Rosenbluth Bélát 80-ik születésnapja alkalmából.

Országnézésre, Beér Seván élő leánya és családja meglátogatására Izraelbe érkezett a nagyváradi Bodó Antal.

Bensőséges ünnepség keretében adták át a tel-avivi Irók Házában a Könyvnapon, Shenhod Slomo ismert írónak és költőnek a szépirodalmi díjat. Gratuláltak ebből az alkalomból feleségének, Terinek is, a tel-avivi „Milo” művészklub vezetőnöjének, akinek jókívánásokat fejeztek ki, mert Hádár nevű leányunokája, — fia, Reisfeld Slomo első kislánya — megszületett.

Családi gyász érte Nánási Miklóst, a Magyar Zsidók Világszövetsége amerikai tagozata elnökét és feleségét, Nánási Jolit, a Világszövetség női tagozatának elnökét. Elhunyt New Yorkban Weisz Riza, akiben Nánási Joli az édesanyját gyászolja. A temetést nagy részvét mellett tartották meg.

A Zichron Jákobban lévő „Mivtáchim” üdülő vendégei szép ünnepség keretében ünnepelték a Szabiniában élő Spitzer Eszter és Rudi 55 éves házassági évfordulóját. Az ünnepélyt az ott-tartózkodó szük magyar kör készítette elő, akik a héten ismerkedtek meg a Spitzer-házaspárral, az Uj Kelet révén. Az ünnepelték meghatódottan mondtak köszönetet a kedves meglepetésért.

CHOLON SZIVÉBEN

A Mifgás Hárehit Hábenleuminál

800 m² csodás kiállítás

RITKA ALKALOM

50% ENGEDMÉNNYEL

SZALONOK, bársony, külföldi gyártmány, amelyek kiállításán

voltak, vagy szug bét 3,500.— IL-től

Szalon-egységek 650.— IL-től

HÁLÓSZOBÁK, komplett, külföldi gyártmányok 8,800. IL-től

Speciális ajánlat, csodás garnitúrák kiállításról 15% engedménnyel

GYERMEKSZOBÁK, külföldi gyártmány, egyes darabok is

30% engedménnyel

BÜFÉ, külföldi gyártmány, csak 4,950.— IL

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK! PARKOLÁS INGYEN!

Az árusítás 1977 6. 18, szombat este 7 órától

CHOLON • KUGEL UTCA 45,

A „CÁMERET” ÉPÜLET PARKOLÓHELYÉN

(a Rina mozával szemben)

AZ ANGOLLÁNY

Az angollány most érkezett Angliából, a napokban megnyíló Bét-Oren-i ulpánra — hallgatónak. Az angollány tulajdonképpen nem is angol — zsidó. A háláchá szerint is zsidó. Ezt ő maga hangoztatja, állítja, anélkül, hogy az ulpán ragszkodna a zsidóságához, hiszen az ulpánnak tekintélyes része keresztény, akik a szent nyelvet jöttek Izraelbe megtanulni, mert nekik is szent.

Az angollány dicsekedve mesélte, hogy az anyja zsidónő, bár apja... no, igen. De amit említettem, az ulpánnak ehhez semmi köze. Héberül tanulhat akárki és a párdészben se kérdik tőle, hogy milyen nációhoz tartozik, bizonyítványt hitbéli hovatartozásáról, annál is inkább nem. Az a fontos, hogy szorgalmasan tanuljon és a párdészben becsületesen dolgozzék, segítsen.

Az angollánynak fiúve is van. Az Angliában maradt. Az is zsidó. Átesett mindazon, amin egy zsidógyerekek át kell esnie és a papa sem tiltakozott ellene. Bármicvát is tartott, a templomban és odahaza kidust. A papa mindkét helyen jelen volt és fogadta a gratulációkat. A háláchá szerint és szerintem, ez is rendben volna. Bocsánat, ez már nem az én dolgom, nem tartozik rám, ezen pörölijenek a szefárd főrabbi az áskénzával.

A fiu angol iskolát látogat. És ott is elismerik, hogy zsidó. De éppen itt a hiba. A tanulótársai zsidózzák, yew, már ahogy ők mondják, sőt gyakran ütlegelésre is sor kerül. Ilyenkor ő huzza a rövidébbet, mert ők többen vannak, a nemzsidók, ő, a zsidó kisebbségben van az osztályban.

Az angollánnyal finomabban jártak el, utóvégre ő nő, ez gyengédségre kötelez. Tőle az uzonnait lopkodták el és a pennyjeit szedegették el tőle, amit a születől cukorkára kapott. Ha nem adta, megbírálták a haját.

De az angollánnyak az esze megmaradt. Hogy a szabad idejét kellemesen töltse, beiratkozott a Makkabeába. De itt is utólért a baj. Ott meg lesikszették. Ez még jobban fájt neki, mint a yew, pedig ott becéző képzőt raktak a síksze mellé: síkszele. Szeretethő!

Ez hozta hát ide a bét-oren-i ulpánra az angollányt, azaz, hogy a zsidóulányt. Itt békében élhet, a zsidók nem fogják síkszezni, a keresztény társai se fogják zsidózni, a haját se huzigálni.

Azt meg kell adni: igen szép, hullámos haja van az angollánnyak... Ezt nem én mondom, hanem a bét-oren-i zsidó fiuk. LÖWENKOPF KÁLMÁN

A natanjai és környéki magyarajkú olvasók figyelmébe!

Keresse fel azonnal a nemrég megnyílt:

BENCZEL - KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAT

Nyitva szombat kivételével, minden nap:

délelőtt 10—1-ig és délután 4—6-ig.

Jegyezze fel a címet:

NATANJA, Rechov Salamon 5, I. emelet. 5.

(A Chevrat Chásmállal szemben)

Szakkabéli/amatőr várrónó!

JÖJÖN TOVÁBBKÉPZŐ

SZABÁS- ÉS MODELLIROZÓ KURZUSRA,

A NEMZETKÖZI MÜLLER MÓDSZER

ALAPJÁN.

A KURZUST

A MÜNCHENI NŐI DIVAT-AKADÉMIA

VÉGZETTJE RENDEZI.

Részletek:

14—16 közt, telefon: 22 46 12, Tel-Aviv.

FONALFESTŐ R. T.

KERES

MUSZAK FELELŐST

AZ ORSÓZÓ OSZTÁLYRA.

JELENTKEZÉS:

CHOLON, IPARI NEGVED,

HÁPELED UTCA 14.

TELEFON 8-TŐL 16 ÓRAIG:

03 - 803 111

LIDO

Szombaton, 1977 6. 18, este 7-től 10.30-ig

tartunk nyitva

FORRADALMI ÁRUSITÁSI MÓDSZER

a) UJ OLEKNAK

E héttől

28% ENGEDMÉNYT

nyújtunk a bemutatónkon lévő óriási bútor-

váltásztékra.

b) VÁTIKOKNAK

Óriási bútorváltászték csodás bemutatónkon,

példátlan fizetési feltételekkel

MINDEZ 6 RÉSZLETRE

Választására:

★ HÁLÓSZOBÁK ★ GYERMEKSZOBÁK

★ BÜFÉK ★ SZALONGARNITURÁK

★ MINDENFÉLE SZEKRÉNY

Figyelem!

EGYES BUTORDARABOK

ÖNKÖLTSÉGI ÁRON ALUL

A közönség kényelmére nyitva a hét minden napján

9—13 és 17—20 közt

LIDO, — T.A., Dizengoff 213, tel. 231798

GALÉ BUTOR

Rámát-Gán, Hásoteret utca, Bialik utca 21, sarok

Árusítás 1977 6. 18, szombat este 7 órától

FOLYTATJUK AZ ÁRUSITÁST

A MEGNYITÓ ÁRAIN

HÁLÓSZOBÁK, legújabb európai import.

inkluzív: dupla ágy 2 éjjeliszekrény,

toalett + kristálytükör csak 5,950.— IL

+ szekrény 8,800.— IL

GYERMEKSZOBÁK, külföldi gyártmány

BÜFÉ, külföldi gyártmány

bárral, világítással 4,950.— IL

BÁRSONY SZALONOK,

külföldi gyártmány 5,800.— IL-től

* HAIFAI MOZIK MÜSORA *

ORAH — A KÖLCSÖNVETT NÉV

ÁRMON — A 12 BATOR EMBER

ÁCMON — A KERT

AMFI — KUKUCSKÁLNAK A CSALÁDBAN

RON — FELEMELT FÖVEL

MIRON — KAPCSOLATOK LANCOLATA

TOSHIMA PROFESSZOR HÁZÁBAN

A Makuja-szekta tagjainak autóján hajtottunk a megboldogult Toshiba professzor házához, amely a szekta központjává szolgált. Olyan hosszú időn át utaztunk, hogy már azt hittük, más városban vagyunk, de amikor kiszálltunk az autóból, kiderült, a tágas park közepén épült hatalmas épületből remek kilátás nyílik Tokióra. Vagyis a japán főváros egyik külvárosában voltunk.

A szekta tagjai nagyszerű vendéglátóknak bizonyultak. Az épület bejáratánál már várt bennünket Tosima professzor özvegye, lánya, veje és a szekta vezető aktivistáinak csoportja, amely az alapító-vezető Tosima professzor halála óta a szekta Japán területén folyó tevékenységét irányítja. Az épület egyik szobájának falán már készen állt a hatalmas vetítésvásznon, mert vendéglátóink szándékában állt lepergetni előttünk azt a 16 milliméteres

vegyék a zsidó hitet, hanem olyan emberekről, akik úgy vélik, hogy jelenlegi hitvallásuk köti őket az Izrael iránti hűségre, az ország és a zsidó nép szeretetére. A szakszerűen készített, őszinte hangot megütő film annyira megfogott bennünket, hogy nyomban elhatároztuk, megkérjük a Makuja tagjait, készítsenek másolatot a színes filmről, mégpedig a mi költségtünk. A filmet megkaptuk és szándékunkban áll Izraelben bemutatni mindazoknak, akiket érdekel a Makuja-mozgalom. Számunkra nem vitás, hogy a film láttán hasonló megállapításra jutnak és benyomásra tesznek szert, mint mi.

Mint említettük, Toshiba professzor háza a szekta működésének központjává szolgált és hivatalosan a „Makuja tokiói Biblia-tanulmányi szeminárium” nevet viseli. Ebben az épületben szövegezik, szerkesztik a Makuja

Izraeliek, köztük a cikk szerzője (x-el megjelölve), Toshiba professzor házában

filmet, amelyet a Makuja tagjai és szimpatizánsainak Izrael melletti tokiói tüneményéről készítettek.

Meghatott bennünket a szekta tagjainak előző, szívélyes és bensőséges fogadtatása és most a szimpátia-tüntetésről készített mintegy 30 perces film levetítése során meghatódásunk fokozódott, látván a bámulatosan megszervezett Makuja-tagokat, amint Tokió utcáin japán és izraeli zászlókkal a kezükben, héber- és japánbetűs feliratu táblákkal vonulnak fel. Megindító volt hallani, hogy a szimpátia-tüntetést szüntelen hébernyelvű ének kísérte.

A felvonulók magatartását kísérve, nyomban láttuk, hogy nem külső tényező felkérésére történt a felvonulás, hanem olyan emberek őszinte megmozdulásáról van szó, akik hisznek abban, amit tesznek, sőt bizonyítani akarják Tokió lakosainak, hogy nem minden japán polgár viszonylag azonos Izraelhez. A Makuja-szekta tagjai vallásos hittel és ragaszkodással hisznek Izrael igazában, jogos küzdelmében és eltökélt szándékuk Izrael szerete gondolatának terjesztése a japán lakosság körében.

A filmen láttuk a felvonulást szegélyező járdákon úcsorgó sok tízezres tömeget és hallottuk, amint a Makuja tagjai megafonok használatával japán nyelven magyarázzák a nagyközönségnek felvonulásuk, illetve szimpátia-tüntetésük célját. A mozivásznon pergő képek láttán gondolatok futottak át agyunkon. Miért van az, hogy Izrael polgárai az utóbbi években teljes közönnyel kísérik minden igazságos ügy érdekében történt tüntetést, de ugyanakkor a távoli Japánban sikerült Izrael maroknyi barátainak nemcsak az ország szeretetét propagálni egy idegen ország polgárai között, de ugyanakkor az ottani barátai száma is napról-napra növekedik és ma már eléri a 60 ezret, és hajlandók Izrael-barát politikai tüntetést rendezni — adott esetben a japán kormány arab-barát politikájáról volt szó.

Emlékeznünk kell arra, hogy ezuttal nem olyan japánokról van szó, akik közös keretben el akarják hagyni vallásukat, hogy fel-

tagjai zsidóbarát kiadványait, amelyeket több-tízezer példányszámban terjesztenek hivatásos és szimpatizánsaik körében Japán minden városában. Ott jártunkor éppen Jeruzsálem egyesítése 10 éves évfordulójának szentelt hetilap szerkesztésével foglalkoztak.

Ez a japán-nyelvű kiadvány — mondották a szerkesztők — részletesen beszámolt a Makuja helyi csoportjainak működéséről, a találkozókra és az ülésekről. Itt említjük meg, hogy a közönség legfrissebb példányában terjedelmes beszámolót szentelnek a mi látogatásunknak is, — sőt fényképet is közöltek, amely az izraeli vendégeket ábrázolja, amint a díszemelőnyen ülve, héber dalokat énekelnek vendéglátóikkal. Mögöttük a héberbetűs felirat: „Bruchim hábám”. Mielőtt Japán elhagytuk, a Makuja tagjai még megmutatták nekünk a nyomtatás előtt álló lap kefe-levonatát.

A film megtekintése után bejártuk a tágas épületet, amelynek központi nagyszobájában Toshiba professzor gyászkeretes képe áll, mellette a Menora és a Tóra-tekercs, amelyet izraeli látogatói alkalmából kapott ajánl-

Az impozáns épület tetején, ahonnan pompás kilátás nyílik a lábunk alatt elterülő nagyvárosra — kék-fehér izraeli zászlót lenget a szél, amely olyan természetesen tűnik, mintha nem is itt volnánk a távoli Japánban, a Makuja-szekta központjában, hanem például Izrael tokiói nagykövetségének épületében.

Itt említjük, hogy egy a nagykövettel, feleségével, mint a nagykövetség szóvivőjével való beszélgetéseink során, az izraeli diplomaták meleg szavakkal emlékeztek meg a Makuja-szektáról és tevékenységéről. Elmagyarázták, hogy a Makuja semmiféle anyagi segítségben sem részesült Izrael részéről, valamennyi tevékenységét a szekta tagjai önkéntes fejtámasztásból, önkéntes munkája segítségével végzi. Szerintük, tevékenységüknek az önkéntességi alap a lényege.

Szívélyes és baráti bucsút vettünk a Makuja tagjaitól és megígértük nekik, hogy egy Japánban való látogatásunk idején, mint izraeli látogatók során, örömmel tartjuk velük a szoros kapcsolatot.

A Makuja néhány tagja Izraelben él és a szokványos napi munkáján kívül a szekta Japánban folyó tevékenységének ismertetésével foglalkozik. Magyarázatként közöljük még az olvasóval a Makuja szó értelmét és jelentőségét: „ohel moéd”.

A Makuja központban tett látogatásunkat követő napon a vendéglátó japán sajtó megkérzésére kirándulást tettünk a szigetország legedlőbb szigetén, Kiusuban, s mint ez később kiderült, ott is találkoztunk a Makuja-val.

Erről a jövő héten.

Amióta a rablások és a betörések megszokott hétköznapi eseményé, ugyyszólván a cionista eszmény szerves részévé váltak a Szentföldön, nos azóta a mi környékünk lakosai is félnek kimozdulni otthonról, mert attól tartanak, hogy hazatérvén, meghitt fészküket minden belső tartalmától megfosztva találják. Például: a sré-vízavi lakó Geiger ur néhány nappal ezelőtt csak leugrott a szomszédos szupermarketbe turórt, s ezalatt az alvilág agyafurt szakemberei még az utolsó gatyáját is kirámolták a villájából. A betörők egy hatalmas teherautóval jöttek és a főbejáraton keresztül hatoltak be az épületbe, ámbátor az ajtó meg volt támasztva egy seprűnyéllel. A szomszédoknak nem tűnt fel a dolog, láták ugyan, hogy egy teherautó áll a ház előtt és tagbaszakadt muksók, kendővel a szájuk előtt, trogerolják lefelé a zongorát, a frizidert, meg a többi cuccot, de a naív zsidóemberek azt hitték, hogy Geigerék lelécnek Amerikába, csak röstellnek el-bucszni. Sohase lehet tudni az ilyesmit, kezicsokolom! Baloldali szomszédunk, Herskovics néni konyhaajtáját pusztá kézzel tarték fel pénteken, azután egy daru segítségével felemelték az egész vityillót és ismeretlen helyre szállították. A kutya ugatott, de a környékeliek azt hitték, hogy egy macska hecceli. Nem könnyű manapság.

Ezek az események voltak hát az elektronikus tavasz előhírnökei lakónegyedünkben. Az emberek tömegestől úgy döntöttek, hogy a divatnak megfelelően, hipermodern riasztóberendezéssel látják el a családi tűzhelyet. Természetesen mi is így cselekedtünk. És azóta nyugodtan alszunk.

Az előkészületek azzal az óvatossággal történtek, amely minden lépésünkre oly jellemző az életben. Először is tapogatóztunk a betörés elleni óvszereket árusító különféle cégeket illetően, tudniillik amelyek védriccsajjal látják el a lakóházakat és úgy találtuk, hogy mind-egyik ugyanazokat a technológiai tudóságot ajánlja a kuncsafatoknak: nevezetesen acélsandával felszerelt ablakokat, rövidhullámmal működő fotocellákat, ultraszónikus varázsszemeteket, amelyek a legcsekélyebb mozgást is észrevesznek a lakásban és más hasonló idegen kifejezéseket. Általában, legalábbis így mondták nekünk, az emberek előnyben részesítik az olyan vállalatot, amely egyorsán házhoz küld egy szerelőt, ha a riasztóberendezést elromlik. Eme talpraesett alapelv birtokában jutottunk el a „Tolvajvész KFT”-hez, amely már rönke 24 órában belülről kiküld egy inast.

Thonunk rövidesen terülről talpig fel lett fevverezve huzalokkal, kapcsolókkal és mindenféle tranzistorokkal, mivel a felolcsósítási mértékember szerint, mindezek a rekvizitumok elenegethetlenül szükségesek.

— Uraim — fordult hozzánk a férfit, a grandiózus méretű riasztóberendezés felszerelése után. — ide egy lév se fogja betenszemélni tapasztalatból tudják ni a lábát!

Kérdeztem, hogy mi történik, ha egy magánvos, am kalandvágu lév méis hemerészkedne? Erre a specialista meomavarázta, hogy a létezőben történi csekélyebb mozgások nem hozzák működésbe a lélekharangot, csunán a lakás belsőiben létrejött jelentősebb változások. Az ünneplés felavatást siker koronázta: a mérnök belépett a halálúszár-övezetbe, mi re iszonvu csillinelés támadt. A pasas az abszolút biztonság lé-

CSINGILINGI

Írta: EFRÁJIM KISHON

körét hagyta maga után. A kérésülék, mint kiderült, maximálisan tökéletes, tudniillik az áramszolgáltatás szünetelése esetén azonnal átkapcsol száraz-elemre, s ha a battéria kimerül, akkor automatikusan felrobbantja önmagát. Csupán a késleltetés, illetve az időzítés jelent némi problémát, mivelhogy nem csak a besurranó tolvaj surran be, hanem a dolgok természeténél fogva, időnként a ház gazdája is haza szokott térni. Ilyenkor a gazdi kénytelen kikapcsolni a riasztókészüléket 15 másodpercen belül, amennyiben nem szándékozik megsikertülni egész életére. Bizony nem könnyű ehhez a mókához hozzászokni, kezicsokolom! Így aztán valahányszor csak vészcsengő vijjogását halljuk a környéken, tudjuk, hogy Huzlicsek anyó ismét elfelejtet te elzárni a hogyszivjakot.

Ami minket illet, mint említettük volt, biztonsági problémáink megszűntek mindörökre. Már az első alkalommal, midőn eltávoztunk, működéskébe hoztuk az elektronikus vezérlőberendezést, emelkedett lelkiállapotba kerültünk. Ez a magasztos érzés megmaradt kabé a második sarokig. Am ekkor kis feleségem e szavakkal fordult hozzám:

— Van egy olyan érzésem, hogy rosszul állítottam be az izét...

Egy szempillantás alatt megfordultunk a tengelyünk körül, hazaiszkoltunk és csodák csodája, minden klappolt, minden úgy szuperált, ahogy kell. Ismét utrakeltünk vidáman és könnyű szívvel, csak mintegy negyedóra elmúltával, midőn már Cion vendéglőjében ücsörögtünk, lett urrá rajtam valamiféle kellemetlen, telepátikus érzés, amely magas frekvenciával sugározta bensőmben:

„Téves riasztás! Vajklárma!”

Nos, félbeszakítottuk a csa-

honunkból kihallatszó, rémisztő csörömpölés miatt. Aszon-tuk neki: Elnézést, Félix, előfordul az ilyesmi, hisz emberek vagyunk. A mérnök 24 órában belülről előkerült, miként azt megígérték, és felfedezte a meghibásodás okát: a telefon csön-gött valahol a házban, s nem készakarva, de működésbe hozta a riasztósugarakat. Megállapodtunk, hogy mostantól kezd-

(Folytatás a 15-ik oldalon)

BÉT HÁBÁD

(azelőtt Markuza)

NAGY VÁLASZTEKBAZ BLUZOK, SZVETTEREK, SZETTEK, KOSZTUMOK ÉS RUHÁK, ÚJ MODELLEKBEN — NAGY MÉRTEKBAZ.

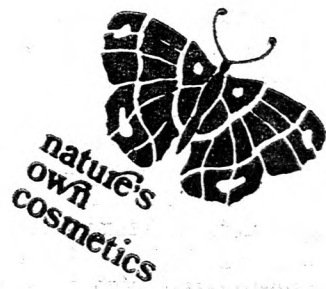
ANYAG MARADÉKOK GYÁRI ÁRÁKON!!!

Náchlái Benjámin 14. I.A., tel. 56803, 54836.

és a f... ..

Femina, Áchád Háám 11. Tel Aviv,

Avtex, Mizráchi u. 5, Tel-Aviv
Bianka, Bialik utca 67, s... .. Gán
Szalon Budapest, Rabbi Akiba 58, Bné Bák,
Rega... ..

RVA
Stockholm
Tel-Aviv

LABORÁTORIUMOK, STOCKHOLMBÓL, TEL-AVIV

TERMÉSZETES KOZMETIKÁRA
Az R. V. A. villamos epilálógépek kizárólagos eladási képviselői közlik, hogy kurzusokat indítanak kozmetikusok számára:

Kurzus, hajszálak eltávolítására, epiláló géppel, — villamos pinzetta és R. V. A. galvanikus felszerelés segítségével.

Továbbképző kurzus a természetes kozmetikában.

Beiratkozás és az R. V. A. epilálógép vásárlási, vagy bérleti feltételei az R. V. A. fióknál, Tel-Aviv, telefon: 227597, 249990, naponta 9.30-tól d. u. 5-ig, péntek kivételével.

NÁCIÜLDÖZÉSEK ROKKANTJAI!

A hisztadruti választások napján ne feledkezzenek el — szavazzanak

ACIUDUL FRAKCIO A HISZTADRUTBAZ,

HILLEL SEIDEL Kneszet-képviselő vezetésével
Képviselünk a lista második helyén —

HOFFMANN MORDECHAJ, a szervezet elnöke.

Irgun Nechéj Niculéj Redifut Hánácim
Tel-Aviv, Sd. Masaryk 5, Tel Cháj u. 6
(Slomo Hámelech 11, sarok),
Haifa: Herzl 23 (az udvarban)

APOLONÓ vállal kis, meleg otthonában, sok türelemmel, szeretettel, 24 óras felügyelettel, idős embereket gondozásra, orvosi felügyelet alatt
Beszél angolul, jiddisül, románul és magyarul.
RÁMAI-GAN,
MÁALE HÁSACHAR 7
(Katzn... — Modiin sarok)
tel. 14—19.30 közt 58430

FRIZURA
25.— IL
Wanda — Deuschtfól,
Pierre a Ben Jehudáról.
I. A., Balfour 11. sz. alá

SÁBTÁJ HIMMELFARB

Fagyas Mária:

A HADNAGY ÉS A BIRÓ

28.

— És ön, őrnagy ur? — a kérdés csupán figyelmességként hangzott el Schultz őrnagy felé, aki csak megfigyelőként vett részt a bizottságban.

— Megengedné, tábornok ur, hogy az elentmondások itéletekre való tekintettel tartózkodjam a véleménynyilvánítástól?

— Ön baráti kapcsolatokat tart fenn a vádlottal? — kérdezte Wencel. A hangja elárulta idegességét.

— Nem közvetlenül, tábornok ur. De kapcsolataim voltak vele. Az itteni helyőrség tisztjei között igen szoros bajtársi kapcsolat van.

— Hát ez dicséretes — morogta Wencel, de úgy látszott, hogy nem ez a véleménye. — Kérészt teljesítem, — fűzte hozzá.

Kunze felé fordult. — Pokoli látványosság lesz ugyan, de nincs mit tennünk, tartóztassa le ezt az embert. Hiszen tulajdonképpen elejétől fogva ezt akarta, nem? — a hanghordozásából nyilvánvalóan kiderült, hogy a kapitányt hibáztatja a nyomozás eredményességéért.

— Teljesíteni fogom a parancsot, tábornok ur — mondta Kunze, aki nem volt hajlandó tudomásul venni felettese ellenszenves magatartását.

Wencel felállt. — Hát akkor, uraim, tekintsük az ülést lezártnak.

Kunze a jegyzőkönyvet vezető tiszttel együtt lépett be abba a szobába, amelyben Dorfrichter várakozott és közölte vele a határozatot. Dorfrichter egyenesen állt és szó nélkül halgatta végig a közlést. Elkérték a kardját és a pisztolyát. — Ha van önnel most ilyen — mondotta Kunze. Dorfrichter kijelentette, hogy nincs nála pisztoly és nem kutatták át. Végül is tiszt volt, ha letartóztatott tiszt is, s becsületszavát elegendőnek tekintették.

Kunze és a fiatal hadnagy fiákerbe szállt Dorfrichterral és a kaszárnya fogdjába kísérték. A három cella közül az elsőt szánták neki.

A főhadnagy egész uton szótlan volt és mereven ült a kocsiban. Amikor Kunze el akarta hagyni a cellát, váratlanul megszólalt.

— Mi lesz a feleségemmel, kapitány ur? Meglátogathat itt a börtönben? Mit fognak neki mondani? Beszélnem kell vele!

— Attól tartok, hogy nem engedik meg neki a látogatást, — mondta Kunze. — Csak a vizsgáló bizottság tagjai kaphatnak erre engedélyt.

— A feleségem a kilencedik hónapban van. Belehalhat, kapitány ur. Én férfi vagyok, elég erős ahhoz, hogy elviseljem mindazt, ami történhetik. De ő gyenge asszony!

Kunze érezte, hogy ellenszenve sajnálattá változik. A váratlan együttérzés nyugtalanította. Sokkal inkább, mint az eddigi tartózkodás. Elhatározta, hogy óvatos lesz Dorfrichterral szemben, mert ennek az embernek a vonzóereje veszedelmes lehet.

Egyedül voltak a cellában. A börtönről odakint várt a rácsos kémlelő-yukkal ellátott tölgyfaajtó előtt.

— Tulajdonképpen nem volna szabad elmondanom — mondta Kunze sziatelen hangon, — de tudnia kell, hogy Instadt őrnagy és neje az ön feleségénél vannak. Az őrnagy ur vállalta, hogy tájékoztatja az ön letartóztatásáról. A felesége pedig önként szándékosan maradni, amíg valamelyik családtag megérkezik, hogy Dorfrichterné asszony ne maradjon egyedül.

Hála Istennek, mégis csak van még együttérzés az emberekben! — Dorfrichter arcába visszatért a vér. — Tudom, hogy innen nem lehet üzeneteket küldeni — fűzte hozzá, — de amennyiben ön találkozik a feleségemmel, kérem, mondja meg neki, hogy ne veszítse el a bennem való bizalmát. Mondja meg, hogy semmi rossz nem érhet bennünket, amíg bizik bennem.

Kunzen nem látszott, hogy hallotta volna a fogoly szavait. Amikor elment, a nehéz ajtó hangosan becsapódott mögötte.

Wencel tábornok és dr. Weinberger a délutáni vonattal visszatértek Bécsbe. Kunze kapitány azonban estig a városban maradt, hogy az okmányokat átutalja az innsbrucki 14-ik hadtestől a bécsi katonai törvényszékhez. Eppen az állomásra indult, amikor a szolgálatos altiszt megszólította a folyosón:

— Mi történjen a kutyával, kapitány ur?

— Miféle kutyával?

— Dorfrichter főhadnagy ur Troll nevű kutyájával. A főhadnagy ur idehozatta. Egész délután az én szobámban feküdt. Megittam és adtam neki két virsli. De nem akar se enni, se inni.

A bizottság elhatározta, hogy a kutyát megvizsgáltatják a bécsi állatorvosi intézetben. Azt akarták kideríteni, hogy kapszulában kapta-e az orvosságot, vagy sem.

— Milyen fajta tulajdonképpen? — kérdezte Kunze.

— Nem tudom kapitány ur. Ugy néz ki, hogy mindenfélétől van benne. Az a gyanum, hogy az anyja nem volt tulságosan állhatatos teremtés.

Kunze belépett az altiszt szobájába. A kutya egy sarokban feküdt. Körülbelül akkora volt, mint egy hathetes borjú, s úgy látszott, hogy Ausztria összes ismert és ismeretlen kutyafajtáinak a jellegzetességeit egyesíti. Ennek ellenére szép állat volt, noha ebben a pillanatban a nyomorúság szobrát lehetett volna róia megmintázni.

— Dorfrichter főhadnagy ur azt mondta, hogy Trollból hadikutyát csinál — mondta az altiszt. — Rendkívül bonyolult módszer volt. Sohasem ütötte meg az állatot, még csak rá sem kiáltott. Egyszerűen beszélt hozzá, mintha egy gyermek lenne. Életemben még nem láttam embert, aki ennyire szeretne volna a kutyáját. A főhadnagy ur hat napra becsukta az egyik puccerját, mert a lovagló ostorral megütötte a kutyát. A jelentésbe ezt írta: Engedetlenség és a parancs nem teljesítése. A katonák mindenki másra megharagudtak volna emiatt, de a főhadnagy urat nagyon tisztelték és szerették.

— Annyira kedvelik Dorfrichtert?

— Igenis, kapitány ur. Nagyszerű tiszt volt, a legjobb.

Kunze érezte, hogy ez az ember nehezezt rá.

A kutya fülelt és figyelmesen nézte a két embert.

— Valakinek Bécsbe kell hoznia az állatot — mondta Kunze.

— Akkor erre holnap kerülhet sor kapitány ur. Ma már nincs senki az irodában, aki kiállhatná a megfelelő parancsot. Kisérőre van szükség ugyebár? Éjszakára itt hagyom bezárva a kutyát. A legrosszabb esetben egy kis rendetlenséget csinál majd.

— Magammal viszem — mondta Kunze és fogalma sem volt arról, hogy mi jutott hírtelen eszébe. Gyerekkora óta nem volt dolga kutyákkal. Még hozzá egy ilyen hatalmas állattal, mint Troll. — Gondolja, hogy el tudom vinni Bécsbe?

— Nem tudom, kapitány ur. A két katonát, aki ide hozta, nagyon nehezen boldogult vele. Ezért kötöttek rá szájkosarat, amit gondolom nem szeret. Dorfrichter főhadnagy sohasem tett rá szájkosarat.

— Ezt mindjárt meglátjuk, mondta Kunze. Az altiszt szíjat kötött a kutya nyakára és megpróbálta lábra állítani. Troll morgott, de nem mozdult.

— Le kell vennünk róla a szájkosarat — javasolta Kunze.

— Tessék óvatosan csinálni kapitány ur, lehet, hogy a kutya harap.

Kunze levette a szájkosarat. Közben állandóan beszélt a kutyához csendes, megnyugtató hangon. A kezében tartotta a pórázt és elindult az ajtó felé. A kutya felállt és követte.

A vonat zsufolt volt és a kalauz külön fülkét nyitott ki Kunze számára. Közben megjegyezte: — Ezt a kutyát már láttam kapitány ur. Egy főhadnagy vezette. Néhány héttel ezelőtt. A vonat akkor is zsufolt volt és csak nehezen találtam számára helyet. Az emberek javarésze nem szereti, ha kutyát

hoznak be a fülkébe, különösen ilyen nagyot.

A kalauz jóéjszákát kívánt Kunzenak és eltávozott. A kapitány végigfeküdt az ülésen, de nem tudott elaludni. A kalauz megjegyzése nyugtalanította. Ha Dorfrichter valóban azért utazott Bécsbe, hogy a Charles Francise fele borítékokat feladja, miért vitt magával egy olyan kutyát, amit száz más közül is bármikor fel lehet ismerni. Amikor valaki büntényt tervez, mindent elkövet azért, hogy ne tűnjön fel. Lehetséges, hogy Dorfrichter az ellene szóló bizonyítékok dacára, ártatlan?

A kutya nyugtalanodott. Ellenkezés nélkül szállt fel a vonatra, de amint egy uniformisba öltözött ember elhaladt a folyosón, felugrott. „Szegény fickó — gondolta Kunze — a gazdáját keresi”. Beszélni kezdett a kutyához, s az állat a térérdre fektette hatalmas fejét. A szemében bánat tükröződött. Troll a gyermekkorára emlékeztette Kunzet. A házbán, ahol nevelkedett, volt egy ir szetter, amely az ő egyetlen barátjának számított.

*

A fiatal Emil Kunze életében néhány ház — kettő, vagy három — fontos szerepet játszott. A házvezető fia ezekben a házakban megtírt gyermek volt pusztán, sohasem számították a családhoz tartozónak. Körülbelül 10 éves volt, amikor az anyja a Hartmann házban vállalt házvezetői állást. Együtt nevelkedett a három Hartmann gyerekkel. Paulával, aki egydős volt vele, a nála egy évvel fiatalabb Martinnal és a három évvel idősebb Rudolfal. Ami a gyerekek egymásközi kapcsolatait illeti, teljes joggyenlőség uralkodott. Együtt játszottak és tanultak, csak a vacsoránál választották szét őket, mert Kunze anyja ragaszkodott hozzá, hogy a fiával étkezzen a szobájában, míg a há-

rom Hartmann gyerek a szüleiével, vagy a nevelőnővel evett.

Emil Kunze az első naptól kezdve csodálta Rudolfot, aki a 13 évesek nagylelkűségével ereszkedett le a 10 éves fiúhoz. De nemcsak Emil fogadta el Rudolf parancsnokságát, hanem a ház összes alkalmazottainak a gyermekei. Sőt, a szomszéd gyermekek is. Korához képest magas volt, erős, szép intelligens és magabiztos. Ha valakit kiütöztetett egy dicsősé szóval, olyan volt, mint ha az illető aranyérmét kápotott volna, elégedetlensége pedig felért egy szibériai deportálással. Ő vezette a gyermekek hadjárait a szomszéd almáskertje ellen. Amikor Rudolf belépett a kadett iskolába, hogy elődjének nyomdokába lépjen, mindenki fényes katonai karriert jósolt neki.

Ettől a naptól kezdve Rudolf nem vett részt többé a gyerekek játékaiban. Hihetetlenül szép volt kadett uniformisában és felnőttek tűnt. Teniszezett és esténként elegáns hölgyek társaságában látták, akik kétszer olyan idősök voltak, mint ő. Emil nagyon bosszantotta, hogy Rudolf már semmilyen érdeklődést nem tanusit iránta. Az egyik délután azonban, amikor Emil a nyugagyakat összeszedte a kertben, Rudolf követte a fészerbe, becsukta az ajtót és utasította Emilt, hogy vetközzön le. Emil engedelmességedet, mintha hipnotizáltak volna. Ami ezután következett, olyan élmény volt, amit sohasem tudott többé kitörölni emlékezetéből. Noha tudta, mi történik vele, meglepetésében képtelen volt ellenállást tanusítani. Bálványa elvesztette a glóriáját, de az eddiginél is nagyobb hatalmat nyert felette.

A fészerben történt esemény a nyár folyamán többször megismétlődött. Ezek az intím kapcsolatok azonban nem változtatták meg Rudolf eddigi magatartását és ez nagyon fájt Emilinek, mert Rudolf továbbra is keresztülnevezte rajta.

A tél folyamán Rudolfot vakbélgyulladásal a bécsi katonai kórházba szállították és megoperálták. Mivel Hartmann asszony nem érezte jól magát aznap, amikor a fiát a kórházból elbocsátották, Kunzenét küldte el Rudolfért. Emil az édesanyjával ment. A kórházban egyenesen Rudolf szobájába mentek. Senkivel sem találkoztak a folyosón. Az ablak nyitva volt és Rudolf — ők úgy gondolták, hogy Rudolf lehet csak — fehér lepedő alatt feküdt az ágyban, csak egy meztelen láb látszott ki a terítő alól. Emil anyja felemelte a terítőt az arcáról.

Kunze anyja nem szokott visítani. Visszatakarta a halott ifjút, keresztet vetett rá, rövid imát mormolt és elment az orvosért.

Emil ottmaradt a hulla mellett. Az első reakciója leirhatatlan ijedség volt, amely a megkönnyebbülés, a felszabadulás érzésébe csapott át. Erőt vett rajta a bűnösség érzete, amely hónapok, sőt évek óta visszafojtottan élt benne. Most, erős migrényszerű fejfájásában jelentkezett.

Rudolf halála után az ir szetter vált egyetlen barátjává. A kutya osztotta a gyermek érzelmeit és tudta, hogy Emilhez tartozik.

Amikor Kunze 19 éves lett, a kutya meghalt, végelgyenyülésben. Azóta Kunzenak sohasem volt otthona.

Hajnali egy óra körül érkezett Kunze Bécsbe. Az állomáson taxiba ült és a Zaunergasseba vitette magát. A sofőr nem csodálkozott, amikor Troll is beszállt a kocsiba. A taxi egy 1907-es típusú Panhard volt, borvörös üléshezval, amelyet néhány hónappal azelőtt vásárolt egy gróftól. Elővigyázatossan megkérdezte, hogy a kutyának nem hullik-e a szőre.

— Még senki sem panaszkodott nekem emiatt — mondta Kunze az igazságnak megfelelően.

Kunze telefonált előzőleg Rosenak és mindenki ébren várta. Szinte egy hete nem volt már otthon. A szakácsné tyukot süttött, és csokoládétortát készített. Amint Rose meghalotta a kulcs csikorgását a zárban, az előszobába szaladt és segített levenni a férfi kabátját, majd lekapcsolta a kardját.

— Angyalom, annyira vágytam utánad! — mondta a nő és megölelte. Ekkor fedezte fel Trollt. — Hát ez micsoda — sikoltott fel az asszony.

— Egy kutya — mondta a férfi, akinek időnként nagy öröme telt abban, hogy ug-rassa Roset.

— Szobatiszta?

— Remélem — mondta Kunze. — Katonakutyának képezték ki. — Levette a pórázt a kutya nyakáról. — Kellemsé sétát tettünk és hoghya volt esze ennek a kutyának, akkor a szőnyegeid nincsenek veszélyben.

A dolgozó szobájába indult. Az asszony és a kutya követték. Rose becsengette a szobalányt és felszólította, hogy etesse meg a kutyát. Kunze kikapcsolta a magas gallérját, és elnyújt a biedermeier fotelben. A kutya végigfeküdt az antik buchara-szőnyegen. Rose nyugtalan pillantást vetett feléje.

— Hullik a szőre?

— Ezt már kérdezték tőlem ma. Az igazat megvallva, nem tudom.

— Honnan szerezted?

— Hosszu mese.

Néhány szóban elmesélte a kutya történetét és az asszony megkönnyebbülten látszott.

(A jövő pénteki számunkban folytatjuk)

**Az én apukám okos...
és ez hagyomány nálunk...
FIAT 124
behunyt szemmel!!!**

Választására: 1197 km. vagy 1438 km
94,450.- IL-től + é. t. a.

Hát csoda? — „Fiat 124” egy autó sikerének története, amely nemzetközi elismerést ért el népszerűségével, megbízhatóságával és elismerésre méltó teljesítményeivel — a gazdaságos autó befektetés és folyamatos tartás terén, amely hosszú ideig megőrzi értékét.

„Fiat 124” — erős, kényelmes, gazdaságos... a „124” a legszélesebb, legtagasabb autó ebben a fajtában. — Tágas méretei biztonságos utazást és bőszéges helyet nyújtanak az egész családnak.

„Fiat 124” — szép, elegáns... a „124” kitűnik elegáns, modern formájával, — a kényelmet szolgáló szép felszereléssel, csodás világító berendezéseivel és feltűnően szép műszerfalával.

1977 a „Fiat” éve Izraelben: egyéves garancia és service ingyen! (inkluzív olajozás)

FIAT 124

Párto
Pelet f
fiak, f
gyüleke
zes és
Mert b
van ==
gyüleke

A he
zendüle
A sít
tek fel
zstre j
nép az
ennek
üres fe
rongás
derül.
csoport
ket mo

Magy
vitása
célja?
Nos, v
a bünt
talos j
ellensé
tartó h
ket idé
az utat
sához
Igy mu
hivottá
Obje
jedelm
kodotta
ja. Lá
rohant

Reb
százd
pitja.
szerint
szettü.
nép es
ség Ro
szu”.
küldet
it, raga
Hog
„Es
szólt a
szamar
gyel se
A ké
se Rát
sem er
benu c
Érde
„Cház
zendül
megék
is két
ami ne
dülök
te, hog
madjár
a töme
tőereje
ván: „
Rási
ként (

A HETI SZIDRA

KORÁCH

Portot ütött Kórach... és Datan és Aviram... és On, Pelet fia, Reuven fiai és odaállottak Mózes elé és még férfiak, Izrael fiai közül kétszázötvenen, a község fejedelmei, a gyülekezetbe hívtattak, jónévű férfiak. Összegyülekeztek Mózes és Áron ellen és mondták nekik: Ez elég legyen nektek! Mert hisz az egész község mindannyian szentek és közöttük van az Örökkévaló: miért emelkedtek hát ti az Örökkévaló gyülekezte fölé? És hallotta Mózes és leborult arcára...

(Bemidbár 6, 1-4)

A heti szidra beszámol a Kórach nevéhez fűződő nagy zendülésről, amely mélyen bevésődött népi emlékezetébe. A sivatagi vándorlás során valahányszor nehézségek merültek fel, a nép zuglódott és elégedetlenségét nyíltan kifejezte. Az előző fejezetekben azt olvastuk, hogy a nép az Egyiptomba való visszatérés tervével foglalkozott, s ennek érdekében vezért akart választani. Jóllehet ez csak üres fenyegetőzésnek bizonyult, mégis a későbbi komoly forrongás előjelét kell látnunk benne. A szövegekből az is kiderül, hogy amikor a lázadás kitört, csak aránylag kisebb csoportok csatlakoztak hozzá, később azonban nagy tömegeket mozgatót meg.

Magyarozóink szerint ez a leírás a Tóra isteni objektívítása mellett tanuskodik. Mert lássuk, mi volt a zendülők célja? A fennálló kormányzati rendszert akarták megdönteni. Nos, valahányszor egy puccsot letérnek, az a szokás, hogy a büntetésen túl — az összeesküvőket megbélyegzik. A hivatalos jelentések ilyen esetekben felforgató elemekről, a nép ellenségeiről beszélnek. Ezek a jelentések dicsérik a rendfenntartó hatóságokat, mert elfojtották a zendülést és a bűnösöket idejében ártalmatlanná tették. A Tóra azonban nem ezt az utat követi. Amikor Mose Rábénú a nagy zendülés leírásához ér, tiszteletteljes hangon beszél az összeesküvőkről. Így mutatja be őket: „A község fejedelmei, a gyülekezetbe hívtattak, jónévű férfiak”.

Objektívítása révén az Írás inti a község mindenkor fejedelmét a beérkezett, jónévű férfiakat: Ne legyetek elbizakodottak! A túlzott ambíció a legokosabb embert is elvakítja. Látni Kórachot idejében figyelmeztették, mégis vesztébe rohant...

Reb Sámson Ráfáel Hirsch, a nyugati neo-ortodoxia multszázadbeli vezére, a szöveg tanulmányozása során megállapítja, hogy a zendülők két érvet használtak. Mai fogalmak szerint az első anarchikus, a második demokratikus természetű. Az első azt mondja, hogy „kulám kedosim”, az egész nép csupa szent emberből áll, ezért egyáltalán nincs is szükség kormányzatra. A másik érvt az mondja, „umadúu tinnánu”, ha mégis kell kormányzat, miért ragadtátok azt magatokhoz? Ki választott meg benneteket? Hiába is magyarul, Mose, mi nem hiszünk a te próféciában, a te isteni küldetésben. A nép joga, hogy megválassza a maga vezéréit, ragaszkodunk ehhez a joghoz.

Hogyan reagált mindekre Mose Rábénú? „És nagyon megharagudott Mózes — olvassuk — és szólt az Örökkévalóhoz: Ne fordulj áldozatok felé! Egynek a szamarát sem vettem el közülük és nem bántam rosszul egyetlen sem közülük!”

A kérdés kézenfekvő: A zendülők csak azzal vádolják Mose Rábénút, hogy bitorolja a hatalmat, viszont egy szóval sem említenek visszaéléseket. Miért védekezik hát Mose Rábénú olyan vádak ellen, amelyeket senki sem hangoztatott? Érdekes választ kapunk erre a kérdésre Ráv Jakobsohn „Cházon Hámikrá” című kiváló művében. „A Kórach-féle zendülés — írja Jakobsohn rabbi — élénk fényt vet a tömegek lélektanára. Minden panasz és szemrehányás ugyan-úgy két részből áll: az, ami ténylegesen kifejezésre jut és az, ami nem jut kifejezésre. Ebben az esetben is, noha a zendülők nem beszéltek visszaélésekről, Mose Rábénú úgy érezte, hogy korrupcióval gyanítják és egyéni becsületében támadják meg. A zendülők a tömeg logikájával gondolkodtak, a tömeg pedig úgy véli, hogy a pénz mindennek a mozgatóereje. Ezért fákadt ki Mose Rábénú indignálódva, mondván: „Egynek a szamarát sem vettem el közülük!”

Rásvál az élen a kommentátorok Kórachot jóeszű emberként („pikéach”) mutatják be. Rási fel is teszi a kérdést:

Kórach, aki jóeszű ember hírében állott, hogyan követhette el ilyen ostobaságot? A válasz: „A szemé vezette félre”. Hatalmas dinasztia látoit, amely tőle származik, majd, utódokat látoit, mint például Sámuel prófétát, aki tulszárnyalta Mose Rábénút és Áront. Kórach ekkor azt mondta: Ha egyébrt nem, hát miattuk is meg kell kaparintanom a hatalmat, vagy a főpapi állást.”

Tudott dolgoz, hogy a héber nyelv a szemmel kapcsolatban úgynevezett páros többszámot használ: ajin — éjnjim... Felfűnő módon Rási egy szemről („ajin”) beszél. Mi ennek a magyarázata?

Reb Mendele, a kotzki Cádik szerint az ember feladata, hogy mindkét szemét használja. Az egyikkel felfelé kell néznie, látnia kell az Örökkévaló nagyságát, a másikkal pedig lefelé kell néznie, hogy lássa a saját maga jelentéktelenségét és porszeményi mivoltát.

Kórach — folytatja Reb Mendele —, noha látta az Örökkévaló nagyságát, nem tekintett lefelé, hanem a hatalmas Kórach-féle dinasztia látoit, és ez dolyfőssé, kihívóvá tette. Ezért mondja Rási: „A szemé tévesztette meg”. Az egyik szemé, az a bizonyos emberi szem, amelynek lefelé kell tekintenie, az vezette félre és vitte a pusztulásba.

Rási idézett kérdése a mai magyarázókat is izgatja. Rási idejében (jó nyolc évszázaddal ezelőtt), a modern parlamentarizmus fogalma ismeretlen volt. Abban az időben, aki ellenzéki politikát folytatott, az életével játszott. Szabály volt: ha az ellenzék akciója sikerrel jár és átveszi a hatalmat, a lázadás címén az ellenzék embereit kivégzik. Rási kérdését tulajdonképpen így kell értelmezni: Okos ember léte, hogyan is mehetett bele Kórach egy ilyen ostoba és vesztélyes kalandba?

Dr. Jiszráel Eldád „Hegionot Mikrá” című könyvében erről a kérdéssről a következőket olvassuk:

„Ha Mose megkérdezte volna a néptől, ki akar-e vonulni Egyiptomból, kétségtelen, hogy a többség nem-mel választott volna, mert hiszen nem akartak egyebet, csak hogy könnyebb legyen a robot és kevesebb az adó. Ha Mose jelölte volna magát vezérént, bizonyára megbukott volna, mert hiszen amikor megölte az egyiptomit, valamint a csapások idején, csak megnehezítette a zsidók sorsát. Akarunk ellenére vezette tehát ki őket Egyiptomból, illetve az akkori fogalmak szerinti kultúrországából — a sivatagba. Tórárt adott nekik, és súlyos parancsokat rótt rájuk, táplálékuk manna volt, vizük szűkös és megvonta tőlük az aranyborjával való szórakozást. Ennek tetejébe nehéz beszédű is volt, nem is tudott és nem is igyekezett szép, nyájas szavakkal hatni az emberekre. Igaz, senkinek a szamarát nem vette el, de nem is volt senkinek a barátja. Idegen volt közöttük. Fáraó házában nevelkedett, Istene pedig a Szináj felel jött. Ha megtette volna magát Istenné, és hagyta volna, hogy imádják, talán hozzáférközött volna a szivűkhöz. De Mose szerény volt, s ez a tulajdonsága is szakadékok okozott közte és a nép között. Azt olvassuk, hogy féltek tőle, azt is olvassuk, hogy elkeserítették az életét, de sehol nyoma annak, hogy szerették. Hiszen a háta mögött még saját testvérei, Áron és Mirjám is „kibeszélték...”

„És történt, hogy amint végezt azzal, hogy elmondja mind e szavakat, meghasad a föld, amely alattuk volt; és a föld megnyitotta száját és elnyelte őket és házaikat és minden embert, aki Kórachhoz tartozott és minden vagyonukat. Így ök és mindaz, amijük volt, leszálltak elevenen a sírba; és befűdte őket a föld és elveszték a gyűlekezet köréből”.

Semmi más nem akadályozhatta volna meg eredményesebben a nép teljes felbomlását, mint a lázadás vezetőinek pusztulása. De ennek a pusztulásnak olyan felfűnő módon kellett bekövetkeznie, hogy világosan felismerhető legyen az isteni akarat érvényesülése. Ennek ellenére ez a fejezet sok fejtörést okozott a magyarázóknak. Jó részüki csodálkozva kérdi: Mose Rábénú ne tudta volna leküzdeni a haragját? Nem kért kegyelmet ezeknek az embereknek, hanem hagyta, hogy asszonyostól, gyerekestől elpusztuljanak. Csak „az egész gyűlekezet” — ért könyörgött, de Kórach és társai érdekében a kisuujját sem mozgatta meg.

Rábénú Alsich szerint Mose Rábénúnak nem volt kiútja. Keménynek és elszántnak kellett lennie, mert Kórach alapjában támadta meg a zsidóságot. A zendülők tagadták Mose Rábénú elhivatottságát, és ezáltal kétségbe vonták a Tóra isteni eredetét is. Mert ha Kórach érvelése helytálló, — az egész Tóra semmisnek tekintendő. Ezzel magyarázza Alsich a talmudi legendát, amely szerint a Nap és a Hold jelentkeztek az Égi Trónusnál és így érveltek: „Világ Ura, ha nem szolgáltatás igazságot Ámrám fiának, megvonjuk fényűnket a Földtől és annak lakóitól”.

A Nap és a Hold uevanis látrák, hogy Kórach és társai tagadása miatt az ő saját létük is veszélyben forog. Ezek az égitestek is csak a Tóra érdemei folytán léteznek. Ha pedig az Örökkévaló nem szolgáltat igazságot Ámrám fiának, amugyis összeomlik a világ, miért pazarolják hát fényűket a még hátralévő kis időre?

A magyarázók nem felejtik el, hogy Mose Rábénú a tárgyalások híve volt. Miért kívánod a főpapi állást, hiszen kaptál kövedet bőven? — kérdezte Kórachtól. „Kevés-e nektek, hogy Izrael Istene elküldött benneteket Izrael községéből, hogy közelebb hozott benneteket magához, hogy végezzétek az Örökkévaló hájléának szolgálatát...?”

Kórach mindegyre nem reagált. Mose az alvezérekhez fordult, de azok nem is akarnak vele találkozni. Egy ut maradt számára: eszelekedni. Az ellenzék az ő illetékessége ellen emelt kifogást, be kell tehát bizonyítani, hogy ő az igazi vezér. Eg és Föld fogja bizonyítani, hogy ő a vezér. Aki az égiekre hivatkozva emel kifogást ellene és a papság ellen, — az Égből fogja megkapni a választ. Aki a földi ügyekkel kapcsolatban tett ellenvetést, — azt a Föld győzze meg, hogy rossz uton jár.

Mose Rábénú három csoportba osztja az ellenzéket és az Örökkévaló a segítségére jön. Az égi tűz megemészette mindazokat, akik serpenyővel a kezükben a sátor bejáratánál várták a főpapi kinevezést. A Föld pedig megnyitotta a száját és elnyelte mindazokat, akik az egyiptomi jólétre hivatkozva azonnali telepítést, magas életszínvonalat és bőséget követeltek. Ugyanakkor kitért Isten haragja és elpusztította mindazokat, akik Kórachhal szimpatizáltak.

A »könyvhét« és az érem másik oldala

Lezajlott a már hagyományos vált, évenként megismétlődő „Könyvhét” és az eladott héber nyelvű könyvek tízezeinek a ténye jogosan tölt el bennünket büszkeséggel. Olyan kultúresemény ez, amely méltó a „könyv népe”-hez.

Erről a kérdéssről beszélgettem egy kiváló nevelővel, az izraeli kultúra nagyszerű ismerőjével, aki jóindulatu mosollyal vette tudomásul lelkesedésemet, de fájdalommal állapította meg, hogy a „Könyvhét” nagyszerű eredményei az izraeli kultúrának csak egyik oldalát tükrözik. Van azonban társadalmi és kultur-életünknek egy szomorú vonatkozása, amelyről alig esik szó, amelyről a legtöbbben nem is tudnak és akik tudnak róla — szegyenlik a jelenséget. Ez a negatív jelenség néhány statisztikai adatban nyilatkozik meg és konklúziója, hogy Izraelben összpontosul ma a legnagyobb számú analfabéta a zsidó világnak.

A felnött zsidó lakosság 37 százaléka a képzettsége az alapfoku iskolák nyolcadik osztályán alul van. Tizenegy százalék negyedik osztályon alul és mintegy 8 százalék egyáltalán nem tanult iskolában. A világ nagy zsidó központjában, Észak- és Dél-Amerikában Európában és a Szovjetunióban, nincs zsidó analfabéta.

Egy 1970-ben megjelent nemzetközi statisztika szerint — folytatja tudós barátom — Észak-Amerika és Kanada analfabetizmusa 3-4 százalék körül mozogott, Észak- és Közép-Európában 1-2 százalék és a Szovjetunióban elérte az 5 százalékat. Mindezek között nincs zsidó. Nálunk a lakosság egy-negyedére negyedik elemi alatti „műveltség”-gel rendelkezik, ami analfabetizmussal azonos. Ha ehhez hozzávesszük a tényit, hogy mintegy 20 ezer elemi-iskolai tanuló rendszeresen kimarad az iskolákból és tétlenül forgolódik, amíg a bűn karmaiba kerül és hogy sok ezerre rüg azon gyerekek és ifjak száma, akik elvégezték ugyan 7-8 osztályt, de képtelenek elolvasni egy újságcikket, vagy leírni egy egyszerű héber mondatot — minden okunk megvan a nyugtalanságra.

A legszomorubb ebben az a tény, hogy nemcsak azokról a szülőkről van szó, akik az ötvenes évek tömeg-alijájával érkeztek visszamaradt arab országból, hanem az, hogy az analfabetizmus átöröklődik a második nemzedékre is, azokra, akik már itt, a magas könyvkultúrával és tudományos eredményeket elért modern Izraelben születtek.

Ha feltámadna Áchád Háám, aki a cionizmus lényegét a „szellemi központ” megteremtésében látta, bizonyára lidérees álomként könyvelné el ezt a szomorú valóságot.

Bevallom, ezek a számok annyira mezdöbhentettek, hogy kéntelen voltam hinni bennük. Pedig teljesen fedik a valóságot. Hogyan jutottunk el mi, zsidók, ehhez a paradoxális helyzethez? Erre nagyon nehéz megadni a választ. Kérdés, hogy az illetékesek átérzik-e ennek a helyzetnek teljes súlyát.

Mi okozta, hogy lakosságunk ilyen széles rétegei elavodottak a nemzedékről nemzedékre szálló hagyományos zsidó művelődési ideáltól? Hiszen mindannyian tudjuk, milyen áldozatokra volt képes a zsidó zsiók azot, hogy gyerekeit taníttathassa. Nyomorított, éhezett, házalt, ronegyokban lárt, de a gyermeknek tanulnia kellett.

„Tálmud Torá köneged kulám” — a tanulás felette áll minden parancsoltnak — ez volt a zsidó ideál. A kilor-századokban élő zsidóknál ma is 4 helyzet — csak itthon —

ját országunkban észlelhető ez a negatív jelenség.

Sokan hajlanak arra, hogy a kulturális visszamaradottságot a rossz gazdasági helyzetnek tulajdonítsák. Ez nem felel meg a valóságnak, mert nincs Izraelben olyan nagyfoku nyomor, amely ezeket az állapotokat indokolta tenné. Különben is, egyes mosávokban és fejlesztési övezetekben, ahol a szülők rendezett gazdasági viszonyok között élnek, szintén ez a helyzet tapasztalható.

Közelebb állunk talán a valósághoz, ha megállapítjuk, hogy a pénz és könnyű élet utáni hájsza eredményezték ezt az állapotot. Elvesztett időnek tekintik a tanulást, amikor a gyerekek a piaci standon, a gazdaságban, vagy az üzletben segíthet. Többet keres, mintha kö-

zépiskolát, vagy egyetemét látogatna. A pénz pedig a legfelsőbb érték, amelynek erejével minden elérhető.

Ez a helyzet persze, erősen kihat életünk minőségére is. Így magyarázhatók meg az erőszakoskodások, a durvaságok, a kábítószerek, az emberélet semibe bevése oly sokak részéről.

Igaz, a „Könyvhét” során irodalmi és tudományos művek tízezeivel keltek el. Igaz, hogy a könyvkiadás és könyvnyomtatás terén, talán elsők között vagyunk a világon. De az is igaz, hogy csak a népek egy bizonyos rétege olvas, egy másik réteg számára a könyv, a betű, a tudás „terra incognita”.

Eletkérdés számunkra, hogy ez a helyzet sürgősen megváltozzék.

RÖSSEL MORDECHAJ

KULFÖLDRE KÉSZÜL?
Comagolion! A többivel mi törődünk!

- ✦ Csoportos repülőutazások kedvezményes áron: Európa fővárosaiba, USA-ba ✦ Kanadába ✦ Mexikóba ✦ Távolkeletre ✦ Délafrikába ✦ ROMÁNIÁBA
- ✦ Vezetett társaskirándulások: Európába, a Skandináv államokba, Távolkeletre, USA-ba, Délamerikába, Balkán államokba — Romániába. (Külön ifjúsági csoportok és kóser ellátású csoportok is)
- ✦ Summer School: kirándulásokkal egybekötött angol nyelvvoktatás az angliai intézetekben középiskolások számára.
- ✦ Vasúti és autóbussz bérletek (korlátlan utazásra) Európában és USA-ban. Számos további lehetőség: (autóbérlés, szálloda utalványok, gyógyfürdők, stb.)

BÁRMILYEN UTAZÁSI ÜGYÉVEL
FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ
T. A., BRENNER ?
(Allenby-sarok)
Telefon: 28 59 59 • 28 17 55
MAGYARUL BESZELÜNK

jerusalem plaza
פלאזה ירושלים

ÖRÖMMEL KÖZZLI, HOGY
OROSZ ESTET
RENDEZ JUNIUS 18-ÁN, SZOMBAT ESTE 8-KOR
ÉTREND
INYENCFALATOK VÁLASZTEKA OROSZ MÓDRÁ

OROSZ CÉKLALEVES

SZÁRNYAS KIEV MÓDRÁ
(körítésekkel)

PIROSKI

KOMPÓT, FRISS GYUMOLCS

VODKA, BOR, ÜDÍTŐ ITALOK
A MŰSORBAN
GRISA BORODO ÉNEKES
OROSZ NEPI ZENEKAR
TAN CZENE
Helyrendelés: tel. 02-228133, belső vonal 3211

CP Hotels ◀

1977 VI. 17.

JUNIUSI AKCIÓ
vakáció a Holt-tengernél
210.- il
félpénzúval
+ értékötöbblat-adó
személyenként,
2 ágyas szobában

מלון גלי זוהר ים-המלח
Helyrendelés: T. A., Sd. Rothschild 66, telefon
625955, 615398. Szdom: tel. 057 • 90851-2-3-4
97848 — telex 5-294

Zeneélet

A REPÜLŐGÉP A KIFUTÓPÁLYÁN KERINGETT...

A Filharmonikus Zenekar 11-ik bérleti sorozatát Dávid Zinman vezényli és Emanuel Ax (zongorista) az első szolista

...de mindvégig nem emelkedett a magasba... Ha ezzel a tömör hasonlattal beérném, nem tudnám megmagyarázni, mi is hiányzott Liszt Á-dur-zongoraversenyének, vagy Schumann 2.szimfóniájának előadásából! A Rubinstein-verseny 1975-évi nyertesé, Emanuel Ax valóban kitűnő zongorista, s futamai, trillái, billentése, muzikalitása külön-külön igazolták a neki ítélt díjat. De annyira élvezett lirai részletekben, annyira hiányzott még oly kiforrott zongorajátékából is Liszt hatalmas pátosza, megszólaltsága, hogy nem tudta érzékeltetni ennek a versenytnek pompáját sem. — A new-yorki születésű, 41 éves Dávid Zinman nagyon jó karmester, s alighanem kitűnő muzikus: de azt a magávalragadó rajongást, azt a szenvedélyes ujjongást, lelkesedést, elragadtatást, mely a romantikának ebből a remekéből, a Schumann-szimfóniából, sugárzik, nem érzékeltette. Talán, mivel még nem forrt össze zenekarával...

A zenekar volt brácsásistája, Hanoch Jacoby (1908, Németország) „Zenekari változatai”-t első ízben hallhattuk: érdekes, hogy akik oly huzamosan foglalknak helyet egy zenekarban, mely ritkán hallják az egészét, s csak a pulthoz közelfekvő szólamokat érzékelik. Hindemithnek ez a késői követője is hangszeresportokkal illusztrálta a témák változatait. — David Zinman nagyon dinamikus, átgondolt előadásával élénkítve.

IZRAELI ZENESZERZŐK

— A Zeneszerzők Egyesületének rendezésében a T.A. Muzzeumban —

Nagy hete volt a hazai zenének, valóságos forradás előadásoknak: Jeruzsálemben a rádió-zenekar egy tisztán négy művet mutatott be, Tel-Avivban pedig szintén négy szerző jutott szóhoz, eltekintve egyes szolista programjában szereplő izraeli művektől. József Tál kettős brácsára és zongorára (1965), nagyon mozgalmassá monológ, szabadon harmonizálva, a zongorának inkább aláfestő szerepével. — Artur Gelbrun — egyike a legtermékenyebb zeneszerzőinknek, — nem csatlakozva egyetlen divatos korszerű irányzathoz, irta most hallott ötfételes brácsa-szólódarabját 1962-ből, Prelid, Tokkát, Lamento, Intermezzo és Perpetuum mobile címmel, — nagyon érzelmes, hol elégikus, máskor lendületesen virtuóz részletekkel. — Benjamin Bar-Amnak addig kórusműveit ismertük, melyekből több nyomtatásban is megjelent. Stella Richmond nagyon kifejező és plasztikusan értelmezett előadásában hallott, T.Carmi hét versére írott dalai (1972) a prozódia és szöveg tökéletes harmóniájával, nagyon egyéni mondanivalójukkal váltak ki. — Pártos Ödön „Agadá”-ja (legenda) zongorára, brácsára és ütőhangszerekre (1960-ból), előadásra került Londonban is a modern zenei fesztiválon, s másutt, példaként a Kodály-szerűen rapszódikus modor tizenkétfokú rangsorba illesztett változatának. — keleti jellegű végig megtartva. A művek kitűnő előadói közül — Stellan kívül, Daniel Beniamini magasszínvonalú brácsa-játékát emelhetjük ki, főlegyesen uralt

va az összes tónusokat. A koncert egyes számaikat Ben-Cion Orkad vezette be.

A KIBUCOK KAMARA-ZENEKARÁNAK HANGVERSENYE
A Tel-Aviv Muzzeumban —
Szolista: Margalit Gafni (fuvola)
— Vezényel: Noám Seriff —

A mostani műsor nagyrészt már a pécsi Ejn-Gev-fesztiválon hallottam, így Rossini G-dur-szonátáját. Most is nagyon megbízható kivételben, habár a szerző pajkos, csillogó humorát karmesterünk tulkomolyan fogta fer. — Kitűnő fuvolás Margalit Gafni, aki Mozart G-dur-versenyét (K.313) nemcsak nagyon szép tónussal, de mélyről fakadó muzikalitással adta elő. Einstein szerint Mozart nem szerette a fuvolát, s hogy mégis oly megrendítően bensőséges, fantáziagazdag és átszellemült Andanté-t irt hozzá, geniejének rejtélyei közé tartozik. — Ejn-Gevben nem volt alkalom a Hisztad-rut ott tartott 40-éves jubileuma alkalmából bemutatott André Hajdu-művet. „A hamis és a varódi próféta” című ének-néklői operának nevezett darabját, elbeszélőre és zenekarra, meghallgatni, csak most, — tel-avivi első előadásán. — Hajdu András 1932-ben Budapesten született, hol a Zeneakadémián Kodálytól népzenei, Szervánszkytól zeneszerzést végzett. 1955-ben „Cigány-kantatójával” nyert díjat. 1959–61-ig a talmizi Konzervatórium tanára, utána Párizsban Milhaud és Messiaen tanítványaként tökéletesítte tudását. 1966-ban alijázott s a chaszid-zene tanulmányozásával és gyűjtésével kezdte működését Jeruzsálemben. Tíz éve a tel-avivi Rubin Zeneakadémia és a Bär-Ilan Egyetem előadójai elméleti szakokban. — Műveiben élénk érdekfeszítést tanúsít „biblikus” témák iránt („Ludus pascalis”, mely egyik Testimoniumon került bemutatásra). Mostani műve — lényegében — melodráma, s távolról sem énekes opera — mint ahogyan a szerző elnevezte. Szövegét a Királyok Könyvéből vette. Jerobom prófétáról szól, s annak gonosz utjairól, a 13-ik fejezet szerint. A szöveget drámai hangsúllyal recitálta Eli Glaser, míg a zenekar olykor tömör akkord-tömbökkel, máskor — mint a nyitányt képviselő bevezetésben — nagyon szép hegedűszóval — Sáhgy kitűnő koncertmesternővel — festette alá a cselekményt. Önálló életet alig él a zenekar, s mindvégig megtartja a zenei kultúrára elveneren színes, de passzív szerepét. — A kibucok zenekara dícséretreméltóan szép munkát végzett Noám Seriff vezetésével s műsorát, az általam már Ejn Gevben hallott Schönberg „Meggidőült éjszaka”-jának előadásával fejezte ki.

PATAKI LÁSZLÓ

A Bné Brit-rend „Nordau”-páholya Káplán-utcai nagyereményben ünnepi hangversenyt rendezett, melyen az Izraeli Zongora-Hármas (Breuer, Harel, Volkov) és a megbetegedett Rosalyn Barak helyett Stella Richmond énekesnő működött közre, igen nagy sikerrel.

LENGYEL VERA ZONGORA-ESTJE

(TEL-AVIV MUZEUM)

Vannak hangversenyek, melyek már plakátjukkal, műsorösszeállítással is magukra vonják a koncertlátogató közönség és a szakemberek figyelmét. Lengyel Vera zongoraestjének műsora ebből a szempontból volt első-sorban rendhagyó: eltért a szablonos, szokványos preklasszikus-bécsi klasszikus, romantikus impresszionista-modern szerzők kronológikus felvonultatásától és a hangversenyt — a begyepesedett konvencionálizmustól eltérően — merészen Dallapicola ritkán hallható „Quaderno musicale”-jével indította. Egycsapásra megteremtette a közvetlen kapcsolatot pódium és közönség között. Maga a mű bővelkedik mindenben ami szükséges ahhoz, hogy egy kiváló pianista minden technikai dallamépítkezési fraziológiai képességét felvonulthassa s Lengyel Vera bőven élt is ezekkel a lehetőségekkel. Nemcsak előadóművészi kvalitásait vonultatta fel, de nyilvánvaló volt hogy otthonosan mozog a századunk első évtizedeire annyira jellemző harmóniavilág megannyi problémát felvető dzsungeljében is.

Ezután izraeli szerző művének ösbemutatóit hallottuk. Moshe Gassner tokkátájának sikere első-sorban az előadó érdeme. A rendkívül kényes technikai problémákat magábafozló kompozíció kvalitásai középszérel, felszínes előadásban minden bizonytalanul elsikkadtak volna.

A hangverseny első részét három Bach-mű zárta, véleményünk szerint nem véletlenül: itt is a művész műsorösszeállítási-sának eszméi, koncepcióbeli intencióit véljük felfedezni. Először két korált hallottunk, mindkettőt a jólismert Busoni-átiratokban. Organaművekről lévén szó, mindenképp arra figyeltünk, hogyan ülteti át a művész zongorára az eredeti organokompozíciók többszölamu építkezéséből adódó kényes dallamvezetési és regisztrálási problémákat. A „Wacht auf”-korálban rendkívül szépen sikerült a cantus-firmus expo-

nálása; a „Herr, Gott...” korálban, viszont a kánonikus építkezésben feldolgozott ornamentális figurációk exponálásában bizonyította be a művésznő, hogy alapos ismerője a barokk muzikának. Nemcsak mint interpretátor, de mint stilisztikai kontrapunktikus analista is. Bach tudvalevőleg ezekben a korálfeldolozásokban tetőzte be a barokk többszólamúság szintézisét. Lengyel Vera nemcsak azt mutatta meg nekünk, hogy milyen hallatlan lelki mélységek hatolhat el a zenei gondolkodás egy egyszerű négyesoros dallam feldolgozásával, de stilisztikailag azt is érzékeltette a hallgatóval és a szakemberrel egyaránt, hogy hol és mikor, miről is van itt szó tulajdonképpen: korál-preludiumról, korál-fantáziáról, vagy korál-variációról. Ezután a jólismert „Kromatikus fantáziát és Fugát” hallottuk Bülow átírásában. A műnek ezt a variánsát ma szerte a világon számtalan csembalista és zongorista játsza különböző, sokszor egymástól teljesen eltérő előadási koncepcióban. Lengyel Vera az „arany középutat” választotta: megőrizte a stilisztikai tisztaság egységét, és — ott ahol erre lehetőség kínálkozott — élt a fantázia-adta lehetőségek szabad tolmácsolásával. Nem volt túl drámai ott ahol Bach nem lehetett teatrális, és nem volt túl szubjektív azokon a helyeken ahol — különösen a fantázia közepében — erre bőven adódna alkalom, viszont hallatlanul racionálisan gondolkodott a fuvolás, mintegy szembeállítva ezzel a dualizmussal a fantázia harmónikus éntékezésének merész akkordfűzését a fuvola „Sicherheit durch Ordnung”-jának kontrapunktikus logikájával.

Szünet után, első számnak ismét izraeli szerző ösbemutatójának tapsolhattunk. Mark Kopvtlan „First performance for piano”-ja első-sorban arról tanuskodik, hogy szerzője ott-

honosan mozog századunk zenéjének stilisztikai dzsungeljében. Alban Berg harmóniavilágától a cluster-technika hatáig szinte minden megtalálható ebben a remek kis kompozícióban, mely Lengyel Verában hálás interpretátorra talált. Ezután újabb ritkán hallható gyöngyszem-sorozat következett: Schumann „Kreisleriana”-ját hallottuk kitűnő előadásban. Emil Sauer szavaival élve: „Schumannisch gespielt”. Egy röpké negyedórára feléledt körülöttünk mindaz ami mai, rohanó világunkból annyira hi-

ányzik: a nosztalgikus poézis, az érzelmeitől felkavart lélek magávalragadó „Aufschwung”-ja, a mindent elsőpr boruraderül, az egyszerűségben sohasem érzélgős szentimentalizmus. Lengyel Vera előadásában mindez maradéktalanul érvényesült. A hangverseny befejező száma újabb izraeli ösbemutató volt. Michael Barolsky „Pastorale”-ját hallottuk, szerzője boldog lehet hogy ilyen hálás interpretátorra talált. A lelkes közönség meleg ünneplésben részesítette a művésznőt és a jelenlevő szerzőket egyaránt.

Dr. Junger Ervin

SOVÁL ÉS TETTELE

JÓ VICC

Jóismerősöm van itt vendégségben Budapestről. A családja és a baráti kör tagjai beutazták vele az ország legszebb vidékeit és néhány hét alatt nagyon sok mindent látott.

Bucsubeszélgetésünk során nem mulasztottam el az oblgát kérdést, hogy érezte magát. Azt mondta, nagyszerűen, szeretne pár év múlva újra eljönni. De volt egy negatív megjegyzése is:

— Szinte érthetetlen. Közel egy teljes hónapot töltöttem itt és nem hallottam egyetlen jó izraeli viccet sem.

Azon törtém a fejem, hogyan magyarázzam meg a jelenséget — persze, egy-két közepes vicc is eszembe jutott —, de egy szót se szólhattam, mert a pesti vendég legyintett és megnyugtatózott:

— No nem baj, ezért ne egye magát. Pénteken már megy vissza. Aztán kicsomagolok és rohanok a Hungária kávéházba. Majd ott meghallom a legfrissebb izraeli vicceket...

(benedek)

ALKALOM!

Olajfestmények, akvarellek, az alanti festőktől:
SHOR • BAK • WECHSLER • BERGNER
ROSENTALIS • PÁLDI • ROTH • HOLZ-
MANN • TEFFLER, stb.

és számos más olajfestmény 350.— fonttól.
JAFFA, DERECH BEN CVI 10, LAKAS 25,
a volt Luna-park, pénteken 15- 19-ig, szombaton 10—20-ig.

Aki előbb jön, nyer!

ENGLISH תיג'ת'ת

NYÁRI KURZUSOK DIÁKOKNAK

MINDEN FOKJN, 7 ÉVES KORTÓL KEZDVE

Tel-Aviv - Rámát-Gán - Rechovot - Kfár-Szabá

Petách Tikva - Cholon - Ásdod - Bát Jám

- Intenzív, egyhónapos kurzus diákoknak, 7 éves kortól
- Két tanfolyam, július, augusztus.
- A kurzusban 36 óra, délelőtt, vagy délután.
- A kurzus végeztével vég bizonyítványt adnak.

AZ ÁRAK A LEGOLCSÓBBAK.

A KURZUSOK A LEGCELSZERÜBBEK

FOGADÓORÁK:

VASÁRNAP, HÉTFŐ, CSÜTÖRTÖK 9—11.30,

VASÁRNAPTÓL CSÜTÖRTÖKIG 16.30—19.30

PETÁCH-TIKVA: Bár Kochba u. 1, 7-ik em., 66-os szoba,
telefon: 904686;

RÁMÁT-GÁN: Jabotinsky utca 102, („Danish” mellett) —
telefon: 721902;

CHOLON: Sokolov utca 64;

ÁSDOD: „Támár”-nál, Álef-negyed, irodaépület, III. emelet;

RECHOVOT: Bilu u. 42 (a Tácháná Merkázittal szemben);

TEL-AVIV: Dizengoff 158, III. emelet;

KFÁR-SZÁBÁ: Russel utca 11, „Wimpy”-vel szemben;

BÁT-JÁM: Uzaei 25.

ROSE ÉS EILEEN

állnak a kitűnő, gyakorlott,

angolszász tanárikarunk

élén.

KÜLÖN KURZUSOK FELNŐTTEKNEK,

DÉLUTÁN ÉS ESTE

ELITE

LAKÁSKULTURA HÁZ NATANJÁN

AZ ELITE BUTOROK

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKA

A BUTORDIVAT LEGUTOLSÓ MODELLJEIT TALALJA
AZ ELITE BUTORNÁL.

- ★ SZALONOK — IMPORT, KÜLÖNLEGES RENDELESBŐL
- ★ HÁLÓSZOBÁK — KIZÁRÓLAGOS UJDONSÁGOK VÁLASZTÉKA
- ★ GYERMEKSZOBÁK — AZ UTOLSÓ SZÓ A GYERMEK ÉS IFJUSÁGI SZOBÁK TERÉN
- ★ ÉTKEZŐSARKOK — DEKORATÍV VÁLASZTÓFALAKKAL

20% ENGEDMÉNY új oléknak!

NATANJA • HÁNÓTEA UTCA 10 • (a Ritz szállóval szemben)

CLAUDE ROY:

GULLIVER A SZOVJETEK ORSZÁGÁBAN

böző szektákba tömörülnek. A szocialista társadalomban a jelen kor filozófiai irányzatai csak töredékekben ismeretesek s ennek eredményeként teljesen zűrzavaros elméletek születnek, függetlenül attól, hogy azokat az ateizmussal ellenkező vallások, vagy az orosz sovinizmus felé hajló patrióták terjesztik.

Jelen tudósok parapszichológiával, telepátiával foglalkoznak, meg repülő csészékkel és más bolygókról származó lényekkel. Van egy csoport, amely marxistának vallja magát, de a yoga tanításait igyekszik beolvasztani ebbe az elméletbe. A hinduizmus fényénél akarják újraértékelni a materialista dialektikát. Az állam hatalmas összegeket költ az asztronautika és a katonai technológia fejlesztésére. Ezen a téren valóban jelentős eredményeket értek el a mezőgazdaság és a közszükségleti cikkek termelésének a rovására. A tudomány összes többi területén a Szovjetunió lemaradt annak ellenére, hogy többszáz ezer tehetséges kutatót foglalkoztat. Az előre gyártott ideológiák korlátok azonban lehetnének a tudatát, amelynek a lényege minden területen az elfogadott elméletek tagadása.

A szovjet értelmiségiek természetesen szüntelenül arra törekednek, hogy megértsék a politikai társadalom lényegét, amely a civil társadalom elnyomja. Javarszükön magával vitatkozik csupán, mások karrierjük és létük kockázatával nyíltan teszik fel a kérdéseket. Mindannyian, akárcsak Zinovjev és Pliustes, arra a meggyőződésre jutnak, hogy új osztály alakult ki, a vezetői kasztja. „A szovjet burzsoázsiának — írja Pliustes — az a nyilvánvaló célkitűzése, hogy elvesse választott jellegét, és örökösödési uton biztosítsa hatalmát”. Az óvodában Gromiko unokája megfenyegette az egyik játszótársát: „A nagypám becsukat”. A párt aktivistái számára külön üzletek működnek, és különböző állásokban elhelyezkednek, ahol az állásukhoz tartozó juttatások széleskörű, jörszervezett hálózata biztosítja nekik az új uralkodó osztálynak a jólétét.

„A javak elosztásának szocialista elve helyett a társadalom kivételezettjeinek az elkényeztetése jelenti a jelenlegi szovjet társadalomban az igazságot. A tájékoztató eszközök kidolgozták a hazugságok rendszerét, amely álcázza az igazságot és a méltatlanságot mindennapos lábbal tiprását” — írja Zinovjev.

Pliustes szerint ez a rendszer, amelyben a részesedés „mindenkinek a törvénytelen előjoga szerint” elvén alapján történik, lényegében államkapitalizmus, amely politikai szempontból ideokrácia: a hatalmat bitorló társadalmi osztály tökéletesen úgy viszonyul a tömegekhez, mint más államokban a nemesség, a pénzemberek vagy az egyház.”

Zinovjev moszkvai intellektuelek vitáját írja le. „Államkapitalizmus”, mondja az egyik. „Nevetéses, mondja a másik, a mi államformánk állami feudalizmus”. A harmadik vitázó szerint inkább állami rabizmatartó rendszerrel van szó. Végül a vita utolsó résztvevője így foglalja össze a véleményeket: „Egy skizofrén beteg fantáziájának a gyümölcse ez a rendszer. Ezért minden meghatározás, amelyet eddig használtunk, alkalmatlan ennek az örületnek a jellemzésére”.

FELJELENTÉS: 300 PONT

A légkör, amelyben az emberek lázasan kutatják a dolgok lényegét, és a különböző elvek zűrzavara (amely egyébként nem nagyobb, mint amely a nyugati értelmiségiek között uralkodik), nem kizárólag a rendszer ellenzőinek a gondolkodásmódjára jellemző. Egyre több szó esik a „visszatérésről”: visszatérés Marx 1844-ben kifejezett elveihez, visszatérés a vallásos ortodoxiához, visszatérés Dosztojevszkihez, vagy Bergyajevhez, visszatérés a pánszlávizmushoz, vagy Kanthoz. Ezekhez járulnak a „felfedezések”. Felfedezik Freudot, és az abszurd színházat, Kafkát és Saint-Exupéryt, Camust és Erich-Maria Remarque-ot, a prágai iskolát és a szürrealizmust. Szomjasan kutannak minden iránt, ami külföldről jön, csak azért, mert az állam ellenzi, csak azért, mert nehéz hozzáférni.

Zinovjev ironikusan megjegyzi, hogy a szovjetek mindent szeretnek, ami külföldi. „Elsősorban azért, mert drágább és nehezebb hozzáférni. Másfelől ha az ember külföldi ruhát visel, önmagát is egy kissé idegennek érzi. A szovjet ember legmagyobb álma, hogy külföldinek nézzék. Mert ha ez sikerül, akkor talán becsusztat elsőként az üzletbe, amely előtt hosszú sor

várakozik, vagy hozzájut egy szállodai szobához, anélkül, hogy befolyásos támogatóhoz forduljon, vagy lefizesse a portást. De a szovjet ember leginkább azért szeretné, hogy idegennek nézzék, mert akkor a többi szovjet ember újjal mutatna rá s azt mondja: „Nézzétek, még egy külföldi, a disznó!”

A sokmillió hektárnyi föld, amit Liszenko hosszú időre terméketlenné tett, vagy az elektronikus gépek terén való lemaradás élénken bizonyítja, mekkora ára van a szovjet állami sovinizmusnak. Pliustes és Zinovjev tudósok és így különösen érdekesnek arra a lényeges eltérésre, ami a fejlődés terén a propaganda és a valóság között mutatkozik. Pliustes hangsúlyozza, hogy a társadalomtudományok terén vannak tiltott zónák, olyan témák, amelyekhez nem szabad hozzányúlni. Számos példát sorol fel ezen a téren. Zinovjev jellegzetes humorával festi le a kutatás terén uralkodó állapotokat: „A tudósok számára új javadalmazási rendszert dolgoztak ki. A fizetésük aszerint növekszik, hogy hány pontot sikerül elérniük egy alapszámhoz viszonyítva. Az intézet igazgatója: 500 pont;

külföldi kutatási megbízás: 450 pont; feljelentés: 300 pont; a felső hatóságokhoz intézett kézirások jelentés: 250 pont. A tudományos színvonal gyors emelkedésnek indult, a legjobb tudósok harcba szálltak a vezető állások megszerzéséért, a külföldre utazás érdekében, és hozzáálltak a propagandacikkek és a feljelentések megszerzéséhez”.

A BOLDOGSÁG KÖTELEZŐ

A tudományos kutatásnak ez a szervezett zűrzavara méginkább kiemeli az egyéni kutatók illegális erőfeszítéseit. Orszoroszában Számizdat néven működik egy törvénytelen szervezet, amely folyóiratokat ad ki, irodalmi műveket és tudományos tanulmányokat. A sokszorosított lapokat titokban terjesztik. A hatalmas rendőri apparátusnak sem sikerült eddig teljesen megakadályozni a Számizdat munkáját. Figyelemre méltó, hogy ezekből a kiadványokból eleinte szinte kizárólag irodalmi művek jelentek meg, amelyek leleplezték a szovjet rendszer embertelenségét. Egy ideje egyre több társadalomtudományi és filozó-

fiai tanulmány lát napvilágot a számizdat-folyóiratokban. Nyugaton főleg Roy Medvegyev történész és Nekrica írásait ismerik, Pliustes könyvéből azonban kiderül, hogy számos érdekes tudományos munka jelent meg. Az általa felsoroltak közül ime néhány cím: „A bolsevizmus színe változása”; „Tanulmány az alsó-volgai marxistákról”; „A tőke alkonya”. Ezekhez járulnak Szemjon Gruzman pszichiátriai tanulmányai, és Áfortchánov munkája, „A hatalom technológiája”. A retorziók ellenére a párhuzamos kutatás tovább folyik.

Pliustes számos példát említi a hatalom mindennapi megtorló intézkedéseiről. Ezek egy része tragikus, más része neveléses. A szerző a tények szinte véletlenszerű szembeállításával igyekszik érzékeltetni az életet a szovjet tudósok körében, míg Zinovjev Swift Gulliverjéhez hasonlóan, ironikus áttételezésben, burleszk megnyilvánulásaiban tapint rá a hatalom ellenlökőjére. Mindkettőnél azonban világosan kiderül, hogy a gondolkodó ember életét szüntelen veszély fenyegeti. Pliustes maga is pszichiátriai kórházba került, egy ugynevezett „rendkívüli intézetbe”, és hetente szemtanúja volt valamely „beutalt” öngyilkossági kísérletnek. Ha az ilyen szerencsétlen nem halt meg, az ápolók életre keltették, és utána alaposan elverték. Mert, amint mondták, meg kell tanítani élni ezeket a semmirekellőket, akik szemtelen módon különvéleményt nyilvánítanak egy olyan rendszerben, ahol a boldogság hivatalosan kötelező.

HETI HIRADÓ

Szokásomtól eltérően kissé tüzeesebben olvastam át a legújabb Newsweek számát és legnagyobb meglepetésemre majdnem minden második cikk gyilkosról, halottakról és rosszról szól. Főleg az európai és ázsiai események diszlokodnak az erőszakos cselekedetekben.

Igy például:

Basz lázadás: Öt tünnetőt megöltek, sok sebesült és 150 letartóztatott. Ezután még egy rendőrt is lelőttek.

Portugália: Ezer és ezer, Mozambikból kiutasított, menekült özönlötte el Lisszabon utcáit. A mozambiki hatóság mindenkit azonnali hatállyal kiutasít, akinek portugál utlevele van. Fiatalt anyákat egynapos gyermekkel szakítanak el az apától, szakszaktartanak börtönben összeszűfozva.

Lengyelország: Minden májusban három napon át Krakkó az ifjúságé. A diákok táncol és jelmezekkel ünneplik a „Juvenálit”. Az idén a Juvenália előestéjén egy krakkói társaság lépcsőházában halva találták Pyjas, 23 éves diákot. Az álkapcsa volt szétrombolva és saját vérben fulladt meg. Természetesen tüntetések követték a tragikus esetet. A másik oldalról pedig letartóztatások és súlyos inzultusok következtek.

Olaszország: A múlt héten hosszú kaliberű pisztolyokkal és kézigránátokkal felszerelt szélsőségesek elepték Milánó utcáit. Egy rendőrt megöltek. Hat ember halt meg a rendőrség és a diákság közötti harcokban.

Berlin: A szövetségesek 1971 óta most először vonultak fel óriási erővel, tankokkal és harci-kocsikkal a Brandenburg kapuhoz, az erőt demonstrálni. Itt legalább még nem löttek, de jelezték, hogy tudnak löni is.

Dél-Filippinek: Közel öt éves guerilla harcok után, nyelhe nyugalom urálja ezt a vidéket, de nem mult el a veszedelem; újabb harcog fognak kitörni.

Kambodzsa: Eddig kb. 2 millió kambodzsait öltek meg a kommunisták. Ezeket a szörnyűségeket az a kb. 25.000 Thaiföldre menekült kambodzsai terjeszti, akik nem hazudnak, mert a poklok tüzén mentek keresztül. A munkások napi eledele két tal rizs. Várandós anyáknak hét hónapig kell nehezen dolgozni, fiatal gyerekeket visznek el a falujukból a földekre dolgozni. Mivelhogy a tanult emberek felforgató elemekké válhatnak, veszedelmes bevallani valamiféle tudást, így orvosok sincsenek.

Kínában: a régi mondás éledt fel újra: „Dolgozz erősebben, gyorsabban és jobban” és így tovább.

Mindenesetre ennyi is elég egy hétre, a mi békés és nyugalmas világunkban a huszadik század vége felé, amikor minden tökéletesebb, gyorsabb és jobb. Amikor mindent tökéletesen meg lehetne javítani, gyorsabban kiirtani a rosszat és egy jobb világot teremteni.

De ehhez ugylátszik, nincs még elég erő.

BRUCK ILI

ÉGY NAP SVÁJCBAN 100 \$
ÉGY NAP CFATON 22 \$
SVAJCI LÉGKÖRBEIN ÉS LEVEGŐBEN
PÉNZT TAKARIT MEG ÉS JÓL ÉRZI MAGÁT
 Kitűnő kóser konyha. Kirándulási központ a Gálliba. Csend és tökéletes pihenés.
Részletek: TEL-AVIV PENZIO ***
 Bét Berenson, CFAT * telefon: 067 - 31381 - 2

J. KAHÁN
 szörművelő
 Tel-Aviv, Ben Jehuda 54
 Tel. 286-701

KÖNYVET KERES?
 Megtalálja. Jöjjön a Hadash könyvtárba. 35 éves a
HADASH
 Nesz Ciona utca 4, Tel Aviv
 (Járkon szállónál) tel. 59684

Hölgyeim!
 KIFOGASTALAN SZABÁSÚ ELEGANS SZOKNYA
BINDER KONFEKCIÓ
 TEL-AVIV • Náchlát Benjámin utca 21, tel. 623081
 RENDELÉSEKET MÉRET UTÁN VÁLLALUNK

Figyelem!! Frankfurtban
HOTEL MÜNCHENER-HOF
 Frankfurt/A. M. Münchener Str. 46
 Telefon (0611) 230066
 a vasútállomástól az Air-Termináltól 1 perc távolságra.
 Minden szoba fürdőszobával vagy tussal, televízióval és telefonnal.
 Kitűnő ellátás „BINDING-FASS” éttermünkben.
 Olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

4 NAP VAKÁCIÓ
ÉJLÁTBAN

A TIJULEJ HAGILIL CÉGGEL • TEL-AVIV
 Csodás kirándulások az alanti dátumokon:
 23.6-tól — 26.6-ig,
 30.6-tól — 3.7-ig
1099.— IL-ért személyenként
 inkluzív é. t. a.
FIGYELEM! Az árban inkluzív:
 alvás + reggeli és vacsora a Gáné Sulámit szállóban, ÉJLÁTON — vezetett körutazás útban Tel-Avivból Éjlátba, Szde Bokerben.
 * Kirándulás vezetvel SÁRM EL SEJKBE, NETIVOTBA és DI ZAHÁVBA.
 * Látogatás az éjláti tengeralatti kilátóban és körút a városban.
 * Vissza Tel-Avivba vezetett utazás az Arávan és Holt-tengeren keresztül. Mindez léghűtéses, tágas autóbuszokon, vezetével.
A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE
 1. 1977 júlistól kirándulás minden héten, vasárnaptól szerdáig (hagományhűek kényelmére) és csütörtöktől vasárnapig.
 1.190.— IL, személyenként, inkluzív é. t. a.
 2. Megkezdődött a feliratkozás a 4 napos vakációra az ünnepeken.
 Részletek és feliratkozás:
TIJULEJ HAGILIL • TEL-AVIV
 Háfárkon u. 142 • tel.: 220819, 225817, 221372

KÖZÉLETI ESEMÉNYEK

Az angliai Magyar Zsidók Egyesülete összejövetelt tartott, amelyen Jozsef Ávner, a londoni izraeli nagykövetség helyettes sajtó-attachéja angolnyelvű előadásban ismertette az izraeli választások eredményeit. A nagyszámúban megjelent közönség köréből számos kérdést tettek fel, többek között dr. Baracs György, az egyesület jogtanácsosa és Berán Béla, a választmány elnöke. Az összejövetelt az egyesület székházában tartották, s azon Kay Valy főtitkár elnököl és Erdőházi Hugó vezetőségi tag üdvözölte az előadót.

Az ORT amerikai központjának vezetősége a héten fogadást adott New Yorkban, a „Harmonia” klubban, Waldmann Tibor, a Magyar Zsidók Világszövetsége központi elnöke tiszteletére, annak elismeréseként, hogy közéleti pályája folyamán Magyarországon és Amerikában is sokat tett a szakmai átképzés gondolatának megvalósítása érdekében. Az ORT vezető személyiségei üdvözölték a fogadáson Waldmann Tibort, aki a Világszövetség néhány elnökségi tagja társaságában jelent meg.

A héten tartották a Heves-megyeiek ázkárját Rechovoton, a HOH termében. Dr. József Károly főrabbi mondott emlékbeszédet és vezette le a liturgiai részt. Kertész Lilly megálló részleteket adott elő bergeni-belseni emlékeiből.

Az elmúlt héten beszámoltunk az ungváriak ezévi ázkárjáról. A tudósításból sajnálatos véletlen folytán kimaradt, hogy az emlékbeszédet dr. Spiegel Jehuda tartotta.

Az Izraelben élő dések és a Szamos mentől elszármazottak ázkárján Hirsch Mose rabbi tanult misnáját, az El Málé Ráchámim imát Wolf Leib kántor recitálta, majd Székely Sándor tartott emlékbeszédet.

Cfáton is megemlékeztek a vészorkszakban elpusztult 600 ezer magyar-zsidó mártírról. Az ázkárán Aharon Náchmiász, a város polgármestere, Efrájim Sárir nahari polgármester, Kosztelitz Mordecháj, Chedera helyettes polgármestere, valamint Iszák Dán, cfáti helyettes polgármester elevenítették fel a magyar zsidóság dicső emlékét. A Jád Vásém nevében dr. Scheer Mose szólalt fel. A hat em-

lékméses meggyújtása előtt Elézer Kiszelnik tanult misnáját. A liturgiai részt Számek Jákov, a cfáti mártírtemplom tiszteletbeli főkántora vezette le. A gyászünnepelet Gálili G. Ervin nyitotta meg és vezette le.

Dán Ofry érdekes előadást tartott a natanjai WIZO közönsége előtt a hatnapos háború tizedik évfordulója alkalmából. Braun Kató elnök köszöntötte az előadót és dr. Berg József főrabbi mondott zárszót.

A HOH haifai Idősebbek Klubjában Stréger Szára, a klub alelnöke tartott előadást „Humorban is van igazság” címmel. Az érdekes előadásnak megérdemelt sikere volt.

A Makkabea tel-avivi szervezetének legutóbbi klubnapján Salpéter Julius, a városi tanács v. tagja, a „Chug Kadima” elnöke, adott elő „Magyarországi származású zsidók az országépítésben” címmel. Bevezetőt dr. Rosenblum Jechiel, főrabbi, a klub elnöke mondott.

A Bné Brit 50. országos konferenciájának tárgyalásai Jiszráel Jesájahu, a Kneszet lelépő elnöke és Mordecháj Gur tábornok, vezérkari főnök jelenlétében nyitak meg a hét elején. Dr. Frenkel Jenő főrabbi, a tel-avivi Nordau-páholy, dr. Gonda László, a natanjai Löw Immánuel páholy elnöke; dr. Deutsch Ferenc nagyelnök-helyettes, Sinán Jehuda, az északi körzet elnöke, valamint dr. Záhavi Cvi, a Nordau páholy képviseletében, valamint Gálili G. Ervin, a cfáti Hágálili páholy elnöke is résztvettek a kongresszuson.

A héten Jeruzsálemben a Chug Jocé Hungária ázkárát rendezett a magyarországi mártírok emlékére. Az est Mááriv imával és Zsoltár-mondással kezdődött, majd Deutsch Méir misnáját tanult. A kollektív Káddis után emlékbeszédet mondott Hárav Kohn Eliézer (New York, Natanja), Jozsef Goldschmidt, Jeruzsálem helyettes polgármestere és dr. Mose Jaffe, a Héjchál Slovo igazgatója, Rappaport Ottó és Sáfát Ávrahám, a belügyminisztérium jogtanácsosa. A liturgiai részt Goldberg Árje főkántor recitálta. Az ázkárát Fisch Ávrahám, a Chug elnöke vezette le.

EGYMÁS KÖZÖTT

SZEMÉLYI HIREK

Nagy részvét mellett temették el Kfár Szában a beregszászi származású Schwartz Herman Cvit, a város adóügyi tanácsadó-irodájának tulajdonosát. Az elhunyt élénk közéleti tevékenységet fejtett ki, többek között a város Rotary klubjának volt egyik alapítója. Izraelben és külföldön élő számos rokona gyászolja.

Kedden tartották a Kolozsvárról elszárma-

zott, cionista nagyszony. Rosenfeld Johanna sarkóvatását a choloni temetőben. Dr. Frenkel Jenő főrabbi tartott emlékbeszédet és a család nevében dr. Rosenfeld Sándor beszélt. A liturgiai funkciót Számek Jákov főkántor látta el. Káddist az elhunyt veje, Szenderovszki József mondott. A rokonság és a barátok részvétellel vették körül az elhunyt leányait, Violát és Manyt.

ORVOSI KORMANYBIZOTTSAG NEMETORSZAGBOL JOVO KARTERITESEKRE

Figyelem!

Mindenki, aki személyes egészségügyi követelést nyújtott be a németországi kártérítési hatóságoknál, valamint ezek képviselői figyelmébe:

Megsemmisítik a régi orvosi igazolásokat a kórházakban

Az országban levő kórházak, és az ezekhez tartozó poliklinikák (Márpéot chuc) a közeljövőben

megsemmisítik az orvosi igazolásokat,

amelyek 1956 előtt megejtett kórházi beutalásokról, valamint kezelésekről kapcsolatos okmányokról szólnak.

Ez okból ajánljuk az egészségügyi követelések benyújtóinak (lásd fent) és akiknek a követelése még nem nyert elintéztést, és ez okból esetleg szükségük van orvosi igazolványokra (betegség összefoglalás, vizsgálatok eredménye, röntgenfelvételek stb.), hogy azonnal forduljanak a szóban forgó kórházakhoz azzal a kérelemmel, hogy a szükséges aktákat megőrizték.

26/19.27

SZENES ERZSI:

BUCSU REZES GYÖRGYTŐL

Éjszakákon és éjszakákon

töpreng

mint történhetett,

s nem tudom

kitölteni

az irt

amit hagytál —

nem tudok fénylőbbet

én sem

igazabban

a márványba kívánczó

mondatnál

sírkövedre;

Szived arany volt,

jellemed gyémánt.

★

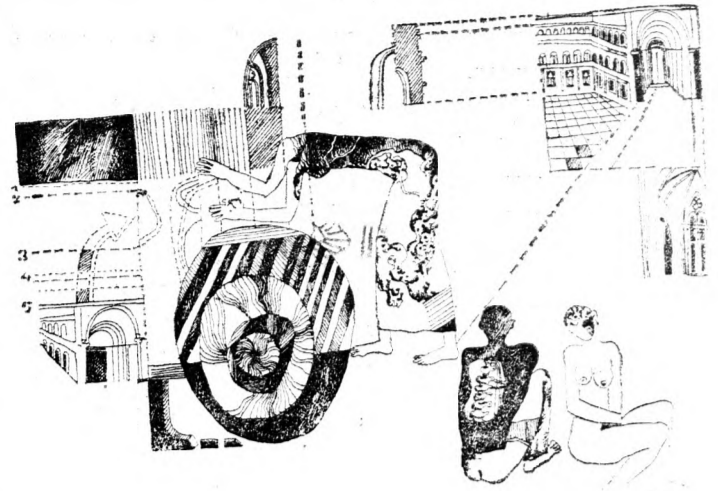
REZES GYÖRGY AZKARÁJA

„Nem az hal meg, akit eltemetnek, hanem az, akit elfelejtnek... Mi, barátait, olvasóid sosem felejtünk téged!” — mondotta kedden Láng Gyula tanár, Rezes György ironak, az Izraeli Kurir szerkesztőjének sarkóvatásán a haifai új temetőben.

Az El Málé Ráchámim elhangzása után Láng tanár meghatott szavakkal méltatta Rezes György, az ember és a publicista érdemeit, becsületes munkásságát, önzetlen odaadását és páratlan szerénységét, majd Káddist mondott az elhunyt lelkiudvéért.

Rezesnek nem voltak rokonai Izraelben; de igaz barátai, akik szerették, tisztelték és nagyra értékelték közéleti tevékenységét és hűségét olvasói, akik közül sokan ott voltak a szertartáson, siratják, olvasszák a tragikus hírtelenséggel távozott nemeslelkű közírót.

(sz.i.)

Lázár Ágnes kiállítása Cholomban

A kolozsvári Képzőművészeti Főiskola végzett növendéke, Lázár Ágnes, a napokban tartotta a choloni Miskán Leománut városi muzeumban első önálló izraeli tárlatát. A fiatal művésznő, aki Temesváron született, 1972-ben alijázott szülei, Lázár Péterrel és Lázár Irén zongoraművésznővel.

Lázár Ágnes eddig néhány közös tárlaton vett részt és először Jeruzsálemben az államelnöki rezidencián rendezett olémművészek közös tárlatán mutatkozott be munkáival. A jelenlegi, június végén záruló, önálló kiállításán 37 rézmetszetét és néhány vázlatát mutatja be a fiatal művésznő. A szürrealizmushoz közelálló rézmetszeteinek nincs egységes témája, de valamennyi munka a művész belső érzésvilágát, az örömet, a rettegést, a félelmet és a reményt juttatja kifejezésre finom eszközökkel és meglátással. Lázár Ágnes nap-napi munkája szoros összefüggésben áll tanult mesterségével, művészetével: a technológiai tanulmányi központ kiadványainak grafikai szerkesztője és illusztrátora.

50 Watts!

SS-410

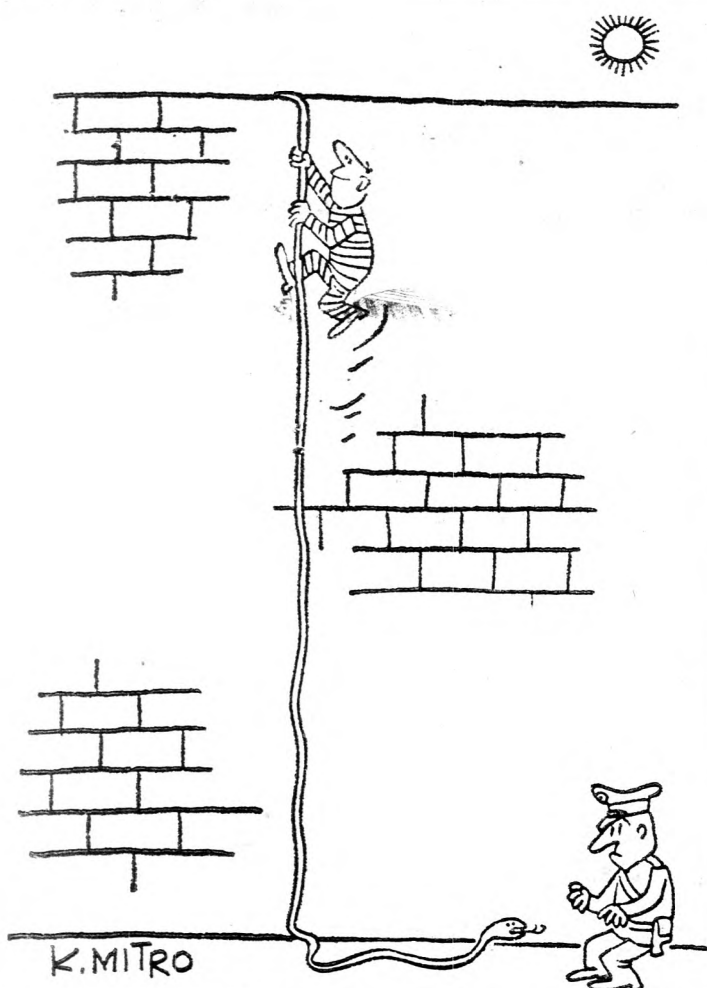
SONY

HMK-419

... לחבקשים את הטוב ביותר

“IT'S A SONY”

UJ: 419 - HMK AZOKNAK, AKIK A LEGJOBBAT KERESIK... „EZ SONY”

DÁN DALMÁT:

Irka-firka

Az emberiség sok mindent elért, de a háboru és a nátha ellenszerét még nem sikerült felfedezni!

Nem minden buta ember rosszulindult, de minden rosszulindult ember buta!

— Te kire fogsz szavazni? — kérdeztem Miska barátomat május elején.

— Még nem tudom — mondta, — majd a választások után eldöntöm!...

A házasságtörésnek van egy nagy hátránya: könnyebb elkövetni, mint elítélni!...

A gazdagság önmagában nem teszi boldoggá az embert, — a szegénység megkevesébe!...

Egy archeológusnak a múltban van a jövője.

Nem csak született gyilkosok vannak, hanem született áldozatok is!...

Legjobban azt csodálom a többszörös házasságzedelgőkben, hogy képesek fejben tartani valamennyi feleségük születésnapját.

A sport antihumánus voltára mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy a mohó fiatalok ugyszólván már az összes válogatott csapatból kiszorították a szegény öregeket!...

A diktatúrának is van egy jó oldala: megtanítja az embereket a szabadság szeretetére!...

A butaság megkönnyíti a beilleszkedést az életben, ugyanis minden férfi nálánál butább nőt akar feleségül venni és minden főnök kedveli a nálánál butább beosztottjait.

Az idealizmus és a materializmus között óriási különbség van: például a materialista művészek mindig készpénzben kérik az előleget, — míg az idealisták olykor hajlandók elfogadni csekk formájában is!...

Még a legpontatlanabb ember se késik el a saját temetéséről!

A csokolózás egyik legfőbb vonzereje a férfiak számára, hogy közben a nők nem tudnak beszélni!...

Politikai alapelv: a hazugság érdekében olykor még igazat is szabad mondani!

Az észnek van egy előnye a pénzzel szemben: hogy nem lehet örökölni, így aztán egy bölcs ember halálában mindig kevesebben vannak érdekelve, mint egy milliomoséban!...

A lelkiismeret ott kezdődik, ahol a törvény végződik!...

Nincs igazuk az öregeknek, amikor irigykednek a fiatalokra, hisz minden öreg volt egyszer fiatal, de nem minden fiatalból lesz öreg!...

A tulajdonságok nagyjából igazságosan vannak elosztva itt a Földön: az egyik embernek több esze van, a másiknak pedig több protekciója!...

Az álom legfőbb előnye, hogy nem kell utána adót fizetni!

Az óvatos férfi először kiábrándul egy nőből és csak azután szeret bele!...

Ha az emberek butaságát ugyanúgy lehetne műszerrel mérni, mint például a vérnyomást, sok kellemetlenségtől szabadulna meg a világ!...

A költő először ballada formájában akarta megírni a végrendeletét, de aztán rájött, hogy amije van, az bőven belefér egy szonettbe is!...

Szeretnék még jó sokáig gondolkodni az utolsó szavamon!...

Mostanában Izráel népe csak egyféle dátumot tart számon — a mandátumot!...

A ZSIDÓ ANEKDOTAKINCSEBŐL

ÜZLETI SZELLEMEK

— Ön egy csaló! Az apróhirdetés szerint a lakás mellett szép kert van. Ez magának kert? Ot láb hosszú és négy láb széles?

— Hát ami a szélességét és a hosszúságát illeti, valóban nem nagy. De be kell látnia, hogy a magassága viszont!...

TAKARÉKOSSÁG

A csodarabbi meséli: „Egy szegény favágó talált az erdőben egy elhagyott csecsemőt. Hogyan táplálja? Istent hívta segítségül és esoda történt. A favágónak mellette nőttek és megszoportathatta a csecsemőt.

— Rabbi, — csodálkozik az ifjú bocher, — ez a történet nem tetszik nekem. Miért kellett egy ilyen furcsa csodát tenni ezzel az emberrel? Hiszen Isten tejjhatalmu. Oda tehetett volna a gyermek mellé egy zacskó aranyat és megoldódik a kérdés.

A rabbi gondolkodott és végül kijelentette: — Rossz a logikád. Miért adjon ki az Isten pénzt, mikor az egész ügyet megoldhatja egy csodával?!

TÁVIRATI STILUSBAN

A cári Oroszországban egy zsidó táviratot kap Karlsbadban nyaraló feleségétől: „Azt mondja operáljak operáljak“. Mire a férfi a következőképpen válaszol: „Azt mondja operálni operálni“.

A biztonsági szolgálatnak rendkívül gyanus a háborus hangulatban iörténő furcsa táviratváltás és kémkedést sejtnek. A zsidót letartóztatják és kihallgatják.

— Nem értem, hogy miért nem értik önök távirataim szövegét. Pedig egyszerű. A feleségem megvizsgáltatta magát Karlsbadban egy orvossal és azt táviratozta nekem: „Az orvos azt mondta, hogy operálni kell. Valóban operáltassam meg magam?“ Én pedig azt válaszoltam: „Ha az orvos azt mondja, hogy operálni kell, akkor természetesen operáltassam meg magad“. Csak nem akarják mondani, hogy állampolgári kötelességem gazdaggá tenni a postát?!

ELMÉLKEDÉS

A Rebe az asztalnál ül, szeméit a plafonra függeszti, nyilvánvalóan mélyen gondolkodik. A bocherek moccani se mernek: a Rebe elmélkedik. Így telik el több mint egy óra. Végül is az egyik tanítvány tiszteletudóan megkérdi a rabbit, hogy min elmélkedik.

— Azon gondolkoztam, — mondja a bölcs férfi —, hogyha a világ összes fát egyetlen hatalmas fába ácsolnák, és a világ összes vizeit egyetlen óriási tengerbe gyűjtenék, és ez az óriási égig érő fa egy szép napon beleesne a roppant mennyiségű vízbe: micsoda loccsanás lenne!

VIGASZ

London 1914. Egy csoport ketről bevándorolt zsidó izgatottan tárgyalja a háborus híreket. Lesz világegés, vagy nem lesz? Egyikük kijelenti:

— Én nem félek. Két lehetőség van. Vagy nem lesz háboru, akkor jó. Vagy lesz háboru. Akkor van két lehetőség.

Ha a háboru nem terjed ki az angol szigetországra — akkor jó. Vagy Anglia is háboruba keveredik. Akkor van két lehetőség.

Vagy csak önkénteseket soroznak be — akkor jó. Vagy mindkinek muszáj bevonulni. Akkor van két lehetőség.

Vagy alkalmatlannak minősítenek a frontszolgálatra — akkor jó. Vagy besoroznak. Akkor van két lehetőség.

Vagy Angliában maradok — akkor jó. Vagy kivisznek a frontra — akkor van két lehetőség.

Vagy bekerülök a Vöröskeresztbe — akkor jó. Vagy a lövészárkokba visznek, akkor van két lehetőség.

Vagy én lövöm le a németet — akkor jó. Vagy ő talál el engem. Akkor is van két lehetőség.

Vagy könnyen sebesülök meg — akkor jó. Vagy súlyosan. Akkor van két lehetőség.

Vagy felgyógyulok — akkor jó. Vagy meghalok. Na de hát egy halottnak igazán nem kell félnie?

— Ez nem a kép katalógus száma, hanem a hölgy telefonszáma.

HASONLÓ

Schwarz, aki üzleti uton a fővárosban tartózkodik, táviratot küld a feleségének: „Szombaton este 8 órakor érkezem az Orient expresszel a csörgőkigyóval“. Az asszony sehogy sem érti, miért hoz a Schwarz csörgőkigyót és izgatottan várja az állomáson. A férj leszáll, kezében akatáska. — Hol a csörgőkigyó? — kérdezi az asszony.

— Miféle csörgőkigyó? — csodálkozik a férj.

— Amit a táviratban írtál.

— Ja, — feleli Schwarz, — még volt két szó a tiz szavas tarifában. Csak nem fogom a postának ajándékozni?

KORLÁTOZOTT BÖLCSESSEGEK

— Az emberek bölcsnek nevezik Salamont, mert megállapította, ki a gyermek anyja. Nagy kunet! Az apát fedezte volna fel!

HAZUGSÁG

Két utazó találkozik a vonaton.

— Hová utazol?

— Varsóba megyek áruért.

— Idehallgass, — dühödik fel a másik. — Én tudom, hogy amikor te azt mondd, hogy Varsóba utazol, akkor tulajdonképpen Lembergbe mégy. Most azonban biztosan tudom, valóban Varsóba utazol. Akkor miért hazudsz?!

ELMÉLET ÉS GYAKORLAT

Két zsidó fuvaros egy ukránai erdőn halad keresztül s egyszerre utjukat állja egy vihartól kidöntött fa. A két zsidó leül az ut szélére gondolkodni, hogy mit lehet tenni. Időközben egy másik fuvaros érkezik a helyszínre, ukrán paraszt, aki káromkodva megragadja a rönköket és fujtatva, erőlködve félredobja. Aztán tovább vonul. A két zsidó összenéz, vállat vonnak és az egyikük megszólal:

— Nagy kunet! Erőszakkal?

LOGIKA

A rabbinak a szomszéd faluba kell utaznia és fuvarost bérel. Alig indulnak el, nemsokára egy domb aljába érkeznek és a kocsis megkéri a rabbit, töltsd meg a szekeret, mert a ló gyengécske. A rabbi leszáll és feltolja a kocsit a dombra. Amikor ismét fel akar ülni, a kocsis megkéri, hogy tartsd vissza a szekeret, amíg leérek a tuloldalra, nehogy elüsse a lovat. Az ut nagyjából ilyen körülmények között folyik. Amikor megérkeznek, a rabbi kifizei a viteldíjat és így szól a kocsishoz: — Hogy én fuvarost béreltem, az érthető, utaznom kellett. Hogy te elvállaltad ezt a fuvarot, az is érthető, hiszen élned kell. Csak azt nem értem, hogy miért kellett ebbe az ügybe belekevernünk ezt a szerencsétlen lovat!

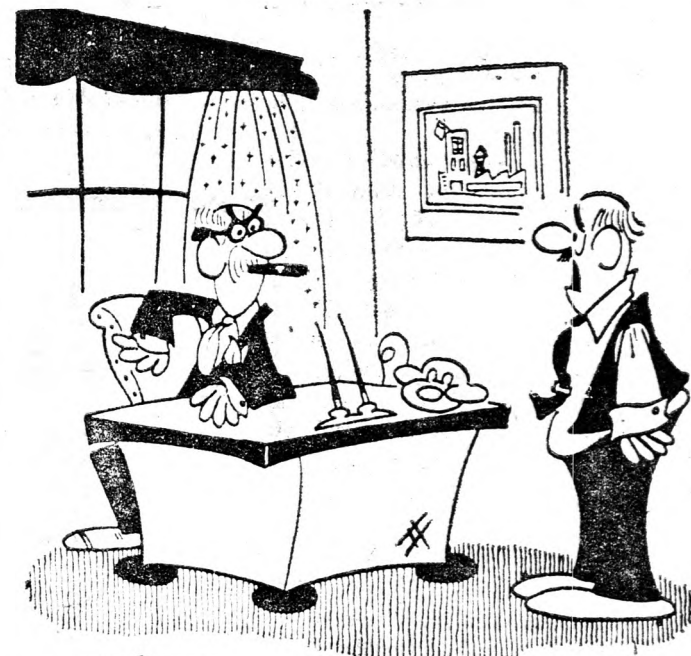
OLEK, FIATAL PÁROK ÉS VATIK VEVOK

* Jelentékeny engedmény a hivatalos árabkból és hitel-telítételek.

* Amíg beköltöznek állandó lakásukba, díjmentesen megörizzük raktárunkban a vásárolt árukat.

Nálunk: frizsiderek, mosógépek, televízió, varrógép, „Philco“, „Electra“ és más légszabályozók, tűzhelyek, radiátorok, gázkályhák, gőzelvonók a konyhába, stb.

„TAAM CHAJIM“ TEL-AVIV, ALLENBY 27. (utolsó üzlet az udvarban) J. Hittenschneider vezetése alatt Tel. 297088 * Nyitva 9.30 — 13.30 és 16.30 — 19.00 között.

— Igazgató úr, szeretnék két órakor hazamenni. Háromkor temetjük a szegény anyósomat... — Ráér háromkor elmenni. A szegény anyósát már kétszer eltemette és a futballmeccs csak ötkor kezdődik.

SPECIALIS ÁRUSÍTÁS

JERSEY KOSZTUMOK ÉS SELYEMRUHAK

export feleslegekből divatos és sportzerű modellekben, minden méret, különösen nagy méretek.

ALLENBY 76 (középső emelet), T. A.

Nyitva reggel 9-től este 6-ig megszakítás nélkül. Pénteken zárva.

RUTH UZIEL

PARAPSZICHOLOGUSNO, JOSOL OV- ES KAVE SUGITSEGEVEL

Beduin származású, ötödik generáció az országban. Különösen súlyos problémák megoldása. Ha tanácsotlan teki-problémáit illetően, nincs önbizalma, lázassági, családi béke problémái vannak, tanácsra van szüksége, élete bármely területén, forduljon még ma Ruth Uzielhez, akinek megbízható segítsége által már sokszáz férfi, nő és gyermek szabadult meg problémáitól és talált meg boldogságát SZOMBATON IS FOGAD. Találkozás megbeszélés: Tel-Aviv, telefon: 29 71 91

YAKHIN

MINDEN IZ A YAKHIN IZLETES KONZERVEIBEN

Milyen kényelmes, kellemes és izletes Yakhin gyártmányokkal készíteni étkezéseket

- * Zöldség konzervek
- * Kompótok
- * Paradicsom püré
- * Savanyúságok
- * Gyümölcslevek szirupok

MEGNYITOM A 9-IK KNESZETET!...

...mondta Kaczir, Izrael állam elnöke, hétfőn, 1977 június 13-án, délután 4 órakor.

Másként hangzik ez számunkra, mint minden más parlament megnyitása, a világ bármely más országban. Ha éppen eszedbe jutott, mint csekélységemnek, hogy e szokatlan órában kinyitd a televíziót is, hogy még közvetlenebb élményben lesz részed — akkor hosszú időkre emlékeztettedben marad ez a rövid 60 perc.

Mert ami elhangzott a Kneszet szószeréről, az neked szól, kizárólag neked és három millió zsidó testvérednek, akik ha tehették, éppúgy csüngtek rádiójukon, vagy tévéjükön és visszafajított lélegzettel itták magukba a szószeréről elhangzott szavakat.

Mit érdekelhetett minket, ha hasonló országos ünnepség tanúi voltunk, mondjuk, a régi hazánkban? Ott tudtuk, és főleg ilyen alkalmakkor éreztük, mélyen és fájdalmasan, hogy idegenek vagyunk; hogy az elhangzott ígéretek, reménykeltések nem nekünk szólnak. Sőt, ösztönszerűen feldobbant bennünk az ismert szólam, „jó ez a zsidóknak?”

Hiszen már gyermekkorunkban tudtuk és éreztük, hogy nem szeretnek minket, idegenek vagyunk. Ha a parasztnak elverte a jég a buzáját, ha vilám ütött a házába, ha háború volt, vagy elbódorgott egy gyermek, mindig mi voltunk a hibások. A bűnösök.

Izraelben élni, az más. Itthon vagyunk, tenyérvényi, de gyönyörű kis hazánkban, amelynek egyes homokos, kopár részelt virágoskerté varázsoltuk, szép városaink, utaink vannak, szellemi és technikai téren a nagy, modern államokkal együtt haladunk. Richard Nixon tíz évvel ezelőtti, elragadtatót ki-jelentése, hogy „Izrael a világ legnagyobb kisállama” — azóta megvalósult.

Igaz, az árnyoldalak is éppen ilyen gyorsan szaporodtak az utóbbi években. Mint mindenütt a civilizált világban az infláció óta, nálunk is megrendült a gazdasági és társadalmi egyensúly. „Tehetséges” gonosztevőink veszedelmes alvilágot teremtettek. Meglazult a munkafegyelem, a legjobban kereső munkásokonortok vadsztrákkal facsarnak ki további juttatásokat a munkaadóktól. Nem törődnek az ország bajával, az arab fenyegetésekkel, az államfegyelem szentségével.

Vannak, akik ezt a helyzetet még szigorubbán ítélik meg. Egy külföldi kollega például ezt

írja: „Sokan panaszkodnak, hogy az izraeli éttermekben becsap-ták őket. Minek? Ha a külföldi becsapják, az nem jön töb-

bé és ezzel tönkretették saját holnapukat is. De a zsidóknak nincs államfegyelem. Kétezer évig a hatóság, az állam a zsidó legfőbb ellensége volt és

a zsidó még mindig nem tanul-ta meg, hogy ez az ország az ővé.” Blzonyára van ebben is igaz-ság.

Mindegyre az utóbbi években a lakosság többségében kialakult a vágy egy erősebb kezű kormány után, amely letöri a sztrájkokat, megerősíti a munkafegyelmet, s a bűnözést drákói szigorral bünteti. Egyszóval, rendet teremt az országban. A Máárách kormány erre nem volt képes, de azért minden el-

lene szavazó polgár meglepődött, hogy a Likud került ki győztesen a választásokból.

kája.

A 9-ik Kneszet hétfői ünnepélyes megnyitója és a 120 képviselő felelőse után megkezdődött az új kormány mun-

Lehet, hogy azoknak lesz igazuk, akik már „kiszámították”, hogy a böles politikusknak mutatkozó Begin kormányfőre — Mose Dájámmal, mint külügy-miniszterrel az oldalán — je hatással lesz az ellenzékben megerősödött Máárách. (m.g.)

AUTÓ-BÉRLÉS 5 KONKURENCIAMENTES AJÁNLAT EURÓPÁBAN

BÉRLÉS AZ EGYIK ORSZÁGBAN, VISSZAADÁS EGY MASIK ORSZÁGBAN KILOMÉTER KORLÁTOZÁS NÉLKÜL.

Ezen terv keretében autót bérelhet az európai kiindulási országban és két hét, vagy ennél több idő után visszaadhatja az utolsó állomáson, minden bérpótlék nélkül.

PELDAUL: a Fiat-127 autó bérleti díja 2 hétre 263 \$.

30% ENGEDMÉNY A HOLLANDIÁBAN, 30 NAPRA VAGY HOSSZABB IDŐRE BÉRELT AUTORA.

Rendkívüli ajánlatot példátlan áron kínál ügyfeleink kizárólag a Kopel.

PELDAUL: Ford Escort bérleti díja 30 napra, kilométer korlátozás nélkül, 420 \$.

10 SZÁZALEK ENGEDMÉNY A NEMETORSZÁGBAN BÉRELT JÁRMŰ ESETÉN.

Aki legalább 3 héttel előre megrendeli az autót és kifizeti a teljes díjat.

PELDAUL: a Fiat-127 típusú autó heti bérleti díja kilométer korlátozás nélkül 100 \$.

AUTÓBÉRLÉS SVÁJCBAN

1977 modellű különféle modern autók, magas színvonalú szolgáltatás a svájci szokás szerint.

PELDAUL: a Fiat-127 típusú autó heti bérleti díja kilométer korlátozás nélkül, 140 \$.

AUTÓBÉRLÉS OLASZORSZÁGBAN A KOPEL KIZÁRÓLAGOS ÁRAIN.

Az olaszországi AUTO TRAVEL céggel kötött megállapodás lehetővé teszi a Kopel vállalatnak, hogy verseny nélküli áron kínáljon Önnek autót.

PELDAUL: a Fiat-127 típusú autó heti bérleti díja kilométer korlátozás nélkül 125 \$.

KOPEL CONCERN

KOPEL-TOURS

Részletek és feliratkozás az Ön utazási ügynökénél, vagy a Kopel fiókokban:

Tel-Aviv, Frischmann 14, Hájárkon 122, Hájárkon 252, Csernichovszki u. 4; Rámát-Gán: Bialik 77; Jeruzsálem, Hillél 6; Natanja, Kikár Háácmáut 10; Haifa, Hánászi 133 sz.; Kirját Bialik, Jerusálajim fasor 15; Askelon, kereskedelmi központ; Beér Séva, Herzl 77.

Továbbá: All-Tours, Nordau 1, Haifa; Central Tours, Chéfec Chájim 4, Petiach Tikva.

H.O.H. * HAIFA

A H.O.H. szociális bizottsága június 21-én, kedden d.u. 5.30 órai kezdettel nagyszabású

IDÉNYZÁRO

TEADELUTANT

rendez.

Megnyitó:

Báró-Mandler Ila

a szociális bizottság alelnöke

Előadó:

Dr. BENEDEK PÁL

az Új Kelet belső munkatársa

„Mi lesz holnap, mi lesz holnapután” c.

Háziasszonyok:

Herskovits Erzsike, Kaudersz

Viola, Klein Ila, Náftáli Joli

A haifai és környékbeli jász

minden tagját szeretettel meg-

hívjuk.

GERVAI FURS SALON

89 BEN VEHUDA ST

TEL AVIV Tel: 226724

CSINGILINGI

(Folytatás a 7-ik oldalról)

ve minden konnektorból minden dugót kihuzunk mielőtt elhagyjuk a házat, semmi probléma.

Másnap moziba mentünk. Valamennyien. Csakazértis. Az érzelgős film kellős közepén nyakszírtmen éreztem kis hitvesem nedves tenyerét:

— Efráim — sutogta a kiscsike. — én nem vagyok benne biztos, hogy kihuztam a telefont...

Én sem voltam benne biztos, noha biztos voltam benne, hogy kihuztam. Fölpattantam és vészjósló sebességgel kislisszoltam az előcsarnokba. Telefonáltam Félixnek, szíves elnézését kértem, hogy éjnek évadján zavarom és megdudakoltam tőle, hogy hall-e zajt, vagy valami ehhez hasonlót a környéken. Nem hallott. Fellegeztem és viháman, könnyű szívvél visszajértem a nézőtérre. Ugy negyed óra elmúltával meint csak kioldalgottam az előcsarnokba és felhívtam Félixet, hogy netalántán. Harmadszorra már fel se vette a kagylót. Na tessék, így néz ki egy jó szomszéd. Az érzelgős filmből egy fikarcnyira sem emlékszem, még a vége előtt otthagytuk és rekordsebességgel hazaszárguldtunk. Mindent a legnagyobb rendben és biztonságban találtunk. Csak amikor vidáman és könnyű szívvél benyitottunk, elfeledkeztünk a 15 másodperces késleltetési határidőről. Nem könnyű leírni azt, hogy milyen fantasztikus ricsait tud csapni egy ilyen vészcsengő éjféltáiban.

Néhány nappal később, midőn Spiegeléknél a dus estebédeit foyasztottuk, pont a dobostorta felszeletelésének megfigyelt pillanatában, hirtelen eszembe jutott, mintha eltávozásunkkor egy kőgöngyös pohos legyet láttam volna, akkorát, mint egy zuhóbombázó, amint ott körözött a konvhaasztal felett. A kompótig már nem is jutottunk el. Hitvesem által noszogatta, legott taxit rendeltem és hazarohogtam, hogy megbizonyosodjam a helyzet felől. Semmi. Olyan esend volt, mint a gvardián csutorájában Gyertya-zenetelőkör! Még a pohos legvet sem sikerült megtalálnom, nyilván lándolt időközben, hogy szemanyagot vegyen fel. Másnap tanácskoztam a mérnök-emberrel: megkérdeztem tőle, vajon lehetséges-e a dolgot kevésbé precíziósan csinálni, tudniillik, hogy valamivel kevésbé legyenek érzékenyek a műszerek, a félelem nélküli élet elve érvényesítésének a kedvéért?

— Lehetséges — világosított fel a szakember. — de az esetben akkor sem fog csengetni, ha betörnek.

Hát igen, ez itt a probléma, kezieskölokom. Vagy, vagy, miként azt bölcs eleink mondják:

Kiadók havibérbe:

- 1. ÜZLET**
40 m²+szoba és galéria
Hess/Allenby környékén
 - 2. 5 SZOBÁS**
üres lakás, 2 telefon és légszabályozó,
II. em., Bugrasov/
Ben-Jehuda környékén
 - 3. 4 SZOBÁS**
üres lakás, II. emelet,
Sd. Rothschild/Balžour környékén
 - 4. Kulcspenzért 4 szobás lakás**
II. em., Ben Jehuda/
Trumpeldor környékén
- H. Berger Ltd.
T. A., Zamenhof 9.
tel. 23 93 84/5
(09.00—17.00)

ták volt. Azokban a napokban kandi szemekkel fürkésztem a város lakóit: Valahányszor egy ideg: párt láttam, akik a kör-müket rágták és folyton sugdolóztak, halálbiztosan tudtam, hogy hipermodern riasztóberendezésük van odahaza. Egy tavasz estén, midőn elmentünk az Operába, az asszonyban felébredt az életöszön:

— Nem kapcsolom be Öter — sutogta lesütött szemekkel. — szakad az eső. A kutya se fog ma betörni!

— Akkor meg mi a franc-

nak rendeltük ezt a mérődrága elektronikus kacatot?

— A jó közérzet kedvéért.

Közérzetünk az Operában csakugyan iszonyu jó volt, annak eredményeképp, hogy nem hoztuk működésbe otthon a műcsodát. Csak a nagyária kö-zepén merevedett meg a hitves, deréktől felfelé:

— Most — motyogta maga elé. — ebben a szent pillanatban törnek be hozzánk...

Mellesleg ezt én magam is világosan éreztem. A betörők személyes tapasztalatból tudják,

hogy a szupervészcsengők gazdái, negyedik alkalommal úgy mennek el hazulról, hogy nem hozzák működésbe a készüléket. Nyilván elejétől fogva figyeltek minket, hogy mikor hagyjuk el a családi fészket, először másodszor, harmadszor és most... szóval hazaszárgultunk. Az égvilágon semmi se történt. Se légy, se szunyog, se fürkészdarázs, abszolúte semmi. De a drámai események megviselelték amugy-is zilált idegzetünket:

— Nagyon sajnálom — mondta az asszony, de én nem tu-

dom ezt mégegyszer végigcsinálni...

A mérnök átérzte a problémát: vannak olyan kuncsafatok, világosított fel bennünket, akik egy speciális ór alkalmazásával oldják meg a kérdést. Ez az ór a környéken sétál, zsebében a ház összes kulcsával és ha téves riasztás esete forog fenn, akkor egyszerűen csak bemegy és mindent kikapcsol.

— Badarság — feleltem a specialistának. — akkor már én magam is tudok a környéken sétálni.

Persze, ez nem a legideálisabb megoldás, teszem azt, télviz idején. Tegnapelőtt, amikor a riasztócsengők vijjogni kezd-

tek, mert a postás, vagy valaki más bekopogott az ajtón, ösztönszerűleg visszatértünk a haifai országról, hogy megnyugtassuk a felháborodott szomszédokat. Azóta a feleségem állandóan az idegösszeomlás küszöbén áll. Időnként heves sírásba tör ki és minden különösebb ok nélkül elrohan, vagy éjszaka váratlanul félrevonul és csendesen imádkozik. Éreztem, hogy valamit kell már tenni az ügyben:

— Tudod mit — mondtam neki még aznap este. — többé nem tesszük ki a lábunkat a házból és kész!

Ilymódon oldotta hát meg nekünk a hipermodern riasztóberendezés a biztonsági problé-

mát. Kiderült, hogy könnyebb a fegyveres rablás gondolatával megbárátkozni, mint elviselni egy átkozott téves riasztás vaklármájának feszültségét. Hisz ez ellen még csak biztosítás sincs. Ezért aztán mi most állandóan otthon csücsülnünk, mint már említettem, a vészcsengő miatt és a tolvajok tehetnek nekünk egy szivességet. Sőt, tegnap elhatároztuk, hogy rendelünk egy különösen erőshangú elektromos csengettyűt, hogy még véletlenül se szottyanjon kedvünk elhagyni a házat. Igen, ez a megoldás: hipermodern riasztóberendezés, plusz otthon maradni.

(Héberből fordította: Dán Dalmát)

A DEVIZA-KIUTALÁSBAN BEÁLLOTT VÁLTOZÁS KÖVETKEZTÉBEN

TEJES ELLÁTÁS (NAPI 3 ÉTKEZÉS)

A »KOPEL-TRAVEL«

SZERVEZETT EURÓPAI KIRÁNDULÁSAIN

MINDEN FELÁR NÉLKÜL!

24 NAP SKANDINÁVIA ÉS EURÓPA, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Dánia, Norvégia, Hollandia, Belgium, Franciaország és Anglia.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 16,920 IL és 650 \$

Indulási dátumok: 7. 10, 7. 31, 8. 7.

23 NAP SKANDINÁVIA, ANGLIA, HOLLANDIA ÉS SÉTAHAJÓZÁS A RAJNÁN.

A következő országokba: Dánia, Norvégia, Anglia, és Hollandia, valamint négynapos sétahajózás a Rajnán Strassbourgetől Hollandiáig.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 17,700 IL és 600 \$.

Indulás: 7. 24.

23 NAP SKANDINÁVIA, SKÓCIA ÉS ANGLIA, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Svédország, Dánia, Norvégia, Skócia és Anglia.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 15,220 IL és 650 \$.

Indulás: 8. 7.

32 NAP EURÓPÁBAN, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Olaszország, Svájc, Franciaország, Belgium, Hollandia, Anglia és Spanyolország.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 14,280 IL és 650 \$.

Indulási dátumok: 7. 31, 8. 7, 8. 14, 9. 4.

25 NAP EURÓPÁBAN, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Olaszország, Svájc, Franciaország, Belgium, Hollandia és Anglia.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 11,520 IL és 650 \$.

Indulási dátumok: 7. 31, 8. 7, 8. 14, 9. 4.

22 NAP EURÓPÁBAN, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Olaszország, Svájc, Franciaország és Anglia.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 9,840 IL és 600 \$.

Indulási dátumok: 7. 25, 8. 8.

31 NAP EURÓPÁBAN, A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Olaszország, Svájc, Franciaország, Anglia és Spanyolország.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 14,150 IL és 650 \$.

Indulási dátumok: 7. 25, 8. 8.

27 NAP EURÓPÁBAN, SÉTAHAJÓZÁSSAL A RAJNÁN.

A kirándulás országai: Hollandia, Anglia, Franciaország, Belgium, Svájc és Olaszország, valamint 5 napos sétahajózás a Rajnán Hollandiától Latersburgig.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 15,650 IL és 600 \$.

Indulási dátumok: 7. 17, 7. 31, 8. 14.

31 NAP SKANDINÁVIÁBAN ÉS EURÓPÁBAN A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Dánia, Norvégia, Hollandia, Belgium, Franciaország, Anglia és Spanyolország.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 18,820 IL és 650 \$.

Indulási dátumok: 7.10 7. 31, 8. 7.

29 NAP SKANDINÁVIÁBAN ÉS EURÓPÁBAN VALAMINT SÉTAHAJÓZÁS A RAJNÁN.

A kirándulás országai: Svédország, Dánia, Norvégia, Skócia, Anglia, Belgium, Hollandia és 4 napos sétahajózás a Rajnán Strassbourgetől Hollandiáig.

Teljes ellátás (napi 3 étkezés) 20,810 IL és 600 \$.

Indulási dátumok: 7. 17, 7. 31.

UTAZÁS A TÁVOLKELETRE. A KÖVETKEZŐ ORSZÁGOKBA:

Japán, Fülöp szigetek, Hong Kong, Singapore, Thaiföld, Nepal és India. Az elszállásolás elsőosztályú szállodákban, reggelivel; valamint inkluzív 5 napos kirándulás Tokiótól Osakáig (Sun Rise Tour).

Indulási dátumok: 7.8, 7.29, 8.19, 9.2, 9.16, 9.30, 10. 14, 10. 28, 11. 11, 11. 25, 12. 9, 12. 23. Az ár: 15,700 IL és 416 \$.

EGY HÉT INGYEN CURACAO-BAN (A KARIBI SZIGETEKEN)

Az amerikai 22 és 26 napos kiránduláson felül a következő városokba: New York, Buffalo, Chicago, San Francisco, Las Vegas, Los Angeles és Washington.

A 26 napos kiránduláson látogatás San Diegoban és New Orleansban is.

Elszállásolás kizárólag a Hilton szállókban!

A Curacao-i kirándulás kívánság szerint, — az amerikai út előtt, vagy utána.

Az amerikai kiránduláson napi 2 étkezés (fél penzió).

A 22 napos kirándulás és egy hét Curacao-i látogatás ára: 24,570 IL és 600 \$.

A 26 napos kirándulás és egy hét Curacao-i látogatás ára: 27,250 IL és 600 \$.

* Az árak az 1977. 6. 7-én érvényben lévő deviza árfolyama, valamint az európai és amerikai egyéni, rendkívüli program szerint vannak megállapítva.

RÉSZLETEK ÉS FELIRATKOZÁS A »KOPEL-TRAVEL« IRODÁIBAN:

TEL-AVIV:	Frischmann 14, 246121	RÁMÁT-GÁN: Bialik 77, (03) 731105	HAIFA: Szd. Hánászi 133, (04) 880111
	Hájárkon 122, 233810	JERUZSÁLEM: Hillél 6, (02) 233533	ASKELON: Városi központ, (051) 23651
	Hájárkon 252, 452111	NATANJA: Kikár Háácsmáut 10, (053) 27410	BEER SEVA: Herzl 77, (057) 78860
	Csernichovszki 4, 50555		KIRJÁT BIALIK: Szd. Jeruzsálem 15, (04) 740451

Valamint: Haifán — All-Tours, Rechov Nordau 1, tel. 666222 és Petách Tikván — Centrál Tours, Rechov Cháféc Chájim 4, tel.: 912473

MI HISZÜNK EGY ÚJ HISZTADRUTBAN

ÚJ Hisztadrutot akarunk építeni: olyan Hisztadrutot, amely hűséggel képviselje az összes dolgozókat és munkásokat. Hisztadrutot, amelynek pénzügyi vezetése szilárd és működésében nem pártszempontok vezérlik. Ki akarjuk küszöbölni a tisztségviselők rétegét az intézményből, mert ezek megakadályozzák a tömegek valódi kívánságait. A szakmai szervezetek egyéni választások útján jelölik ki képviselőiket. Azt akarjuk, hogy a változásba fektetett munkánk kifejezésre jusson az eredményekben. Nincs többé automatikus támogatása barátoknak és ismerősöknek, az erőszakosnak és a befolyásosnak: nincs behódolás többé az erőcsoportoknak. Mi olyan igazi Hisztadrutért küzdünk, amely az értékeken és az egyenlő felelősség elvén alapul.

A DÁS első 15 jelöltje a Hisztadrut-listán:

Jigáel Jádín, Hágáná-parancsnok és a hadsereg volt vezérkari főnök. tudós és politikus. A Demokratikus Mozgalom a Változásért vezetője.

Méir Ámit, 28 éves biztonsági múlttal rendelkezik, különféle parancsnoki rangokban. A DÁS-hoz való csatlakozásáig a „Kur” vezérigazgatója volt.

Jiszráél Gránit, mérnök. A Hágáná tagja volt, különféle parancsnoki beosztásokban működött. A „Nötivé Ajálon” volt vezérigazgatója.

Tova Száádon, az Odéd mozgalom egyik vezetője. Az egyetem természettudományi szakának végzettségű. Aktív tevékenységet fejt ki a nevelés terén és önkéntes munkát végez az arra rászoruló körében.

Ziva Tál, okleveles ápolónő. A tel-hásoméri ápolónőképző iskola volt igazgatónöje. Az ápolónők szakszervezete titkárságának tagja, a Hisztadrut végrehajtó bizottságának és a Kupát Cholim központjának tagja.

Perec Maxim, Bét Seán lakosa, a haifai egyetem közgazdasági és statisztikai fakultásának végzettségű. A kereskedelmi flotta tisztje. A bét-seáni tanács pénztárnoka és aktív tevékenységet fejt ki a nevelés terén a helyi lakosság körében.

Dávid Golomb, közgazdász. A Hisztadrut keretében működő gazdasági kutatóintézet és tervezőközpont volt vezetője. A „Kur” pénzügyi és tervező osztályának feje. Az „Egged” és a „Dán” bizottságok elnöke.

Jicchák Ákéd, küzgazdász. Ipari munkás. A jeruzsálemi „Hámismeret Hácóirá” titkára és a „Surát Hámítnádvim” egyik alapítója.

Morisz Chálfon, tanító. Az ifjúság nevelésével foglalkozik. A Hisztadrut Dán és Negev körzetének vezetője volt és az északi körzet oktató-tanácsának tagja.

Ráfaél Ben-Susán, közgazdász. Az „Odéd” mozgalom egyik vezetője és az ország minden részében a társadalmi differencia csökkentésére létrejött önkéntes akciók kezdeményezője.

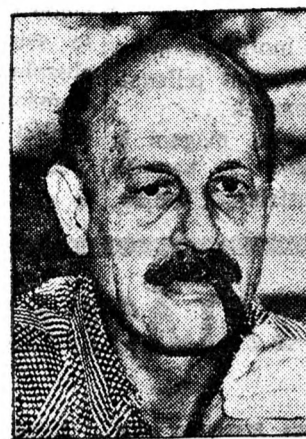
Uri Werber, Chácérim kibuc tagja. Az „Ichud Hábonim” kiküldöttje az Egyesült Államokban. Az Ichud Háibucim belső titkára.

Ruth Sámir, ügyvédnő, az egyetem újságírási és ügyvédi fakultásának végzettségű. A rádió több jogi témával foglalkozó programjának szerkesztője. Nevelési munkáügyi és a női jogok területén szeretne működni.

Rámon Hárél, Málkiá kibuc egyik megalapítója. Közgazdasági doktorátusa van, a közlekedésügyi minisztérium volt államtitkára, a Discount Bank helyettes vezérigazgatója, és az „Egged”-ben a kormányt és a Hisztadrutot képviseli.

Náchmán Uriéli, könyvkiadó. Az Ám-Ovéd volt vezérigazgatója. 1974 óta az izraeli körzeti és egyéni választásokat követelő pártönkvüli mozgalom titkára.

Taufik Dravisa, Ichszál falu szülöttje. Önálló vállalkozó Názáretben. Aktív tevékenységet fejt ki az izraeli arabok körében a politikai és közéleti felfogás megváltoztatásáért.

JIGÁEL JADIN

MÉIR ÁMIT

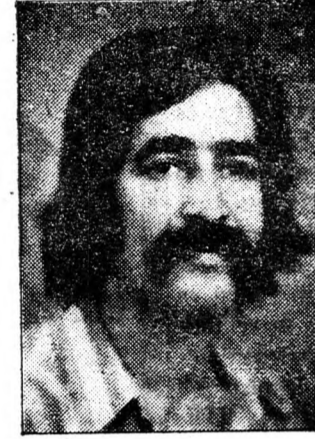
JISZRÁEL GRÁNIT

TOVA SZÁÁDON

ZIVA TÁL

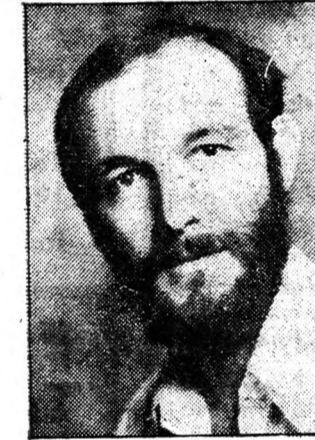
PEREC MAXIM

DÁVID GOLOMB

JICCHÁK ÁKÉD

MORISZ CHALFON

RÁFAEL BEN-SUSÁN

URI WERBER

RUTH SAMIR

RÁMON HÁRÉL

NÁCHMÁN URIÉLI

TAUFIK DRAVISA

VÁLTOZÁSNAK KELL JÖNNIE A HISZTADRUTBAN

SZAVAZZ

A Demokratikus Mozgalom a Változásért

Mit tudnak a német diákok Hitlerről?

Adolf Hitler egy puccskisérlet miatt letartóztatták a 19. században. A német Reich-ért harcolt.
Tudom, hogy a második világháború 1939-ben kezdődött.

dött, de nem tudtam, miért akarta Adolf Hitler ezt a háborút. Azt is tudom, hogy hatmillió zsidó halt meg. De, hogy miért történt ez, nem tudom.

Hitler bevezette a halálbüntetést. Ő volt a legjobb Führerünk. Az amerikaiak magasztalják, ha még élne.

Nem, ezek a mondatok nem valami bizarr fekete komédia filmszövegéből vett idézetek. Jellegzetes szemelvények ezek több mint háromezer 14-16 éves nyugatnémet középiskolás válaszaiból egy tanulmány kérdéseire. A tanulmány azt kutatta, vajon mit tud — és mit nem tud — a német ifjúság Hitlerről és a náci-éráról. A könyvalakban nemrég megjelent ta-

nulmány felháborodást keltett Nyugat-Németországban. Die Zeit, a hamburgi hetilap, azt írta, hogy megállapításai „a közoktatás katasztrófális csődjét” bizonyítják.

A hathónapos kutatómunkát Dieter Bossmann, 32 éves flensburgi tanító folytatta le. A tanulmány ötlete akkor merült fel, amikor Bossmann egy cikksorozatot olvasott a német sajtóban nagy történelmi figurákról és orvosairól és konstátálta, hogy Hitler éppen egy a „nagy emberek” kategóriájába sorolják, mint Bismarckot és Winston Churchill. Bossmann kíváncsi volt, vajon a nyugatnémet középiskolai tanulók, hasonlóképpen vélekednek-e? Ezért hirdetésekben keresztül tanár és tanító-kollégáikhoz fordult ország-szerte, azzal a kéréssel, iras-

sanak dolgozatokat növendékekkel „Mit tudnak Adolf Hitlerről?” címmel. A válaszként kapott dolgozatok még elképesztőbbek voltak, mint Bossmann azt eredetileg sejtette.

Legalább is elméletben nincs melegség a náci-éra történelmének nemtudására. Benne van minden nyugatnémet középiskola tananyagában. „Anna Frank naplója” kötelező olvasmány csaknem minden középiskola hatodik osztályában, és a müncheni középiskolások számára kötelező a dachau KZ-tábor meglátogatása. De úgy látják, hogy a tanárok elmulasztják megmagyarázni annak a jelentőségét, amit tanítványaik látnak és olvasnak. „Ha a tanárok nem hajlandók tanítani a Harmadik Reich történelméről, a legjobb tankönyvek sem érnek

semmit,” mondja Heinz Galinski, a nyugat-berlini zsidó közösség vezetője. „Igen sok tanító politikai meggyőződésből hanyagolja el kötelességét: a jobb oldali érzelműek szívesen elkenődzik a mult kínos tényeit, a baloldaliak meg amúgy is anticonisták.”

A tanítók elleni vádak jogoságától függetlenül az ország közoktatási rendszerének kell a felelősséget viselnie az e téren uralkodó tudatlanságról. A tanítandó anyagok prioritásának átszervezése Nyugat-Németország középiskolai hálózatában lehetővé tenné, hogy a nyugatnémet ifjúság alaposabb és tárgyilagosabb tájékoztatást kapjon Hitlerről és a Harmadik Reichről. Christa Mehrlein, 48 éves bonni Hauptschule tanárnő megjegyezte: „A legtöbb növendék semmiféle információt nem kap szüleiktől Hitlerről és sokan közönyösek a tárggyal kapcsolatban. A dorog kissé lehangoló.”

A balkéz

Büszke volt a jobbkez saját magára: gyönyörű betűket rött fehér papírra, nagyokat ütött a kalapáccsal, simogatta a forró halántékot és szebbnél szebb rajzok kerekedtek ki az ujjaihoz alig odátámasztott ceruzából.

Néha odaszólt a testvérének: „Tartsd fölfebb azt a papírt! Add már ide a radirgumit! Hozz hamar friss ivóvizet!” S amikor minden a legszebben ment, amikor teljes volt az önbizalom, hirtelen rettenetes dörgés hallatszott, minden elsötétült, égig érő láng csapott fel, felborult az asztal, összedőlt a ház, s a képek leestek a falról. Az egész nem tartott tovább egy lélegzetvételnél, aztán a nagy, fájdalmas csöndben megszólalt az ökölbesorított kéz: „Na, megjegjédél, balkéz? Nem kell olyan félősnék lenni! Gyere, bujj ki már!” De a balkéz nem jött elő. Egy csonka tö, fájó hiány volt csak ott, ahol azelőtt a balkéz félénken és szerényen a jobb kéz felé nyujtotta a kért dolgokat — még mielőtt ez kimondta volna gondolatait.

A jobbkez megjegjéd. Csak most rémült meg igazán. Hogy fogja ő most beverni a falba a szöveget, ki fogja azt tartani? És a papírt ki fogja arráb tenni, — hogy a rajz pontos legyen, s hogy a betűk egyenletesen sorakozzanak? És ki fog neki ivóvizet nyujtani és ő, magában, hogy fogja majd egyszerűen megsimogatni a két forró halántékot? Hogyan? Mi lesz vele?

A.D. FISCHOF

CUKRÁSZT KERES

ásdodi cukrászda.

Kitűnő feltételek, segítség a lakáshoz.

Jelentkezés:

telefon: 055 - 22588

Ásdod, POB. 66

A németországi lapok latolgatják

MEGHIVJA-E BEGIN A NÉMET KANCELLÁRT?

Noha a választások óta immár öt hét telt el, a német kormány mindaddig tartózkodott mindennemű közléstől, vagy célzástól a kormányváltás kérdésében. Az ez ügyben megkérdezett német politikusok és főtisztviselők egyetlen rövid mondattal reagálnak: „Bevárjuk az izraeli fejleményeket”.

Nyugat-Németország nyilván nagy érdeklődéssel követi az izraeli kormányalakítás lehetséges következményeit, kivált a genfi konferencia összehívásával kapcsolatban, akárcsak Észak-Amerika, vagy a nyugateurópai államok. Mindezek az országok attól tartanak, hogy az 1977-es év elmúlik, anélkül, hogy a Közel-Keleten egyezmény jönne létre. Aggasztja őket, hogy ha a konfliktus kiéleződése katonai összecsapáshoz vezet, akkor ez elzárhatja a „fekete arany”, vagyis az arab petróleum csapjait.

A választásainkat követő első napokban a német sajtó elég éles hangon számolt be a történetekről, de pár nap mul-tán már inkább csak hírközlésekre szorítottak az új kormányval kapcsolatban. Nem kétséges azonban, hogy a mértékadó nyugatnémet körök erősen foglalkoztatja az Izrael és Nyugat-Németország között kialakuló új viszony. Bon-nan jól ismerik Begin felfogását a német problémáról. Itte-ni nagykövetük mindjárt össze is ült Szimcha Ehrlichel, a liberálisok vezetőjével, hogy megismerje az új kormány né-met vonalát. Fischer nagykövetet a mult héten haza is hív-ták rövid bonni látogatásra, hogy az itteni fordulatokról je-lentést tegyen. Mértékadó nyugatnémet körök szerint „nem olyan savanyu a szőlő”, amit arra alapoznak, hogy bár Begin nem módosította a német ügyben vallott felfogását, a Likud sok más vezetője, akik már a multban is ellátogattak Né-metországba, értesre adták, hogy gyakorlatilag nem áll fenn a viszony romlásának semmilyen veszélye.

A fenti felfogással ellentétben azonban felbukkannak olyan jelek is, amelyek a viszony esetleges kiéleződésére utalnak. Amikor például a 3-es számú német televíziós hálózat inter-jut kért Menáchem Begintől, azzal utasították el, hogy Be-gin egyelőre nem ad kizárólagos interjúkat. Ebben Bonn dip-lomatikus kibuvót lát.

Bonnan általában úgy vélik, hogy a Likud német ügyek-ben elfoglalt álláspontja már a közeljövőben kialakul, mert a két országnak több olyan problémát kell mielőbb letárgyal-nia, amelyek halaszthatatlanok, mindenképp németországi személyiségek izraeli látogatásait.

A legelső nyugatnémet vendég, aki Izraelbe készül, az Izrá-el-Német Barátsági Társaság új elnöke, Erich Blumenfeld, a Bundestag tagja, és Izrael egyik legodaadóbb hive. Világos, hogy a vendég találkozni kíván majd az új izraeli kormány-fővel, — de vajon kíván-e Begin is találkozni vele?

A már régebben összeállított tervek szerint Blumenfeldet más vezető politikusok követnék. A multban minden ilyen vendég összeült a kormányelnökkel is, s a bonni sajtó most ezzel kapcsolatban is megkérdezi, vajon fogadjá-e őket Me-náchem Begin?

A legnagyobb kérdőjel azonban Helmut Schmidt, a nyu-gatnémet kancellár látogatása kérdése mögött áll. Izrael meg-hívását ő Rábin németországi utja alkalmával fogadta el, az-zal, hogy a vizontlátogatás az év végén, vagy 1978 elején zaj-lik le. A protokoll értelmében az új kormányfőnek fel kell ujtania az elődje által kiküldött meghívásokat, és itt is fel-merül a kérdés, megteszi-e ezt Begin Helmut Schmidttel kapcsolatban?

Bármekkora is a nyugatnémet kormány érzékenysége e kérdésben, a közelkeleti viszállyal kapcsolatos magatartá-sán ez mit sem módosít. Bonni vezető körök ismétellen hangsúlyozzák, hogy Németország, akár az európai közösség főbbi tagállama, nem tesz kezdeményező lépéseket a közelke-leti problémában, de hajlandó minden támogatást megadni az Egyesült Államok kezdeményezéseinek sikere érdekében.

Mind eme nyilatkozatoknak vajmi kevés a gyökerük a té-nyek talajában. A Közöspiac kilenc külügyminiszterének janu-ári tanácskozásán Németország javasolta olyan határozat meghozatalát, amely elismeri a palesztinaiak jogait territó-riális keretben. Már ez is módosítást jelentett az 1973-as dön-téshez képest, amely csak nagy általánosságban szóltott „a palesztinai nép legitím jogairól”, s a javaslatot csak erős amerikai nyomásra vették le a naprendről.

Most azonban, az amerikai elnök legújabb, e tárgyban tett kijelentései után, igen kétséges, hogy Nyugat-Németország és az európai közösség többi állama továbbra is hajlandó lesz „lemaradni” a kérdésben. Juliusban ismét összeül Brüsszelben a kilencek tanácsa, és a bonniakkal folytatott beszélgetések azt a benyomást keltik, hogy Brüsszelben új politikát kezde-ményeznek a palesztinai kérdésben.

Mérleg

AMIT ELÉRTUNK

- Uj alapokra fektettük Izraelben a vallásosok és a nem val-lásosok kapcsolatát, Meggyőző, békés szavakkal magyaráztunk, elleneztek a politikát a vallásban, valamint a vallási kény-szert, amelyek választalat állítanak az izraeli közönség rétegei közé.
- Kezdeményeztük zsidó tudományi központok felállítását, mint például: a zsidóság hagyományainak központja a jeruzsálemi óvárosban és a zsidó tant elmélyítő központ, a negevi Pátis mosávbán.
- Gondoskodtunk templomok létesítéséről minden mosávbán és és számos kibucban — s ez a dolog csak néhány évvel ezelőtt sokak szemében még álomnak tűnt.
- Az izraeli munkás-étkezdek 70 százalékát káseroltuk.
- Több száz csoportos bár-micvá és bátmicvá ünnepséget rendez-tünk a Mácádá estűsán, a Nyugati Falnál és más helyeken az országban, amelyeken tízezzrel vett részt az ifjúság, és soknak közülük ez volt az egyetlen bár-micvá ünnepsége.
- Különböző nyelveken felvilágosító füzeteket terjesztettünk zsi-dó témákról olyan mennyiségben, amely példátlan Izraelben.
- Egyéni problémákkal és családtagok áttérésével foglalkoztunk, főleg a falvakban.
- Megakadályoztuk, hogy az akkói Kirját Hápládá elbocsássa szombattartó munkásait.
- A Hisztadrut-tagok gyermekeinek számára ösztöndíjakat osz-tottunk törái nevelés céljaira.
- A Hisztadrut-tagok ezreinek vallási szükségletét elégítettük ki.
- Allandóan hangsúlyoztuk, hogy közös nevező áll fenn az izraeli vallásos és nemvallásos rétegek között, áthidaltuk az ellentéteket és a zsidóság örök szellemi értékeit adtuk a Hisz-tadrutnak.

Ez csak részleges mérleg. Nem lehet mindent egy újsághirdetés keretében felsorolni. Célnak azonban világos: a „Hávod Hádát” felfogása megegyezik az izraeliek többségének nézetével; tettei tiszteletreméltóak, politikamentesek s nem okoznak feszültséget és ellenségeskedést a nagy-közönségnél; utunk a rend, a nyugalom és a béke útja.

AMIT MÉG NEM ÉRTUNK EL

- Sajnos, még nem sikerült eltörölni az izraeli vallási szolgál-tatások politikai félelítését.
- Nem volt még lehetősége az ingyenes nevelés bevezetésének, szükség szerint bennlakással, a fejlesztési városok és mosá-vok gyermekeinek.
- Még nem minden izraeli sikunban van templom.
- Az izraeli munkás-étkezdek 30 százalékát még nem ká-seroltuk.
- Nem minden izraeli gyermek ünnepli bár-micváját és azt, hogy táltja és tfilinje legyen.
- Nem sikerült elérnünk az ötnapos rövidített munkahét beve-zetését, hogy ezáltal valódi sabbati jelleget kölcsönözzünk a szombatkán.
- Nem csökkent eléggé a szombati munkaengedélyek kiadása és még nem találtak megfelelő technológiai megoldást a szombat megsértésére a gyáripárban.
- Még nem sikerült fiatal rabbik részére szemináriumot létesí-teni olyan szellemi és vllási vezetőknek, akik az ország központjából távoli helyekre, határmenti településekre és fej-lesztési városokba költöznek, s ahol szellemi elitet képez-nének a „Hávod Hádát” általános izraeli felfogása szerint a rend, a nyugalom és a béke útján.

Hisztadrut-tag! A mérleg mindkét oldalán je-lentkezünk: mit értünk el és mit nem értünk el. Ha azt akarjátok, hogy a Hisztadrut sze-leme erősödjék és annak értékeit elmélyítsük — szavazatok nekünk bizalmat azért, amit már eddig elértünk és erő ahhoz, amit a jö-vőben elérni szándékozunk.

Bár-micvá ünnepség a Mácádán

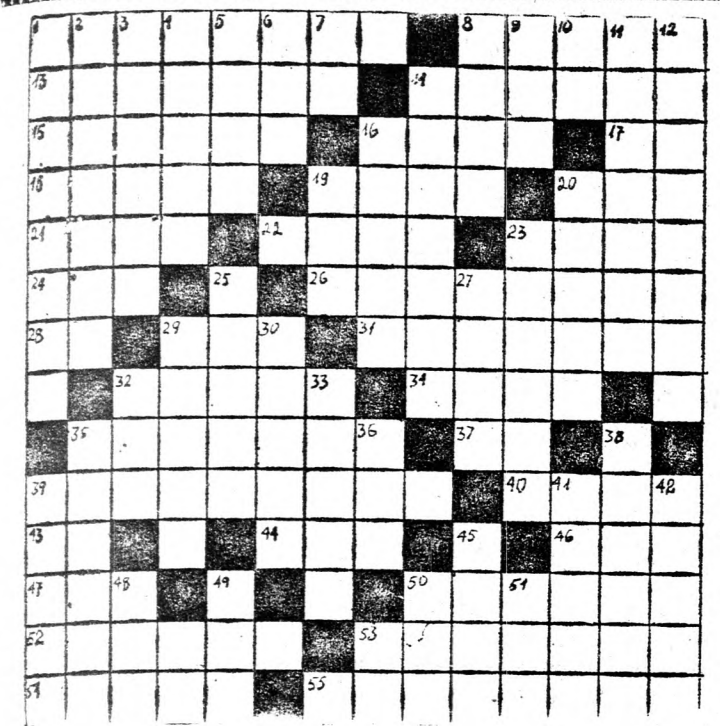

Sokszáz résztvevő az éjszakai vallási tanulmányokon

ZSIDÓSÁG, A NYUGALOM ÉS A BÉKE UTJÁN

KERESZTREJTVÉNY 233

Vízintés: 1. ... szelencéje, a görög mitológia szerint innen száradt minden rossz a világra. - 8. Zsíros paraszt. 13. Két szó: 1) Fejetlen kutyafajta. 2) Arab főváros. - 14. Japán politikus. - 15. Idegen férfinév. 16. ... Pál úr. 17. Elír egy nemű betűi. - 18. Két szó: 1) Német viszonyzó. 2) Vissza: vonatkozó névmás. 19. Szentgyörgy ... április régi neve. 20. T.A.I. 21. Vissza: védte (ék. feles). 22. Női név. 23. Csinos idegen szóval de megkeverve. - 24. L.A.E. 26. Enyelegve adám a tört... (Arany). 28. Áááá. 29. Títus és Bőr vegyjele. 31. Mártnál halt hősnőnk (keresztnevező betűjével). 32. Erkölc. 34. Sic ... ad astra. 35. Igen apró. 37. ... Capone. 39. Még nyil-

közi sóhivatal. 10. Olasz névelő. 11. Z-vel az elején: molesztálás. 12. Nagy magyar-zsidó humorista volt. - 14. ... felhők az égen (Schubert). 16. Vannak ilyen számok is (ék.h.). - 19. Van ilyen vágy, de szeretet is. 20. Autó is van ilyen. 23. Diák. 25. ... ária (híres a Carmenben és a Faustban). 27. Görög betű. 29. Van ilyen nyomás is (aerodinamikai elnevezés). 30. Érc és szénforrás lehet. 32. Felesleges ékezzel: Kína diktátora volt. 33. Észak-afrikai állam régies írással. - 35. Két szó: ismert műanyag röv. és a kártyajáték legerősebb színe. - 36. Isten egyik latin formája. - 38. ... fű cukorka. 39. Amerikai város. 41. Angol gyöngy (... Harbour). 42. Építészeti lemez. 45. Héberül: négy. 48. Zabál. 49. Az utolsó spanyol királynő neve volt. 50. Idegen levegő. 51. R.E. L. - 53. Eneklő szócska.

Megfejtésül beküldendő
Vízintés: 1. 14. 31. 53.
Függőleges: 2. 12. 38.

Nyereménykönyv:
STENDHAL:
VÖRÖS ÉS FEKETE

HABIMA

Tel-Aviv, június 18. szombat
Szombat, vasárnap, hétfő

A kisteremben
TEJUT
Hábitárfét
A SZENVEDÉS LOVAGJAI

Az idén nyáron jöjjön Cfátra

Jöjjön igazi pihenésre, élvezze a nyugalmat, a hegyi levegőt, a kitűnő, kóser kosztot, elsőrendű kiszolgálást és kedvező árakat

**** MOTEL CFÁT - Kanaán-hegy
tel. 067 - 30914/5, POB. 41, Cfát

Egy nap teljes penzió egy személynek, inkluzív minden adó*

1977 7. 1 - 1977 7. 24	250.- IL
1977 7. 24 - 1977 8. 5	300.- IL
1977 8. 5 - 1977 8. 28	330.- IL

*** HOTEL MERKÁZI, Cfát
tel. 067 - 30015, POB. 64, Cfát

Egy nap teljes penzió egy személynek, inkluzív minden adó*

1977 7. 1 - 1977 7. 24	200.- IL
1977 7. 24 - 1977 8. 5	230.- IL
1977 8. 5 - 1977 8. 28	260.- IL

* Értékeltetlenségű nincs benne.

RENDELJEN HELYET MIELŐBB!

UJ KELET REJTVÉNYPALYAZAT 233 SZELVENY

המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

NADRÁGOK

prima minőségben, méretre, jutányos árban készülnek
Kasztor szabónál
TEL-AVIV, RÁV KUK 27

Kitűnő
MECHANIKUST
keresünk
IPARI
VARRÓGÉPEKHEZ,
sófőrizgatóval
A megfelelőnek
jó feltételek.
Tel. Haifa,
66 74 15 • 71 37 03

ARANYKOR KLUB
KULTUR-ESTJE

1977 június 19-én, vasárnap este 1/8 órakor. — Előadó:
dr. Berg József
főrabbi. — Művészi rész:
Sándor-Sáron György
operaénekes,
Leichtner Éli
színművész, — a zongoránál:
Deutsch Oszkár
Bővebbet az Aranykor Klub
rovatban! — Hütött terem!
A belépés díjtalan.

HOH • JERUZSÁLEM

1976 június 20-án, hétfőn d. u. 5 órai kezdettel, a Roth kulturothton helyiségében, Jaffa u. 84 sz. a.
NYÁRI „TERE-FERE”
TEADÉLUTÁNT
RENDEZ,
a helyi HOH
női szervezete.
— TOMBOLA —
Háziaszonyok:
BRUNNER LEA,
GESZTMANN KLÁRA,
CIMENT IREN
Költséghozzájárulás 7.— IL

HÁLÓ-
KÉSZÜLÉKEK

Uj, láthatatlan készületek érkeztek az USA-ból.
Segédeszközök telefonhoz és televízióhoz.
ELEM SERVICE.
Tanácsadás és egyéni ügykezelés.
„MEDTON”
T. A., BEN JEHUDA 60.
(udvarban), tel. 03-285991
Nagyothallóknak
Haifa és az északi körzetben.
„Medton” fiók nyílt Haifán, Kármel. Sd. Hánási 33. — (a gyógyszerárral szemben).
Telefon: 04 80935.
Félfogadás
csak keddi napokon
9-14 és 16-18 óra között

SZOMBATI
NAPTAR

5737. támu 1,
1977. június 17. PENTEK

5737. támu 2,
1977. június 18. SZOMBAT

Gyertyagyújtás

Jeruzsálemben 6.08
Tel Avivban 6.26
Haifán 6.70
Beer Séván 6.18
Ejláton 6.20

SZOMBAT KIMENETELE:

Jeruzsálemben 7.29
Tel Avivban 7.31
Haifán 7.32
Beer Séván 7.22
Ejláton 7.25

HETI SZAKASZ

KÓRACH
Háttár: „VAJOMER SMUEL”
Sámuel I, 11/14-től 12/22-ig beza-
rolag.
Szombat délután: PIRKÉ AVOT IV.

UGYELETES
Gyertyagyújtás

TEL-AVIVBAN
PENTEK
Jáni, Jehuda Hálevi 67. tel. 612474.
Bárak, Jabotinsky 109. tel. 446682

SZOMBAT (nappal)
Sálom, Achad Háam 7. tel. 56578.
Trufa, Dizengoff 217. tel. 223488
SZOMBAT KIMENETELTOL
Dizengoff, rechov Dizengoff 132.
tel. 223390. Necach Jiszrael, rechov
Necach Jiszrael 11. tel. 226545

HAIFAN
PENTEK
Balfour, Mázrád 1. tel. 662289.
Geula, Cheron 12. tel. 640466

CHOLONBAN
PENTEK
Dr. Chori, Szokolov 68. tel. 842433
Mázor, Chaviva Reich 20. Báb-
Jám

BAT-JÁMBAN
PENTEK
Rámát Jozef, Merkáz Miszcári
SZOMBAT
Mázor, Chaviva Reich 20.

RAMÁT-GANBAN
PENTEK
Hádász, Katzenelson 151.
tel. 722271, Givánáim
SZOMBAT
Talpiot, Aba Hillel 30. tel. 723554

HERZLIAN
PENTEK-SZOMBAT
Kikár Rivlin, Wingate 142.
tel. 938014

NATANIAN
PENTEK
Hámagén, Weizmann 13. tel. 22985
Hánasz, Weizmann 36. tel. 23639
BEER-SEVAN
SZOMBAT
Jona

NATANJA
Június 20. hétfő este
8.15. WIZO-terem

SALAMON RÉLA
emlék-eső
Humor parádé
Keller Dezső, Nófi Károly,
Vadnai László,
Lőrinc Miklós
művei kerülnek színpadra.
Rendező: MOLNÁR PÁL
Szereplők: Dor Éva, Molnár
Pál, Leichtner Éli, Weisz
István.
HAIFA
Június 25. szombat este
8-kor, Bétenu-terem.
Jegyelővétel HOH,
telefon: 667435.

LIMONTA

új tapéta foltok ellen
Idősebbek klubja, Pevzner u. 2.
június 19-én, vasárnap d. u. 5-kor
megtartja szokásos teadélutánját.
Előadó: VAJDA SZIMCHA mér-
nök, a HOH orsz. alelnöke, a che-
derai csoport ü. v. elnöke. Az anti
szemitizmus lélektana és keletke-
zése” c. tart. előadást. Bevezeti:
Sámuel Eliezer. Mindenkit szeretet-
tel várunk.
Bentelvársra egyedülálló hölgy
mellé megbízható asszonyt keres-
nek.
Kéz ügyességgel rendelkező nőket
kabátkonfekció üzembe, gombvar-
rás és kézi eldologozásra — félnapos
munkára is alkalmazzunk Tel-Aviv-
ban.
HAIFA

ARANYKOR KLUB

(Ben Ami u. 12 — Bellinson u. 9.
sarkán. — Levélcím POB. 11573.)
MEGHÍVÓ
az Aranykor Klub szezonzáró kul-
turodására.
Szeretettel meghívjuk kedves tag-
jainkat és barátainkat vendéglük-
gyánánt 1977 június 19-én vasár-
nap este pontosan fél 8 órakor tar-
tandó előadásunkra.
Vezetőségünk a díjtalan kultur-
est nyújtásával kívánja viszonzni
azt a szeretetet és ragaszkodást,
amivel egész éven át látogatták ni-
vós előadásainkat, hogy jó emlé-
kektől eltilve találkozzunk ismét
Isten segítségével egészségben és
békében az ősszel kezdődő szezon-
ban.
Megnyitja: Dr. ANTAL LASZLO.
Előadó: Dr. BERG JOZSEF főrabbi.
A művészi részben fellépnek: SAN-
DOR-SÁRON GYÖRGY, az Izsraeli
Operaház tagja, LEICHTNER ÉLI,
a népszerű komikus, Zongorán kí-
sér Deutsch Oszkár zongoramű-
vész. Belépés díjtalan — Hütött
terem.
Június 22-iki kirándulásunkon
Cfátón: GAI, ILI ERVIN újságíró
kálauzolja a csoportot. Még né-
hány jegy kapható klubnapjainkon.

15.00: GYORSABBAN, MAGA
SABBRA, EROSEBBEN
— Sportműsor az ifjúság-
nak

15.30: A SZOMBAT
FOGADÁSA
CIRKUSZIELENET

18.15: Arab dráma

20.05: A SZOMBAT KÖSZÖN-
TESE — Smuel Avidor
Hákhóh rabbi és Lilit Ná-
gár közreműködésével

20.20: HANGOS HETI
HIRADÓ

21.20: „EN, CLAUDIUS” —
III. rész: „AJÁNDEK A
KULISSZÁK MÖGÖTT”
— Tiberius Rómában vár,
amíg anyja, Livia mindent
elintéz. Végülis Julliat szám-
űzik és Tiberius visszatér-
het

22.10: KONCERT — Mozart:
Rondo C durban; Hegedü-
verseny D durban. — Elő-
adja és az angiai kamara-
zenekart vezényli: Pin-
chász Zuckerman

22.45: SERFICO — „A szerbiai
összeköttetés”

23.35: Egy mondat a Szentírás-
ból. HIREK.

ISKOLATÉVÉ

8.10: Matematika a 7. osztály-
nak

8.35: Természetről a 6. osz-
tálynak

9.05: Számítan az 5. osztálynak

10.25: Biológia a 10. osztálynak

11.02: Balesetmegelőzés

11.10: Enekeljünk egy dalt

12.10: Fizika a 8. osztálynak

12.30: Történelem

16.00: Mire fel?

16.30: SZABADEGYETEM

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK

18.30: UJITÁSOK ÉS TALÁL-
MÁNYOK — A műsor-
ban: Ujjfajta rokkant-jár-
mű; biztonságos motorke-
rékpár fékek; kerek autó

20.00: A SZOMBAT KIMENE-
TELE — Támu 2 hónap be-
köszöntése dalban és pró-
zában

20.30: MÁBATHIRAGAZIN

21.00: SPORTRADÓ

22.00: „McMILLAN” — Régi
ismerősünk, Rock Hudson,
a krimifilm címszereplője,
ezúttal szombati felesége
nélkül oldja meg a rejtélyt.
A film címe: „GVFÉMÁN-
TOK VERSENGÉSE” —
A női főszereplő Jessica
Walter

23.10: Egy mondat a Szentírás-
ból. HIREK.

A HITACHDUT
OLEJ HUNGARIA

TEL AVIV
A tel-avivi Hitachdut Olej Hun-
garia rendes heti klubdelutánját
— a Bné Herziel közösen — 1977
június 19-én, vasárnap délután
4.30 órától kezdve tartja, a HOH,
Hájaron 61 szám alatti nagyer-
temében.
Háziaszonyok: TAICER MARGIT
és HIRSCHORN ARANKA.
Mindenkit szívesen látunk.
SALAMON JÓZSEF — nyertes-
mény kereskedő, aki Kolozsváron a
Teleki ut 5 szám alatt lakott, —
közölte címét a tel-avivi HOH-val,
POB. 26033, Tel-Aviv.

HAIFA

Idősebbek klubja, Pevzner u. 2.
június 19-én, vasárnap d. u. 5-kor
megtartja szokásos teadélutánját.
Előadó: VAJDA SZIMCHA mér-
nök, a HOH orsz. alelnöke, a che-
derai csoport ü. v. elnöke. Az anti
szemitizmus lélektana és keletke-
zése” c. tart. előadást. Bevezeti:
Sámuel Eliezer. Mindenkit szeretet-
tel várunk.
Bentelvársra egyedülálló hölgy
mellé megbízható asszonyt keres-
nek.
Kéz ügyességgel rendelkező nőket
kabátkonfekció üzembe, gombvar-
rás és kézi eldologozásra — félnapos
munkára is alkalmazzunk Tel-Aviv-
ban.
HAIFA

A BNÉ HERZI

Jóteknycélú klubdelutánunk.
Hitachdut Olej Hungariával köz-
ösen június 19-én vasárnap dél-
után 4.30 kor tartjuk a Hájaron
61 sz. alatt. Kártyát és romkóve-
tréjké mintáit hozzon magával.
Háziaszonyok: TAICER MARGIT
és HIRSCHORN ARANKA.

1977. június 17. péntek
5737. támu 1

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert. 10.15:
Elemistáknak. 12.05: Déli hang-
verseny. 13.00: Könnyű zene. —
14.10: Anyáknak és gyerekeknek.
15.01: A szombat fogadása. —
16.40: Klasszikus zene. 18.05: Ir-
dalom. 20.45: Kamarahangver-
seny. 22.05: Éjjeli muzika. 23.10:
Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zene. 10.05: Ná-
lun' itthon. 12.05: Dolgozóknak.
14.10: Vidám hétvége. 16.10:
Szombati próza. 17.05: A Kata-
mon negyedről. 18.05: Egy érde-
kes történet. 19.05: A héten törté-
nt. 20.05: Ima és dal. 21.05:
Hanglemezek. 22.05: Jazz. 23.05:
Sör és hangulat. 1.08: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Üdvözlők, 10.05: Ked-
velt lemezek. 12.05: Sofőröknek.
14.30: Dalparádé. 16.05: A sajtó-
ról. 17.05: Wingate portréja. —
18.05: Hangos heti híradó. 20.05:
Könnyű és klasszikus. 21.05: Jid
dis dalok. 23.06: Táncezen. —
2.05: Tarka műsor reggel 6
óráig.

1977. június 18. szombat
5737. támu 2

I. MŰSOR

8.05: Művészlemez. 9.05: A
tudomány világa. 9.30: A jeruzsá-
lemi szimfonikus zenekar felvéte-
leiből. 11.00: Hangjáték. 12.05:
Zenei fejtörő. 12.45: Művészeti
magazin. 14.10: Anyáknak és gye-
rekeknek. 15.00: Fialatoknak. —
16.05: Kamaraművek. 18.04: Ösz
szemléltetés. 20.45: Recitál. —
21.30: Rádiónovella. 22.05: Mő-
lávé Málk és Hámávdil. 23.00:
Ellentétek. 0.15: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Szombat reggeli dala-
mok. 11.05: Tarka műsor. 12.05:
Más szemszögből. 13.05: Hét-
dalok. 14.10: Figaro itt. Figaro
ott. 15.05: Musical. 16.10: Pop
zene. 18.04: Az ügy elintézés
alatt. 18.30: Sport. 20.05: Sör és
hangulat. 21.05: Közéleti ma-
gazin. 22.05: Rádiónovella. 23.05: Ze-
né hétvége. 1.08: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

8.05: Szendvics. 10.05: Csodás
dalok. 11.05: Nyári ünnepek. —
13.05: Interjú. 14.05: Déli párbaj.
15.05: Régi, kedvelt dalok. 16.05:
Szombat délután. 17.05: Barango-
lás az országban. 19.05: Vidám
óra. 20.05: Musical. 21.05: Ha-
gyományok. 22.05: Rockzene. —
0.05: Éjjeli madarak. 2.05: Tarka
műsor reggel 6 óráig.

A TEL-AVIVI MOZIK

HETI MŰSORA
ELOADÁSOK KEZDETE
4 30 - 7 15 - 9 30

ALLENBY: A 12 vakmerő
CAFON: Casanova Fellini
CINEMA-1: Drum
CINEMA-2: A sárga tengeralatt-
járó

CHÉN: Becsület kérdése
DEKEL: Az üvölgő egér
DRIVE-IN: 1. Két Kuni Lemel.
2. Vesztélyes küldetés

ESZTER: Törvény erejével
GÁT: A liga élén
GORDON: Cassandra találkozó
HOD: Klára néni
LIMOR: Blöff

MÁKSZIM: Átutazó az esőben
MÁT MID: A vágy karjaiban
MERKÁZI: Szexnovendék
MOGRÁZ: Csillag született
OFIR: C.A.S.H.

ORLI: Sarah Bernhard
PARIS: Riffi

PEER: Az utolsó nábov
ROYAL: A tüzes Linda
SÁCHAF: Jonatán-akció
STUDIO: Rádióhálózat

TAMAR: Svéd szerelmek
TSCHELET: Sherlock és
Siegmond

TEL AVIV: Griffin és Phoenix
ZOHAR: A bosszúálló szerelmes

1977. VI. 17. 19.

1977
שנת
פיאט
בישראל

A KÖZPONTI
FIAT GARÁZS
örömmel közli ügyfeleivel,
hogy megnyitotta
JÁRMŰENGEDÉLY
OSZTÁLYÁT
az évi járműengedélyek
megújítására

RAMÁT HACHAJÁL, Ezor Hátáaszijá,
Eszter Hátáchánót utca 20, telefon: 48 31 31

1977
שנת
פיאט
בישראל

FIAT

CARTER ELNÖK GOREN FŐRABBINAK:

»A PALESZTINAI-KÉRDÉS MEGOLDÁSA — JORDÁNIA KERETÉBEN«

„Amerika nem fog nyomást gyakorolni Izrael re” -- Az amerikai elnök várja Begin washingtoni látogatását — „Ugyanazt mondom az a raboknak, mint az izraelieknek”

Jimmy Carter amerikai államelnök a .Slovo Goren országos áskénáz főrabival a Fehér Házban történt találkozó során — mint azt tegnap röviden jelentettük — azt mondta, hogy sohasem javasolta önálló palesztinai állam létesítését és nem követelte, hogy Izrael vonuljon vissza az 1967-es határok mögé, hanem csak azt, hogy Izrael tartsa be a BT. 242 számú határozatát. Hangsúlyozta Carter, hogy a palesztinai kérdés megoldását „jordániai keretben” képzeleli el.

A találkozón jelen volt Szimhá Dinitz izraeli nagykövet, valamint Zbigniew Brzezinski, az amerikai elnök nemzetbiztonsági tanácsosa is.

„BETARTJUK IGERETEINKET”

„Megköszöntem az elnöknek, amit a szovjetországi és szíriai zsidóknak tett — mondotta Goren főrab. Elmondottam, hogy nagyrabecsüljük a tartós béke érdekében kifejtett tevékenységét, másrésztől viszont kifejezésre juttattam az izraeli —amerikai és kanadai zsidó közösségek, ahol legutóbb jártam, aggodalmát és sajnálkozását nyilatkozataival kapcsolatban a palesztinai szülőföld és az 1967-es határok ügyében.”

Carter elnök ismételt hang

súlyozta, hogy nem önálló palesztinai állam létesítésére gondolt. „En azt mondtam, hogy tisztában kell lenni azzal, miszerint palesztinai állam létesítése Erec Jisráel területén állandó veszélyt jelent Izraelre, mert egyetlen célja Izrael elpusztítása lenne.” Carter elnök teljesen egyetért ezzel. Hangoztatta, hogy a jelenlegi kormányzat betartja a választások előtt elhangzott ígéreteket.

Carter a továbbiakban rámutatott arra, hogy elgondolása az, miszerint meg kell oldani a palesztinai menekültek problémáját, mint ahogyan meg kell oldani a zsidó menekültek problémáját is és ez mindenek előtt az érdekelt felekre tartozik, ha elérkezett a tárgyalás ideje. O.

Carter azonban sosem gondolt kikényszerített megoldásra.”

Goren főrab megkérdezte Carter elnököt, hogy nézete szerint az amerikai kormányzatnak kell-e bizonyos eszközökhöz folyamodnia, hogy Izraelt diktátum elfogadására kényszerítse.

CARTER:

„Legyenek nyugodtak”

Carter elnök erre határozottan azt válaszolta, hogy nincs ilyen szándéka.

„NEM ÁLLAPITOK MEG HATÁROKAT”

A továbbiakban Carter elnök hangsúlyozta, hogy nem akar megállapítani határvonalakat, csak az a célja, hogy tárgyalóasztalhoz ültesse az érintett feleket „és aztán meglátjuk, mi lesz tovább”.

Arra a kérdésre, hogy a találkozó szövege került-e Begin álláspontja, a főrab így válaszolt: „Az elnök azt mondta, hogy a választások eredménye és a kormányváltás megzavarta a politikai tevékenység folytonosságát, de ugyanez történt annak idején az amerikai kormányváltás idején is.”

„Az amerikai elnök — fűzte hozzá Goren főrab — most csak arra vár ebben a vonatko-

zásban, hogy Begin Washingtonba menjen és megkezdhesse a tárgyalásokat.”

„NINCS KÉT POLITIKAI VONAL”

Dinitz nagykövet megkérdezte Carter elnököt, hogyan lehetséges, hogy az arab vezetők a vele — Carterrel — való találkozás után olyan nyilatkozatokat tettek, amelyek nem egyeztethetők össze az elnök mostani kijelentéseivel. Carter biztosította a jelenlévőket arról, hogy az araboknak ugyanazokat mondja, mint az izraelieknek. „Őnök nyugalomra nyugodjanak, mert az elnök azt mondta Carternek, nincs két, egymásnak ellentmondó politikai vonal.”

Goren főrab a 40 perces találkozó során Ámosz prófétát is hogy Judea és Somron — Izrael államának agya és szíve. Izrael semmiképpen sem térhet vissza a 67 előtti határokhöz.

Carter elnök többek között ezeket mondta, Goren főrabnak:

— Tudom, hogy mikor beszél mint rabbi, és mikor, mint tábornok.

Goren főrab így fejezte be beszámolóját: „Azt mondtam az elnöknek, hogy miután jól ismeri a Bibliát, annak szövege minden bizonnyal mérvadó számára.”

Tiltakozás chilei hajó látogatása ellen

Jeruchám Mesel Híszadruzfőtűkár tegnap azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, hogy tiltassa le az Esmeralda nevű chilei hajó izraeli látogatását. Megbízható értesülések szerint ugyanis ez a hajó a múltban „úszó börtön” szerepét töltötte be, melyen a jelen chilei rendszer ellenségeit tartották és súlyosan megkínózták.

Tegnap Tel-Avivban megtartott sajtótájékoztatón néhány volt chilei lakos beszámolt az úszó börtönben elkövetett embertelenségekről.

JULIUS 7-ÉN NYILNAK A NYÁRI IFJUSÁGI ÜDÜLŐTELEPEK

A nyaralattás minimális ideje 18 nap

A közoktatásügyi minisztérium rendelkezése alapján csütörtökén, július 7-én nyílik meg az oktatási intézmények és helyhatóságok által rendezett ifjúsági üdülőtelepek.

A közoktatásügyi minisztérium szóvivője közölte, hogy a minisztérium rendelkezése értelmében, az üdültelet minimális ideje 18 nap. A minisztérium résztvesz az üdülőtelepek költségeiben az élelmezés és az oktatószemélyzet terén. A minisztérium felhívta az illetékesek figyelmét, hogy minél több rászoruló diákot vonjanak be az üdültelet akcióba.

A municipális hatóságok külön bizottságai szabják meg az üdültelet költségeit. A minisztérium felkérte ezeket a bizottságokat, hogy az üdültelet költségeit megzabálásánál vegyék számításba az érintett családok szociális helyzetét és a gyermekek számát. Javasolja a minisztérium, hogy az érintett hatóságok gondoskodjanak arról, hogy minél több olé-

KÖZELEDIK A MOZGÓSITÁSI GYAKORLAT IDEJE

A hadsereg szóvivője közli: Közeledek a tartalékos katonák mozgósítási gyakorlatának ideje. A gyakorlat néhány ezer tartalékos katonát és néhány gépjármű-alakulatot ölel fel.

A jelentkezési felhívás a rádióon és a televízió kereszttűlörténik. A felhívás elhangzása-kor a tartalékos katonának felül kell vizsgálni, hogy a bementott jelszavak között szerepel-e az egységé. Ha igen, azonnal jelentkeznie kell a meghatározott gyülekezőhelyen, vagy közvetlenül az egységénél.

A jelentkezőket a formalitá-

sok lebonyolítása után fokozatosan hazaengedik.

Ha besorozott gépjárműegység jelszava hangzik el, úgy a gépjárművet az egység parkolóhelyére kell vinni. A gépjárművet rövid, formális eljárás után engedik. Olyan esetben, amikor a besorozott gépjárműnek és tulajdonosának egyidőben kell jelentkezni, de nem ugyanazon a helyen, először a gépjárművet kell a parkolóhelyre szállítani, és utána kell a tulajdonosnak a maga egységénél jelentkezni.

Felkérjük a nagyközönséget, hogy segítse a behívott tartalékos katonákat abban, hogy mielőbb a kijelölt helyre érkezhessenek. Az ellenségnek tudomása van a mozgósítási gyakorlatról. Ennek ellenére megtörténhet, hogy rendkívüli helyzet alakul ki a gyakorlat idején. Ebben az esetben külső értesítésre kerül sor minden hirtelközli eszközzel.

Felejthetetlen drága anyánk, nagyanyánk, rokonunk

Herskovits (Margit) Margaret 71

Beregkiszfalud — Haifa

slosimja letelével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST tartunk 1977 június 19-én délután 4 órakor a haifai új temetőben, Kfar Számír.

Külön autóbusz indul délután 3.15 órakor a lakástól, Haifa, rechov Vitkin 36.

Találkozás a temető II. számú kapujánál.

Gyászolják: A KLEIN CSALÁD ÉS A BARÁTI KÖR

Felejthetetlen drága jó gyermekünk, fivérem, sógorom

AVRÁHÁM SCHWEID (ÁVRI) 57

tragikus elvesztésének évfordulóján, 1977 június 19-én — אב תמו תשל"ז — vasárnap

ÁZKÁRÁT

tartunk a chederaí új temetőben. Autóbusz indul a gyászoló szülőök lakásától, Sikon Rámám 14/2 (Sonol benzínállomással szemben), vasárnap délután 4 órakor.

Drága Ávrikánk, kitűnő egyéniség, a jó gyermek és testvér mintaképe, felejthetetlen emlékként marad szívünkbe zárva örökké.

Felejthetetlen drágánk

Dr. Révész Eliezer Imre 57

elhunytának slosimja letelével

SIRKÓVET ÁLLITUNK

1977 június 19-én — אב תמו תשל"ז — vasárnap a Hár Házétim temetőben, az Intercontinental Hotel alatt.

Autóbusz indul délután 4.30-kor, Givat Mordecháj, Sáchál u. 24. sz. elől és 4.45-kor pontosan megáll a Dávidkánál lévő Irija titkárság előtt.

A CSALÁD

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy eltelt egy év, mióta drága férjem, apánk

LANA IVÁN IZRAEL 71

ithagyott bennünket.

ÁZKÁRÁJÁT

június 22-én, szerdán tartjuk a natanjai temetőben.

Autóbusz indul a lakás elől, Natanja, Hákármel-u. 6., délután 5 órakor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megboldogult drágánk

SZÉKELY MARGIT 71

SIRKÓAVATÁST

a slosim letelével, 1977 június 20-án, hétfőn délután 5 órakor tartjuk a bacraí temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, anyám, testvérem

SCHATTELESZ MAGDA

szül. MERKLER

Arad — Bét-Sáán

hirtelen elhunyt. Június 15-én, szerdán csendben eltemettük a petách-tikvai temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

„TAPÉTIM BNE-BRÁK”

TAPÉTAZÁST, LINOLEUM RAGASZTÁST, faltól-falig szőnyegét és minden szakmabeli munkát az egész országban vállalunk, teljes felelősséggel. Lakástervezési szakember áll a vevők rendelkezésére

Csak első osztályú szakemberekkel rendelkezünk.

IZSÁK GYURI

BNE-BRÁK, RECH. AKIBA 43,

telefon: 790701

A legrégebbi tapétaüzlet a környéken.

Társas vagy egyéni utazások ROMÁNIÁBA

és a világ minden részébe

a legjobb feltételekkel

ANAT-tal (Fenichel Anci)

„ROSENTOURS LTD.”-nél

Rechov Herzl 3, Tel Aviv

Tel. 51211 — 57444

SEGÍTSÉGGKÉRÉS

Testvéreink, a nép jószívi fia!

Adakozó készségeitekhez fordulunk egy szegény család ügyében, amelynek néhány gyermeke súlyos beteg.

Az egyik kislány nyílt szívmitűten esett át, és még hosszas és drága kezelésre szorul, azonkívül még egy kisfiú és kislány a családból, komoly, idült betegségben szenved.

Felesleges hangsúlyozni azt a nagy válságot, amelyen ez a szerencsétlen család keresztülmegy, s ezért azzal a kérelemmel fordulunk testvéreinkhez, hogy szívünk mélyéből jövő könyörületese érzésekkel segítsünk a gyógyíthatatlanok szenvedésén.

Aldassanak az áldások forrásaihoz mindazok, akik önzetlenül, népiük jótételeivel karöltve, mindent elkövetnek a fájdalomban és bajban lévő családért, s akik várják a hűséges testvéri szív jótetteit irányukban. S ennek jogán csak jót és könyörületet lássunk körülünkben, Ámen.

Tisztelettel

Háráv Ben Cion Ábá Saul Háráv Jehuda S. Cdáka

AZ ADOMÁNYOKAT KÉRÜNK ELJUTTATNI:

- Dr. Reuvén Peleg, rech. Rádák 21, Jeruzsálem
- Háráv Zálmán Brizel, rech. Jóna 15, Jeruzsálem
- Háráv Mose Nürnberg, Máágál Hárím, Levin 16, Jer.
- A Bank Hápoálim fiókjaihoz, Jeruzsálem, Rámát Eskol 55100 bankszámlára

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

TEL-AVIV, RECHOV HARAKEVEI 52,

P. O. B. 831 • TELEFON: 30011

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Az olvasó-leveleket kérjük lehetőleg frögéppel, de legalább olvashatóan írni és pontos címmel ellátni. Névtelen, vagy személyeskedő, sértőhangú leveleket nem közlünk.

Letartóztatták Carlost?

Koppenhága (UPI, IFP). — Géppisztolyos, pajzsokkal felfegyverzett dán rendőrök tegnap letartóztattak három gyanus idegent, aki komphajón ment át Dániába Oslóból. Egy dán rendőr annak a véleményének adott kifejezést, hogy a három letartóztatott egyike Carlos, a hírhedt nemzetközi terrorista.

A dán rendőrök akciójában résztvevett három svéd rendőrszert is, mert a letartóztatás oka az volt, hogy a komphajón érkező három ember — a gyanu szerint — bankrablást követett el Stockholmban és ennek során megkéselt egy rendőrt. A koppenhágai rendőrség szóvivője egyelőre nem volt hajlandó kommentárt fűzni a hírhez, míg a svéd rendőrség azt állítja, hogy közönséges bűnözőkről van szó, és nem kapott semmilyen értesítést állítólagos terroristák letartóztatásáról.

WIZO — Natanja

Június 27—28—29-én a natanjai WIZO összes helyiségekben és teraszain

NAGY-BAZÁRT

rendezünk.

Kézimunka, ruhanemű, virág, ékszer, piperecikkek, fűszerárú, művészeti alkotások, sütemény nagy választékban!

TOMBOLA a bazár utolsó napján!

Értékes nyeremények!

Kérjük a chavérakat, hogy létszámítású akciókhoz egy-egy tepsü süteménnyel járuljanak hozzá. A süteményeket kérjük a Wizo Mac-Donald utcái székházába, 27-én déli 1 óráig eljuttatni sziveskedjenek.

Megtört szívvel tudatjuk, hogy drága feleségem, anyósom, nagyanyánk, dédanyánk

SZALAVICZ ZELDA 71

Cluj — Bné-Brák

ELHUNYTÁNAK SLOSIMJÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

június 22-én — אב תמו תשל"ז — szerdán délután 3 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben.

Indulás Bné-Brák, Hábonim u. 2. sz. elől.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen szeretett drága anyánk, nagyanyánk, sógorom

FELLER PAULA 71

Brezno — Kirját-Jám

slosimján

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1977 június 19-én, vasárnap délután 4 órakor a Cur Sálom-i temetőben.

Külön autóbusz indul 3.30 órakor a lakástól, Kirját-Jám „A”, rechov Ben Cvi 18.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megboldogult drága testvérünk nagynénénk, rokonunk

STERN RÁCHEL 71

szül. SAMUEL RÓZSI

Dicsősémmárton — Kolozsvár — Tel-Aviv

ELSŐÉVES ÁZKÁRÁJÁT

-június 19-én, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a choloni temetőben.

Találkozás az új bejáratnál.

A CSALÁD

Felejthetetlen drága feleségem, apánk, nagyapám, testvérünk, rokonunk

ROSENBLUM BÉLA 71

Szeben — Haifa

ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

1977 június 21-én, kedden délután 4 órakor tartjuk a haifai új temetőben, Kfar Számír.

Találkozás a temető főbejáratánál.

Gyászolják:

a ROSENBLUM CSALÁD

és a FÜLÖP CSALÁD (Caracas)